

universiteit hasselt

JAARVERSLAG 2014 | UNIVERSITEIT HASSELT

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Marie-Paule Jacobs

Redactie

Ann T'Syen

Concept en eindredactie

Koen Santermans

Arne Biesmans

Birgit Leen

Vormgeving

Dave Bosmans

Mayte Gomez

Foto's

Liesbeth Driessen

Dave Bosmans

Druk

Drukkerij Profeeling, Beringen

INHOUD

---

5 **Woord vooraf**

---

7 **Rector Luc De Schepper en beheerder Marie-Paule Jacobs:**
Open deuren, gebundelde krachten

---

14 **Vijf grote uitdagingen**

---

15 De universiteit breidt uit

---

19 Interview: de integratie, een jaar later

22 Handelswetenschappen krijgt groen licht

24 UHasselt in cijfers

27 Wortels en voelsprietten

35 Kwaliteit bewaken in een organisatie in volle groei

---

36 Interview vicerectoren Jean-Michel Rigo en Paul Janssen

40 Toponderwijs en toponderzoek

42 Professionalisering @ UHasselt

45 De toekomst is inter- en multidisciplinair

---

46 Interview Lars Grieten

49 Multidisciplinariteit troef

53 Knooppunt in het innovatieweb

---

55 Interview Marc D'Olieslaeger
en Dirk Vanderzande

58 In cijfers

61 Partners in innovatie

67 Partners met een missie

71 Blick op de wereld

---

72 UHasselt @ de wereld

76 De wereld @ UHasselt

81 Hartfalen in Congo

84 Kennis maakt een verschil

87 **Knowledge in action**

---

88 Geef wetenschap een STEM!

90 SEE: Professionaliseer de professional

95 Begeleid doctorandi naar de markt

---

98 **Mijlpaalmomenten**

---

100 **Vier nieuwe eredoctoren**

---

104 **Interview Dorien Eerdekens,
voorzitster StuRa**

---

107 **Students in action**

---

110 **In de pers**

---

112 **#UHasselt**

Wortels in de regio, blik op de wereld

2014 was het jaar waarin de eerste kinesisten, (interieur)architecten en industrieel ingenieurs afstudeerden aan de UHasselt. Het was een jaar waarin we de verdieping en verbreding van onze onderzoeksdisciplines sterker verankerden. In onze eigen organisatiestructuur, in de regio én in een internationale, academische context. Een jaar van bruggen bouwen en netwerken intensifiëren. Tussen verschillende onderzoeksgroepen, faculteiten en diensten, en tussen de UHasselt en andere – regionale en internationale – actoren. Een jaar vol nieuwe dynamiek. Maar ook een jaar vol uitdagingen. In een wereld én een regio die – terecht – steeds meer verwacht van universiteiten.

“Universiteiten, bedrijven en steden zullen – in een hecht partnerschap – een sleutelrol spelen in de nieuwe economieën”, stelde onze kersverse eredoctor Thomas Friedman. Een visie die we aan de UHasselt maar wat graag onderschrijven. Enerzijds mogen we als universiteit onze blik op de wereld nooit verliezen en moeten we blijven streven naar academische excellentie op internationaal vlak. Tegelijkertijd – en dit is geen tegenstelling – wil de UHasselt ook de krachten bundelen met nieuwe en bestaande bedrijven om innovatie te stimuleren en de regionale economie een duw in de rug te geven. Niet als kennisleverancier, maar als kennispartner in een genetwerkt proces. Als knooppunt in een *Full Regional Innovation System* (FRIS) willen wij Limburg mee op de kaart helpen zetten in domeinen als lifesciences en zorginnovatie, duurzame energie, cleantech en logistiek en mobiliteit.

De UHasselt gelooft in dat FRIS-verhaal voor deze provincie én wil daar een sterke partner in zijn. Kennis is wellicht de enige grondstof die vermenigvuldigt wanneer je ze deelt. We omarmen ‘innovatie’ als derde belangrijke pijler, naast ‘onderwijs’ en ‘onderzoek’. En we blijven niet vanaf de zijlijn toekijken, maar stappen – zelfs fysiek – naar dat regionale netwerk om onze kennis te delen.

Grote uitdagingen vragen grote inspanningen. En in tijden van besparingen is dat allerm minst evident. De UHasselt-personeelsleden zetten met veel enthousiasme hun schouders onder hun nieuwe taken. Maar als universiteit moeten we op een realistische manier naar onze medewerkers kijken. Onderwijs, onderzoek, maatschappelijke dienstverlening en innovatie: geen enkele professor kan op elk moment in zijn carrière op al die domeinen excelleren. Daar probeerden we met ons vernieuwende bevorderingssysteem en ons genderplan op in te spelen. Want de UHasselt wil ook – ondanks haar imposante groei – een warme universiteit blijven, waarin talentvolle mannen én vrouwen zich goed en gewaardeerd voelen. Waarin ze kansen krijgen om stappen vooruit te zetten. Alleen op die manier kunnen zij de UHasselt én de regio helpen groeien.

Luc De Schepper
Rector UHasselt

“Knowledge is the engine for sustainable growth. In a fast-changing world, what makes the difference is education and research, innovation and creativity”

EU 2020-strategiepaper

Open deuren, gebundelde krachten

“Kennis is de motor van innovatie. Ze kan dingen in beweging zetten en de regionale economie helpen aanzwengelen. Als knooppunt in het innovatieweb wil de UHasselt daar een rol in spelen. In de domeinen waarin we vanuit ons onderzoek en onderwijs de toekomst van Limburg mee kunnen vormgeven, willen wij ons voluit engageren. Niet als kennisleverancier, maar als kennispartner in een *Full Regional Innovation System (FRIS)*”, aldus rector Luc De Schepper en algemeen beheerder Marie-Paule Jacobs. Ook in 2014 zette de UHasselt enthousiast haar schouders onder dat project. Met een nog bredere basis van nieuwe disciplines, een stimulerend innovatiebeleid en een vernieuwend bevorderingssysteem dat onderzoeksvalorisatie expliciet waardeert.

EEN BREDERE EN STEVIGERE BASIS

2014 was het jaar waarin de geïntegreerde opleidingen écht deel uitmaakten van de UHasselt. Hoe is die integratie-operatie verlopen?

Luc De Schepper: “De integratie is een proces dat we al jarenlang intensief hadden voorbereid. De uitbouw van de onderzoeksactiviteiten van de geïntegreerde opleidingen rolden we al bijna tien jaar geleden uit. En van die goede voorbereidingen plukken we vandaag de vruchten. Als je de kwaliteit ziet van het onderwijs en onderzoek dat deze opleidingen op dit moment afleveren, kan je nauwelijks geloven dat ze nog niet langer tot de UHasselt behoren.”

Marie-Paule Jacobs: “Eigenlijk zijn we in 2014 nog maar amper bezig geweest met de ‘geïntegreerde opleidingen’. Er doken geen nieuwe onverwachte moeilijkheden op, geen typische ‘integratie’-problemen,... Op het gebied van onderwijs en onderzoek liep alles al op automatische piloot. En ook op menselijk vlak was de integratie een heel positief verhaal. De nieuwe personeelsleden zijn bijna allemaal geruisloos opgenomen in de verschillende diensten. De meesten voelen zich

goed in hun nieuwe organisatie en hebben heel wat nieuwe ervaring binnengebracht.”

Luc De Schepper: “We hebben de integratie altijd beschouwd als een grote opportuniteit. De UHasselt maakte niet alleen de grootste groeisprint in haar geschiedenis. De nieuwe opleidingen betekenen bovendien een grote meerwaarde voor de verdere ontwikkeling van onze universiteit. Door de verbreding van ons pallet kunnen we de maatschappelijke uitdagingen van vandaag vanuit nog meer verschillende disciplines benaderen. En op die manier kan de UHasselt ook voor de regio een nog belangrijkere rol gaan spelen.”

En die groei en verdere verbreding is nog niet voorbij. Want achter de schermen wordt al ijverig gewerkt aan de oprichting van handelswetenschappen. Hoe lopen die voorbereidingen?

Luc De Schepper: “De oprichting van handelswetenschappen is een direct gevolg van het *Strategisch Actieplan Limburg Kwadraat (SALK)*. De SALK-experten oordeelden dat er in een kmo-landschap als Limburg behoefte is aan *hands-on*-bedrijfseconomen met dit

profiel. Met deze nieuwe opleiding – die we, net zoals de rechtenopleiding, samen met de KU Leuven inrichten – spelen we rechtstreeks in op de noden van het lokale werkveld. Intussen kregen we een positief advies van de erkenningscommissie en een lovende accreditatie van de NVAO. Dat was toch één van de hoogtepunten van 2014. Ook de Vlaamse regering keurde de financiering van die nieuwe opleiding goed. In september kunnen de eerste bachelorstudenten al starten en in maart 2016 dienen we de aanvraag voor de masteropleiding in zodat de studenten die hier hun opleiding beginnen hun hele studietraject aan de UHasselt kunnen afronden.”

Marie-Paule Jacobs: Marie-Paule Jacobs: “Met de toetreding van die nieuwe opleiding wordt het plaatsgebrek op de campus in Diepenbeek wel weer nijpend. De studenten handelswetenschappen starten volgend academiejaar hun opleiding dan wel in Diepenbeek, maar tegen 2017 willen we de hele faculteit economie naar de Herkenrodekazerne en de campus Oude Gevangenis verhuizen. De gronden zijn verworven, de visies zijn – in samenspraak met de stakeholders – uitgetekend en het plan van eisen is al afgewerkt. In 2015 ►

kunnen de architecten en de aannemers aan de slag. Met die twee nieuwe bouwprojecten rollen we het tweecampusmodel verder uit. Ook dat is een belangrijke mijlpaal voor onze universiteit. De centrale administratie van de universiteit, de bestuursdiensten en de humane wetenschappen vinden straks allemaal hun plaats in de binnenstad, terwijl de uitgestrekte, groene campus in Diepenbeek de uitvalsbasis blijft van de exacte wetenschappen en geneeskunde.”

In 2014 verbreedde de UHasselt niet alleen haar bachelor- en masteropleidingen. Ook de UHasselt School of Expert Education werd boven de doopvont gehouden. Waarom is dit vormingsaanbod voor professionals belangrijk voor de universiteit?

Marie-Paule Jacobs: “Dat postacademisch aanbod is *an sich* niet nieuw. Al van in onze beginjaren biedt de UHasselt opleidingen aan voor professionals. Maar doordat dit aanbod verspreid was over alle faculteiten en vakgroepen was dat voor de buitenwereld niet altijd even zichtbaar. Door die opleidingen nu onder één noemer aan te bieden, willen we die programma’s meer bekendheid geven en verder professionaliseren.”

Luc De Schepper: “Levenslang leren is vandaag een uitdaging. Beroepsbeoefenaars hebben in alle fases van hun carrière meer dan ooit nood aan heel diverse, extra kennis om zich in een dynamische arbeidsrealiteit overeind te houden. Als de specifieke onderzoeksexpertise, die aan de UHasselt ontwikkeld wordt, een antwoord kan zijn op de noden van het werkveld, dan vertalen wij die expertise graag – samen met externe partners - in postacademische opleidingen op maat zodat ze maximaal kan doorstromen naar lokale bedrijven, overheden en organisaties. Het is ronduit schitterend dat de innovatieve kennis die we bijvoorbeeld – in nauwe samenwerking met de Limburgse ziekenhuizen – rond patiëntveiligheid ontwikkeld hebben dankzij een SEE-opleiding *Patient Safety* meteen kan doordringen tot in de middenkaders van die ziekenhuizen. De oprichting van SEE past in die zin perfect in de ambities die de UHasselt voor haar regio koestert.”

“De oprichting van SEE past perfect in de ambities die de UHasselt voor haar regio koestert”

ACADEMISCHE KENNIS VERANKEREN IN DE REGIO

Voor de omschakeling naar een duurzame economie met kennisgedreven sectoren, trok Limburg in 2014 resoluut de kaart van Full Regional Innovation System (FRIS). Wat betekent FRIS voor de UHasselt?

Luc De Schepper: “De maakindustrie, de bouwsector, lifesciences en zorginnovatie, logistiek en mobiliteit, duurzame energie, cleantech,... Met SALK heeft Limburg de domeinen gekozen waar ze de volgende jaren fors wil op inzetten. En vanuit onze onderwijs- en onderzoeksexpertise willen wij aan die ontwikkelingen een belangrijke bijdrage leveren. Door talent op te leiden dat het verschil maakt op de werkvloer, door baanbrekend academisch onderzoek te verrichten, door – als knooppunt in het regionale innovatieweb - verschillende partners en disciplines bij elkaar te brengen. En door in voortdurende interactie met de andere actoren in te spelen op de concrete opportuniteiten en specifieke competenties van de lokale economie. In het kader van SALK zijn er het afgelopen jaar heel wat initiatieven uitgerold op onze campusen. In de iMinds-onderzoeksgroep rond *digital health innovation* nemen onze onderzoekers het voortouw in de verdere ontwikkeling van digitale gezondheidszorg en zorginnovatie. Via *Limburg Makes It* en *Sparc* lanceerde imo-imomec een platform dat bedrijven in de maakindustrie helpt innoveren op vlak van materiaalgebruik. En de UHasselt stapte mee in een nieuw, Vlaams ►

“Als universiteit die relevant wil zijn voor haar regio, treden we met onze expertise ook letterlijk buiten de universiteitsmuren en brengen we die tot bij de regionale actoren”

onderzoeksproject rond ‘slimme’ mobiliteit en logistiek, waarbij wij de trekker zijn van het mobiliteitsluik.”

Marie-Paule Jacobs: “Als universiteit die relevant wil zijn voor haar regio, treden we met onze expertise ook letterlijk buiten de universiteitsmuren en brengen we die tot bij de regionale actoren. Met het *Applicatiecentrum voor Beton en Bouw (ACB2)* houden onze ingenieurs binnenkort de vinger aan de pols bij wat er leeft in de bouwsector. Onze expertise rond batterijenopslag verankeren we stevig in *EnergyVille*. Het onderzoek naar biodiversiteit en klimaat krijgt met de *ecotrons* en *Field Research Centre* een plek in het Nationaal Park Hoge Kempen. En ondernemende studenten wijzen we – in het kader van *PXL/UHasselt StudentStartUP* - de weg naar de Corda Campus, dé hotspot voor jonge starters. Met het Limburg Clinical Research Program (LCRP) staan onze onderzoekers letterlijk met beide benen in de ziekenhuispraktijk. *BioVille* brengt op de campus een dynamiek op gang tussen startende bedrijven en academische onderzoekers in de *lifesciences*. En onze juristen-in-spe komen via de *Rechtsbibliotheek Limburg* al tijdens hun studie in contact met hun beroeps wereld.”

Luc De Schepper: “De UHasselt is geen eiland en wil haar ramen en deuren opengooien om de bedrijfs wereld binnen te brengen in de universiteit, en vice versa. Door al deze initiatieven willen we onze kennis nog sterker in de regio verankeren. We willen dicht bij het beroepenveld staan, de vinger aan de pols houden én continu bekijken op welke manier we daar – met onze specifieke expertise – op kunnen inspelen. Enkel wanneer we actief deel uitmaken van die inspirerende, lokale ecosystemen kunnen we met onze kennis – ook economisch – impact creëren en het innovatiepotentieel van deze regio mee naar een hoger niveau helpen tillen.”

INNOVATIE VERANKEREN IN DE UNIVERSITEIT

Naast een onderwijs- en onderzoeksbeleidsplan maakte de UHasselt het voorbije jaar ook werk van een innovatiebeleid. Waarom is die aparte aanpak belangrijk?

Luc De Schepper: “Als we die ambities voor onze

regio willen helpen realiseren, moeten we die visie ook structureel inbedden in onze organisatie. Onze primaire hoofd taken blijven natuurlijk onderwijs en onderzoek. Op dat terrein heeft ons speerpuntenbeleid haar effectiviteit al ruimschoots bewezen. En die focus in ons onderzoek blijft noodzakelijk om internationaal te excelleren op academisch vlak. Maar als je daarnaast innovatie wil stimuleren binnen de universiteit, dan vraagt dat toch een andere aanpak.”

Marie-Paule Jacobs: “Vlaamse universiteiten prijken in de internationale top 10 wat betreft samenwerkingen met bedrijven. Wereldwijd zijn we koploper in academische publicaties en onderzoek. Ook op het terrein van patentaanvragen scoren we goed. En toch slagen we er nog onvoldoende in om onze onderzoeksresultaten in economische activiteiten te vertalen. Dat komt omdat innovatie anders ‘werkt’.”

Luc De Schepper: “Innovatie heeft veel verschillende gezichten. Het gaat niet alléén om de grote, risicovolle technologiespin-offs die ontzettend veel startkapitaal nodig hebben. Heel wat innovatieve ontwikkelingen met een directe economische impact steunen niet op excellent, vernieuwend academisch onderzoek van wereldniveau. Ze ontstaan op het snijvlak van verschillende disciplines, waar speerpunten elkaar ontmoeten rond een bepaald applicatiedomein. Denk aan *Cubigo*, de spin-off van de UHasselt die door Google uitgekozen werd als één van de vijftien meest beloftevolle start-ups van de wereld. Met de technologie die Geert Houben ontwikkeld heeft, zou hij geen publicatie behaald hebben in *Nature*, maar zijn product is wel vernieuwend én economisch bijzonder waardevol. Als je als universiteit ook dat soort innovatie wil stimuleren én economisch meerwaarde wil creëren voor je regio in de domeinen die zij belangrijk vindt – zoals cleantech, de bouwsector en zorginnovatie, moet je ervoor zorgen dat je onderzoekers die raakvlakken tussen disciplines maximaal gaan opzoeken en voortdurend in interactie treden met lokale bedrijven, organisaties en overheden zodat ze met hun expertise kunnen inspelen op de reële noden op het terrein.”

Hebben jullie daarom ook het bevorderingsbeleid van de UHasselt aangepast?

Luc De Schepper: "Inderdaad. Tot nu toe bestond er in de academische wereld maar één manier om carrière te maken: goed onderwijs verzorgen én basisonderzoek verrichten en publiceren in vooraanstaande vaktijdschriften. Onderzoekers die zich voluit engageerden in innovatieve projecten met een grote economische en maatschappelijke meerwaarde werden door dat systeem eigenlijk systematisch afgestraft. Als de UHasselt haar onderzoekers effectief wil stimuleren om die raakvlakken met de industrie en andere disciplines op te zoeken, dan moesten we consequent zijn en aan die academische profielen durven sleutelen. Door een gedifferentieerd loopbaantraject aan te bieden en naast academische publicaties ook andere elementen – zoals valorisatie, internationalisering, onderwijsvernieuwing en contacten met de industrie – uitdrukkelijk te valoriseren, wilden we daar verandering in brengen. Voor de pioniersrol die we in dat verhaal spelen, kregen we niet alleen de expliciete erkenning van de NVAO. Het systeem werkt ook écht: het afgelopen jaar konden er op die manier al zes onderzoekers doorgroeien die in het oude systeem naast hun bevordering hadden gegrepen."

Marie-Paule Jacobs: "We moeten ook durven met realistische verwachtingen naar onze onderzoekers kijken. Als universiteit vinden wij onderwijs én onderzoek én valorisatie én dienstverlening ontzettend belangrijk, maar niet alle professoren kunnen op al die domeinen excelleren. Met dit vooruitstrevende bevorderingsbeleid kan elke onderzoeker voortaan zijn eigen accenten leggen en zijn eigen carrièrepad uittekenen. Dat stimuleert mensen om te blijven groeien én zorgt ervoor dat ze minder snel opgebrand raken. In de sociale realiteit van vandaag – met *dual career couples* – is het een hele opdracht voor onze academische staf om een gezond evenwicht te vinden tussen hun gezinsleven en een carrière waarin ze moeten uitmunten in één van die domeinen. Het bevorderingsbeleid dat we voeren past in dat kader ook in het genderplan dat we het afgelopen jaar

hebben opgezet en uitgerold. Met dat soort inspanningen bewijzen we dat de UHasselt een universiteit is die midden in de maatschappij staat."

Wat brengt 2015 voor de UHasselt?

Luc De Schepper: "2015 belooft nu al een ongelooflijk boeiend jaar te worden. Met de nieuwe opleiding handelswetenschappen snijdt de UHasselt weer een nieuw hoofdstuk aan en blijven we groeien. In studentenaantallen, in expertise én in de rol die we voor onze regio kunnen spelen."

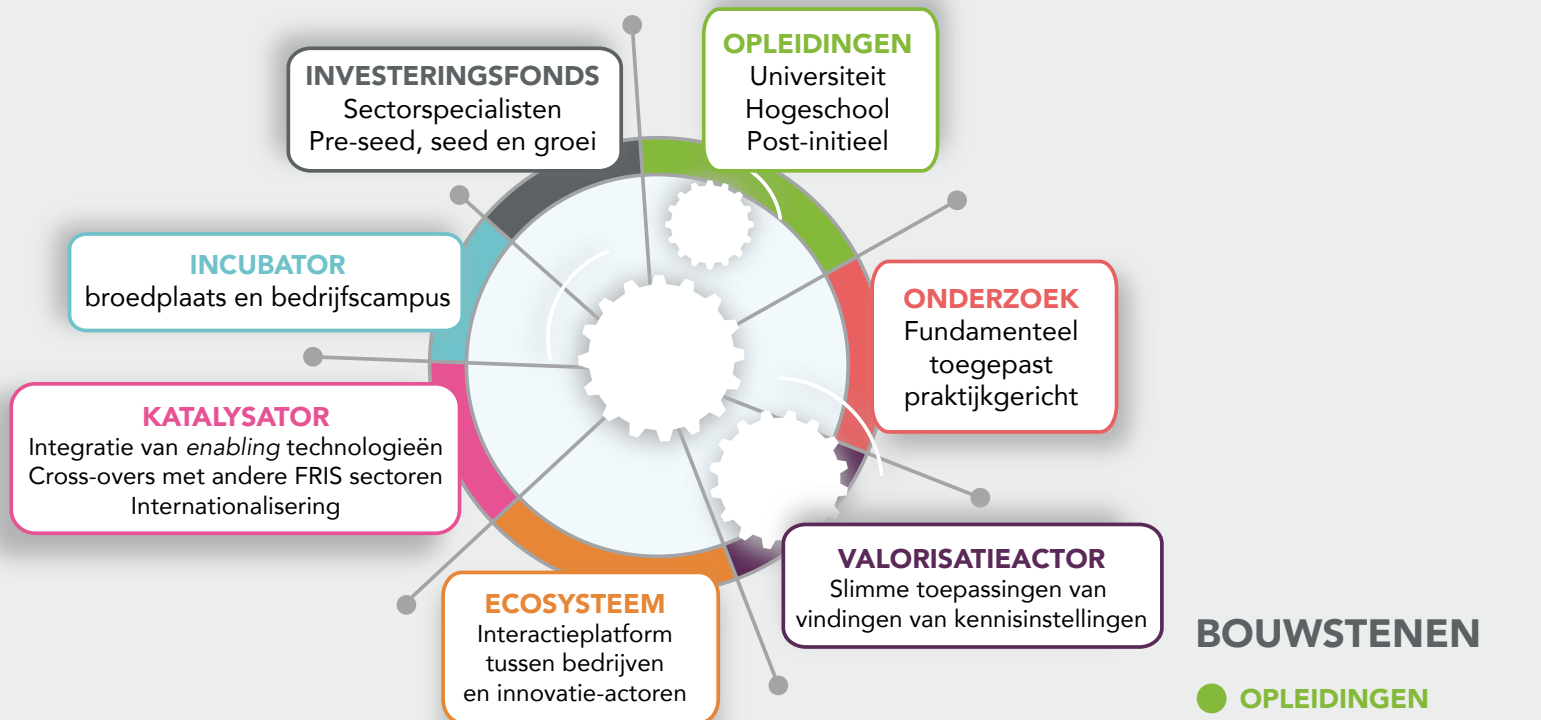
Marie-Paule Jacobs: "Met twee grote bouwprojecten in Hasselt, verbouwingen op de campus in Diepenbeek, de ecotrons in het Nationaal Park Hoge Kempen, het *Applicatiecentrum voor Beton en Bouw*, en de verhuizing van de faculteit Economie naar de binnenstad zullen we ons alleszins niet vervelen." ■

“Met dit vooruitstrevende bevorderingsbeleid kan elke onderzoeker voortaan zijn eigen accenten leggen en zijn eigen carrièrepad uittekenen”

Cubigo: “Vernieuwend én economisch waardevol.”

DE ZEVEN BOUWSTENEN

Voor de omschakeling naar een duurzame economie met kennisgedreven sectoren, trekt Limburg resoluut de kaart van een *Full Regional Innovation System* (FRIS). Want innoveren doe je niet alleen. Het is het werk van *communities* waarin regionale kenniscentra, bedrijven en lokale overheden continu de krachten bundelen rond heel concrete sectoren zoals de maakindustrie, de bouwsector, lifesciences en zorginnovatie, logistiek en mobiliteit, duurzame energie en cleantech.

Ondernemers en onderzoekers voeden elkaar met ideeën en inspireren elkaar. En die constante stroom van kennisuitwisseling wordt onderbouwd met de nodige financiële middelen. De zeven bouwstenen - onderwijs, onderzoek, valorisatieactor, incubator, ecosysteem, cross-over katalysator en investering - vormen het fundament van een succesvol *Full Regional Innovation System* (FRIS).

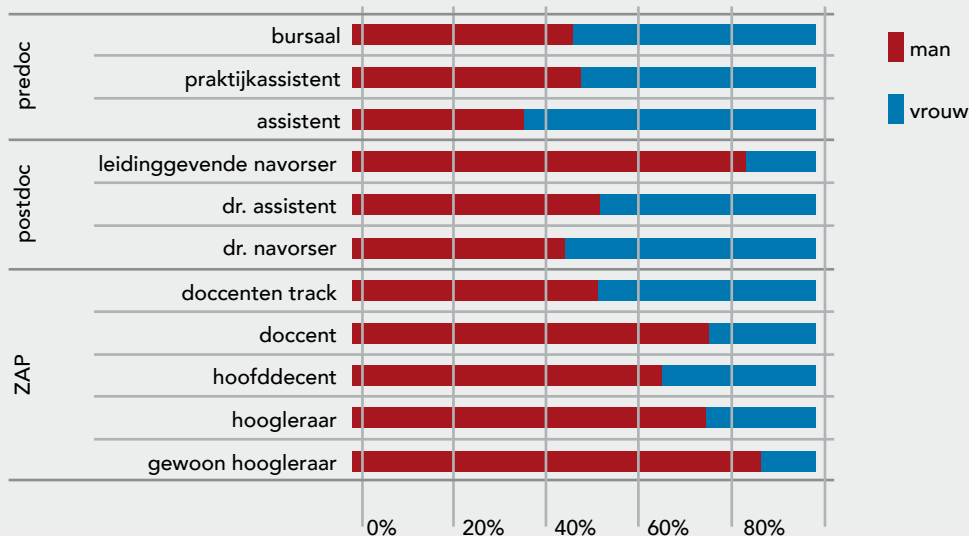
Vrouwen aan de top!

Een universiteit moet een juiste afspiegeling zijn van de maatschappij waarin we leven. En dus moet de academische wereld komaf maken met de onluisterende vrouwelijke ondervertegenwoordiging bij het academisch personeel. Hoewel de UHasselt op dit terrein veel beter scoort dan de andere Vlaamse universiteiten en de verhouding mannen-vrouwen bij de aanwervingen in 2014 al 50/50 is, wil de universiteit nog een stap verder gaan en doelgericht maatregelen nemen om ook bovenaan de academische ladder tot een genderevenwicht te komen.

VERVANGINGSFONDS

“Vrouwen haken vaak af op het moment dat ze kunnen doorstoten tot hoofddocent of hoogleraar, niet toevallig het moment waarop ze meestal kinderen gekregen hebben en moeten opvoeden”, vertelt rector Luc De Schepper. “Met het Vervangingsfonds geven we onze vrouwelijke onderzoekers de

kans om zich – na een zwangerschapsverlof – een jaar lang volledig te storten op hun onderzoekswerk terwijl een vervanger de onderwijstaken tijdelijk overneemt. Daarmee gaan we een stap verder dan de andere Vlaamse universiteiten. En we breiden die maatregel ook uit naar mannen en vrouwen die langdurig afwezig waren door ziekte of omdat ze voor een ziek familielid moesten zorgen.”

Een gedifferentieerde academische loopbaan

Terwijl universiteiten verwachten dat ZAP-leden en postdoctoraal onderzoekers een evenwichtige carrière uitbouwen met aandacht voor onderzoek, onderwijs, valorisatie en maatschappelijke dienstverlening werden in de evaluatie- en bevorderingsprocedures toch eenzijdig hun onderzoeksresultaten gevaloriseerd. Met een gedifferentieerd loopbaan- en bevorderingsbeleid heeft de UHasselt hier verandering in gebracht.

Voor de *tenure-track*docenten blijft het ‘klassieke’ bevorderingssysteem gelden. In die eerste fase van de academische carrière is die focus op onderwijs en onderzoek immers cruciaal. Vanaf een graadverhoging tot hoogleraar en gewoon hoogleraar worden ook andere prestatie-aspecten in rekening gebracht, zoals innovatie, samenwerkingen met bedrijven, internationalisering,...

Door dit nieuwe bevorderingssysteem kunnen academische personeelsleden aan de UHasselt meer variatie brengen in hun loopbaan en hoeven ze niet meer op elk moment in hun carrière in alle aspecten te excelleren. Een maatregel die heel concreet een verschil maakt op het terrein.

Op het eerste gezicht lijken vooral vrouwen de vruchten te plukken van dit nieuwe bevorderingssysteem. In 2014 werden er 14 UHasselt-personeelsleden bevorderd, waarvan:

- Volgens de klassieke beoordelingscriteria:
7 mannen en 1 vrouw
- Volgens de nieuwe beoordelingscriteria:
2 mannen en 4 vrouwen

VIJF GROTE UITDAGINGEN

DE UNIVERSITEIT BREIDT UIT

“Als we blijven doen wat we altijd deden, zullen we niet meer krijgen wat we voordien kregen. Blijf creatief en innovatief. Wees niet bang om jezelf heruit te vinden. En ga er nooit van uit dat je werk afgerond is”

Thomas Friedman

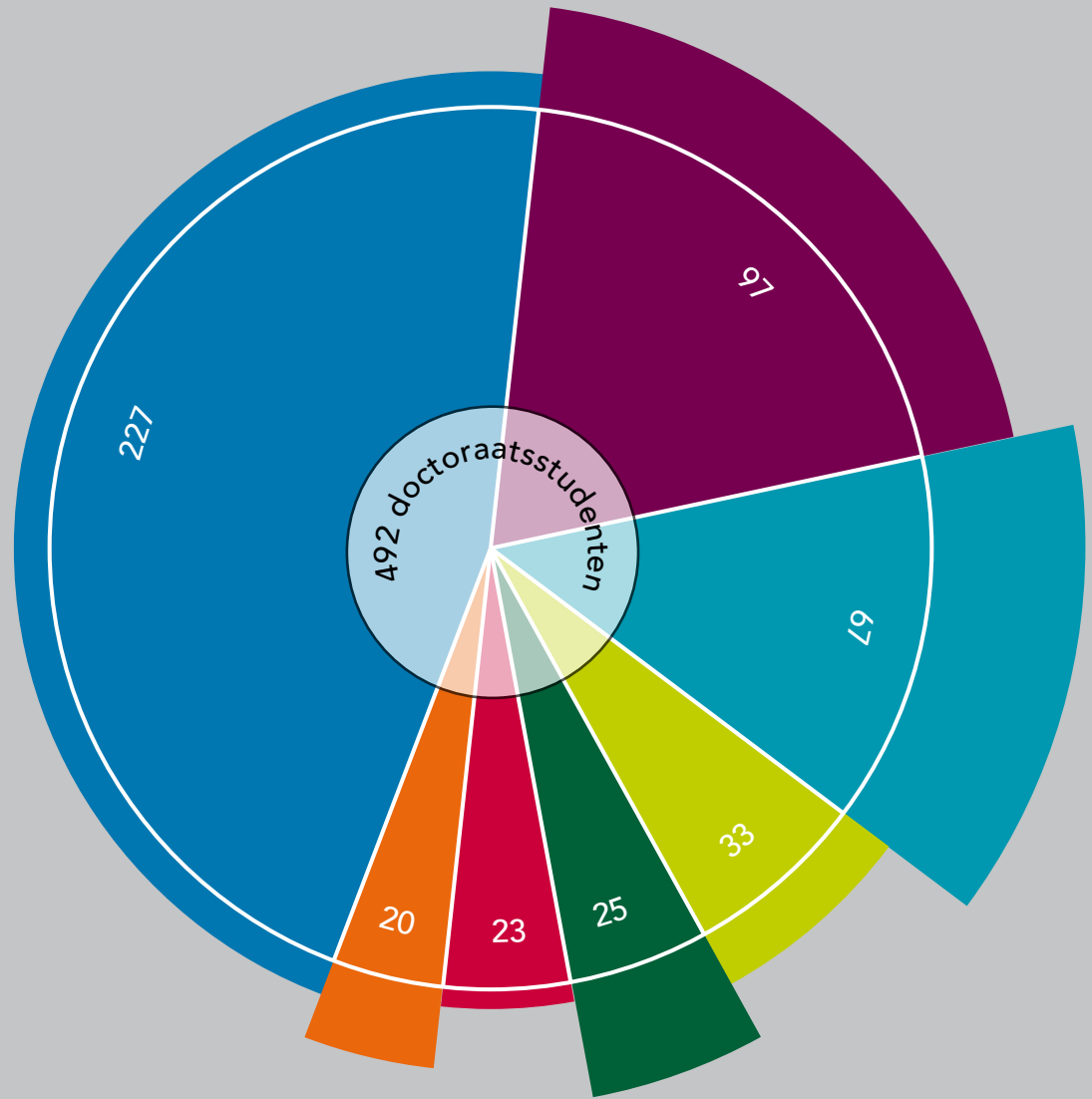
Studentenaantallen groeien

Meer disciplines, meer studenten en meer doctorandi: in 2014 genoten in totaal 5.763 studenten onderwijs aan de UHasselt/tUL. Een recordaantal.

Op 1 februari 2015 (academiejaar 2014-2015) stude-
ren er aan de UHasselt/tUL **5258** studenten in initiële
bachelor- en masteropleidingen, schakel- of voorbe-
reidingsprogramma's. Telt men bij de 5258 studenten
ook de doctoraatsstudenten en de studenten van de
lerarenopleiding (**505**), dan komt men uit op een to-
taal van 5.763 studenten aan de UHasselt/tUL.

De faculteit **Geneeskunde en levenswetenschappen** telt het hoogst aantal studenten in initiële opleidingen (1515). In dalende volgorde hebben we vervolgens de faculteit **Bedrijfseconomische wetenschappen** (907), de faculteit **Rechten** (851), de faculteit **Industriële ingenieurwetenschappen** (787), de faculteit **Wetenschappen** (573), de faculteit **Architectuur en kunst** (509) en de **School voor Mobiliteitswetenschappen** (129).

De overgrote meerderheid van de **492 doctoraatsstudenten** werkt aan een doctoraatsproefschrift in de wetenschappen, namelijk **227**. Verder zijn er **97** doctoraatsstudenten in de faculteit **Geneeskunde en Levenswetenschappen**, **67** in economie, **33** in mobiliteitswetenschappen, **25** in architectuur, **23** in rechten en **20** in industrieel ingenieur, dit laatste is in vergelijking met vorig jaar een bijzondere toename.

universiteit

hasselt

Kun je een gebouw optrekken uit huishoudelijk afval?

“UHasselt heeft ons altijd naar waarde geschat”

In 2014 studeerden de eerste (interieur)architecten, industrieel ingenieurs en kinesisten af aan de UHasselt. Daarmee is ‘de integratie’ van de academische hogeschoolopleidingen definitief achter de rug. Maar hoe is dat integratieproces in de praktijk verlopen? Voelen de nieuwe opleidingen zich thuis in hun nieuwe organisatie? En wat heeft het ‘universitaire’ label hen gebracht? We vroegen het aan Monique Van Erum (ReKi), Kris Pint (ARK), Mieke Buntinx (IIW) en Ronald Thoelen (IIW).

NIET VAN DE ENE DAG OP DE ANDERE

Kris Pint: “Toen ik in 2007 mijn loopbaan aan de PHL begon, domineerde ‘de integratie’ al onze werking. De faculteit investeerde fors in onderzoek en heeft in continue dialoog met de UHasselt – via de associatiefaculteiten – langzaam aan haar academische opleidings- en onderzoeksprogramma’s vorm gegeven. Toen we vorig jaar eindelijk integreerden, waren we er dan ook echt klaar voor.”

Monique Van Erum: “De officiële integratie op 1 oktober 2013 was eigenlijk nog maar een symbolische stap. Het resultaat van een heel lang en intensief proces. En die goede voorbereidingen hebben gerendeerd. Ons onderzoek was van academisch niveau, we werkten al goed samen met de BioMed-onderzoekers van de faculteit Geneeskunde en Levenswetenschappen en ‘onze’ onderzoekers waren al een paar jaar eerder naar de campus in Diepenbeek verhuisd.”

Ronald Thoelen: “Ook voor ons is er met de integratie eigenlijk niet veel veranderd. Onze faculteit is nog steeds gevestigd op dezelfde campus en we werkten ook de voorbije jaren al heel constructief samen met de faculteit Wetenschappen. Wij hadden natuurlijk het grote voordeel dat er heel wat raakvlakken bestonden tussen de activiteiten van de onderzoeksgroepen van de hogeschool en die van de onderzoeksinstituten imo-imomec en CMK van de UHasselt. Imo-imomec heeft een rijke traditie in het fundamenteel en toegepast wetenschappelijk materiaalonderzoek, maar voor de volgende stappen in dat onderzoek – de ontwikkeling van prototypes en de verdere vertaling van zo’n prototype naar een verklaarbaar product - heb je ingenieurs nodig. Onze faculteit was eigenlijk de ontbrekende schakel in die innovatieketen. Nu we ook officieel bij de UHasselt horen, kunnen we nog meer onze stempel drukken en actiever meedenken over de onderzoeksstrategie van de onderzoeksinstituten imo-imomec en CMK.”

UNIVERSITAIR LABEL OPENT DEUREN

Mieke Buntinx: “Voor onze faculteit heeft de integratie alleen maar voordelen opgeleverd. Het universitaire label werkte als een magneet op jonge talenten en onze studentenaantallen stegen significant.”

Ronald Thoelen: “En die instroom lijkt ook van een beter niveau.”

Monique Van Erum: “Dat geldt voor onze opleiding ook. En dat terwijl we aanvankelijk bang waren dat de drempel van ‘universitair’ onderwijs heel wat studenten zou afschrikken.”

Kris Pint: “Bij ons zijn de studentenaantallen misschien niet gestegen, maar toch ondervinden wij ook vooral de voordelen van de integratie. Deel uitmaken van de UHasselt heeft voor ons heel wat deuren geopend: we vinden veel makkelijker de weg naar onderzoeksfinanciering én ook de uitbouw van ons internationale netwerk verloopt een stuk vlotter.” ▶

“Voor onze faculteit heeft de integratie alleen maar voordelen opgeleverd. Het universitaire label werkte als een magneet op jonge talenten en onze studentenaantallen stegen significant”

Monique Van Erum: “Dat is inderdaad een gigantisch verschil. Als universitaire opleiding word je door de buitenwereld meteen een stuk serieuzer genomen.”

EIGENHEID ALS STERKTE

Kris Pint: “Voor ons was het aanvankelijk een hele uitdaging om onze eigenheid opnieuw te definiëren binnen een academisch kader. In Vlaanderen was er ook geen voorbeeld voorhanden waaraan we ons konden spiegelen. Het creatieve proces in de ontwerpstudio's, de aandacht voor *soft skills* als generositeit, aandacht voor de gebruiker, oog voor de esthetische, zintuiglijke kwaliteiten van het ontwerp, én het belang van onze praktijkdocenten die hun beroepservaring letterlijk in de opleiding binnenbrengen,... Hoe vertaal je dat in een academische setting? En toch is die eigenheid binnen de UHasselt nooit bedreigd geweest. We hebben altijd onze eigen accenten kunnen leggen en krijgen – als aparte faculteit - zelfs nog meer verantwoordelijkheid en autonomie dan vroeger. Bovendien heeft de UHasselt onze atypische aanpak steeds als een troef

beschouwd. Van in het begin zijn zij van onze sterktes uitgegaan. Dat bleek ook duidelijk door de manier waarop onze personeelsleden inge-ZAP-t werden en de universiteit een externe expertencommissie inschakelde om ook de niet-academische verdiensten van onze docenten te erkennen en te valoriseren. Dat maakt de UHasselt niet alleen een pionier in Vlaanderen. Die aanpak heeft er ook voor gezorgd dat niemand van ons zich hier ooit als een indringer of tweederangsdocent gevoeld heeft. De focus lag op de meerwaarde die we konden bieden en we hadden heel oprecht het gevoel dat de toetreding tot de UHasselt niet alleen nieuwe opportuniteiten bood voor onze faculteit, maar dat ook de UHasselt blij was met ons.”

Ronald Thoelen: “Onze faculteit heeft dat op precies dezelfde manier ervaren. De UHasselt apprecieerde uitdrukkelijk de praktische eigenheid van de opleiding. Het uitgangspunt tijdens het hele proces was altijd de win-winsituatie die de integratie opleverde voor alle partijen. Onze faculteit kon een vliegende start maken met haar onderzoeksactiviteiten, omdat we dankbaar

konden voortbouwen op de aanwezige expertise binnen de UHasselt. En de universiteit kan door onze toetreding makkelijker de brug maken naar de markt en

Kris Pint.

naar lokale kmo's. Voor de UHasselt, die – in een Full Regional Innovation System (FRIS) – een sleutelrol wil spelen in het SALK-reconversieverhaal betekent die verbreding van haar onderzoeksspectrum een duidelijke meerwaarde. In een project als Limburg Makes It zorgt de meer toegepaste aanpak van ingenieurs voor een kortere lijn naar kmo's in de maakindustrie."

Monique Van Erum: "Door de aard van onze opleidingen staan we dichterbij de beroepspraktijk. En dat heeft de UHasselt inderdaad altijd als een immense opportuniteit beschouwd. We vormen als het ware het cement tussen de universiteit en het werkveld."

WARME ORGANISATIE

Monique Van Erum: "De kleinschaligheid van de UHasselt is in dit hele proces een enorm voordeel geweest. De lijnen zijn hier bijzonder kort. Tussen de verschillende opleidingen en faculteiten, maar ook tussen de opleidingen en de beleidstop. De integratie-operatie is niet altijd voor alle personeelsleden even eenvoudig geweest, want de loopbaan die je destijds gestart bent

aan een hogeschool neemt met die toetreding tot een universiteit toch plots – en ongevraagd – een andere wending. Je takenpakket verbreedt, je verlofregelingen veranderen en er heerst toch een heel andere mindset in academische kringen. Maar de UHasselt heeft op elk moment geluisterd naar onze bezorgdheden en kwam ook met oplossingen en kansen. Een aantal personeelsleden koos voor het behoudsstatuut, anderen traden toe tot het ZAP-kader, maar de universiteit heeft ons altijd serieus genomen en geprobeerd om op een goede manier in te spelen op onze besognes."

Mieke Buntinx: "Ik denk dat iedereen hier aan tafel toch het gevoel heeft dat we ontzettend veel kansen hebben gekregen op alle terreinen. Door het groeipad dat de UHasselt voor ons heeft uitgestippeld, krijgen we nog tien jaar extra financiering om ons onderzoek stevig uit te bouwen. Daarmee blijven we ook in tijden van besparingen nog even buiten schot. Dat is noodzakelijk, maar toch absoluut niet evident. Ook op het vlak van professionalisering voel ik me hier ontzettend goed omkaderd. Ik volg op dit moment het professionaliseringstraject voor jonge docenten en heb ook al een

promotoropleiding achter de rug. Stuk voor stuk heel waardevolle en inspirerende initiatieven die duidelijk aangeven dat de universiteit in haar personeelsleden investeert."

Kris Pint: "Ik heb de UHasselt het voorbije jaar leren kennen als een warme organisatie die zich heel bewust is van haar maatschappelijke rol. Het genderbeleid – waarin de universiteit niet alleen uitgaat van de positie van de vrouw, maar van dual career couples – vind ik bijzonder vooruitstrevend. En ook met haar nieuwe bevoororderingsbeleid – waarmee de UHasselt haar expliciete waardering voor taken buiten het onderzoek uitspreekt en valoriseert – pioniert de universiteit. De UHasselt is geen eiland, maar heeft oog voor de maatschappelijke uitdagingen van vandaag en speelt daar op een verfrissende manier op in. Van zo'n organisatie maken wij graag deel uit." ■

Mieke Buntinx.

Monique Van Erum.

Ronald Thoelen.

Talent op maat van de regio

“Werkgevers uit de regio hebben nood aan universitair geschoolden die praktisch denken, ideeën kunnen uitwerken en een ondernemingsplan schrijven”

Vanaf september 2015 start de UHasselt met de opleiding handelswetenschappen. Daarmee speelt de universiteit rechtstreeks in op de vraag van de SALK-experten, die oordeelden dat er in een kmo-landschap als Limburg behoefte is aan hands-on-bedrijfseconomen met dit profiel. Het voorbije jaar werd en achter de schermen hard gewerkt om de nieuwe bacheloropleiding – die UHasselt samen met de KU Leuven inricht – vorm te geven. Intussen kreeg de universiteit een positief advies van de erkenningscommissie en een lovende accreditatie van de NVAO.

DE ONTBREKENDE SCHAKEL

De NVAO onderstreept in haar rapport het belang van deze nieuwe economische opleiding voor de ontwikkeling van de regionale economie in Limburg. Jongeren kunnen op dit moment dan wel andere economische opleidingen – TEW en handelsingenieur - studeren aan de UHasselt, maar het lokale werkveld heeft daarnaast toch nood aan andere profielen. “De studie TEW is sterker analytisch van aard [...]. Werkgevers uit de regio hebben nood aan universitair geschoolden die praktisch denken, ideeën kunnen uitwerken en een ondernemingsplan schrijven. Kortom, aan de ontbrekende schakel tussen het puur praktijkgerichte van de professionele bachelor en het conceptuele van TEW”, aldus de NVAO in haar accreditatierapport.

DICHTER BIJ HET WERKVELD

“In een opleiding handelswetenschappen ligt de klemtoon veel sterker op een praktijkgerichte benadering en een bedrijfsgerichte finaliteit”, zegt prof. dr. Piet Pauwels, decaan van de faculteit Bedrijfseconomische wetenschappen (BEW). “Samenwerking met én inbreng van het werkveld is in deze opleiding ontzettend belangrijk. De commissie waardeerde dan ook uitdrukkelijk dat het curriculum in nauwe samenspraak met dat lokale

werkveld tot stand is gekomen en dat we dat werkveld – ook na de oprichting via een externe adviesraad – structureel een plaats geven in de organisatie van de opleiding. Ook het vernieuwende benoemings- en promotiestysteem van de UHasselt oogstte in deze context bijzonder veel lof. Omdat de universiteit niet alleen onderzoeksprestaties valoriseert, maar ook een weging geeft aan onderwijsprestaties en inspanningen op vlak van samenwerking en contacten met het werkveld, creëert ze immers schitterende randvoorwaarden om docenten blijvend te motiveren om de vinger aan de pols te houden en die interactie met het werkveld voluit aan te gaan.”

MANAGEMENT- EN ONDERNEMERSKILLS

“In de opleiding handelswetenschappen focussen we – naast de instellingsbrede employability skills als communicatie, teamwerk en problem solving - sterk op de ontwikkeling van sterke management- en ondernemersskills. Het UHasselt-concept van opdrachtgestuurd onderwijs en begeleide zelfstudie, waar studenten al van bij de start heel actief deelnemen aan hun leerproces, schept het ideale leerklimaat om zo’n skills te ontwikkelen. In minstens de helft van het programma kiezen we resoluut voor andere didactische methoden dan het hoorcollege”, aldus prof. dr. Piet Pauwels. ■

UHASSELT IN CIJFERS

Jaarrekeningen, inkomsten, uitgaven en balansen. Het zijn cijfers die heel concreet vertalen welk beleid de UHasselt in 2014 voerde ten gunste van haar onderwijs en onderzoek.

Overige middelen zijn opbrengsten van allerlei aard.

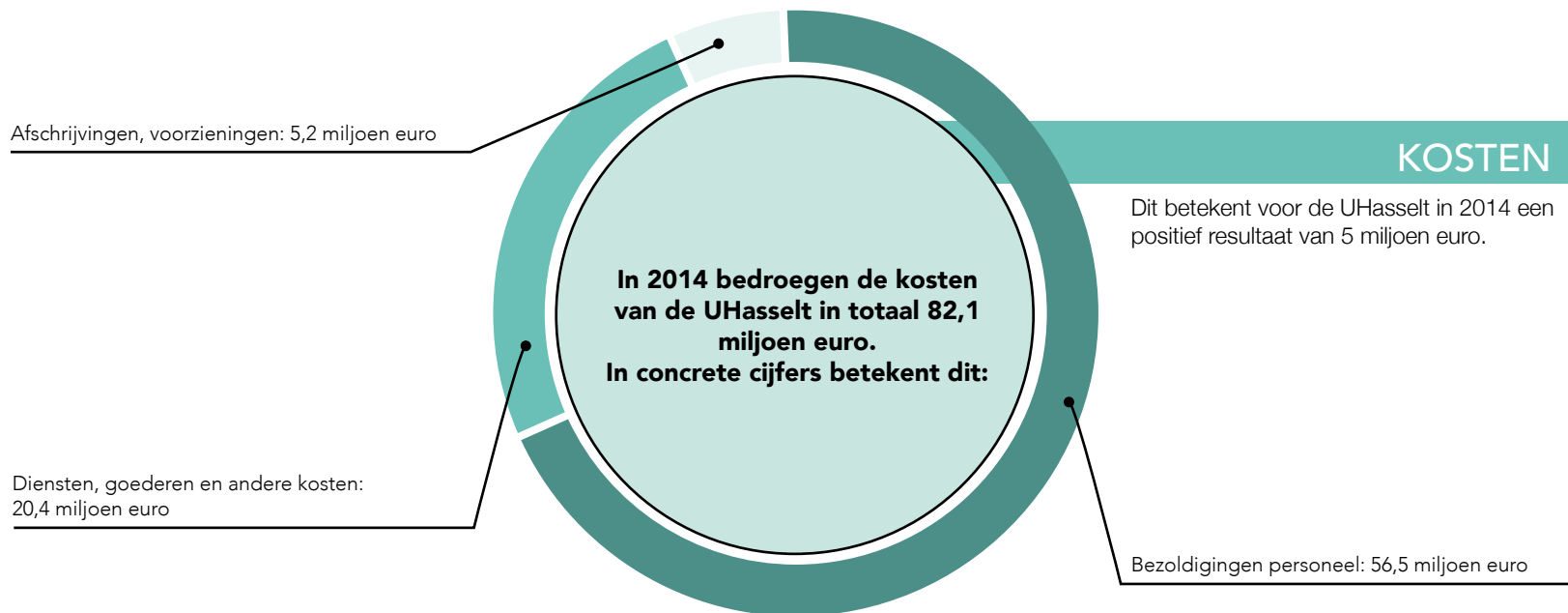
10,6 miljoen euro zijn eigen opbrengsten (studiegelden, beleggingen...) en opbrengsten uit vormings- en wetenschappelijke activiteiten.

22,7 miljoen euro zijn opbrengsten voor fundamenteel en toegepast onderzoek (zonder het Bijzonder Onderzoeksfonds) en worden via competitie op de onderzoeksmarkt geworven, verdeeld over tweede geldstroom (3,5 miljoen euro), derde geldstroom (13,2 miljoen euro) en vierde geldstroom (6 miljoen euro).

In 2014 bedroegen de opbrengsten van de UHasselt in totaal 87,1 miljoen euro.

OPBRENGSTEN

51,4 miljoen euro (59 procent) zijn overheids-toelagen van de Vlaamse Overheid voor Werking, Investerings, Sociale Voorzieningen en het Bijzonder Onderzoeksfonds.

BESPAREN MET DE ELEKTRONISCHE FACTUUR

Door het gebruik van de elektronische factuur besparen Belgische bedrijven op dit moment 475 miljoen euro. "Als we allemaal volledig zouden over overschakelen naar e-factoratie, levert dat een besparing op van 3,37 miljard euro", zegt UHasselt-professor Wim Marneffe in zijn onderzoeksrapport voor de federale regering. "Vandaag wordt slechts 31% van alle uitgaande facturen in ons land automatisch opgesteld. Dat is al een flinke verbetering ten opzichte van de 20% in 2012, maar het kan allemaal nog een stuk efficiënter. Bovendien wordt maar liefst 92% van alle inkomende facturen nog steeds manueel verwerkt en ingeboekt."

UHasselt kiest voor e-factuur

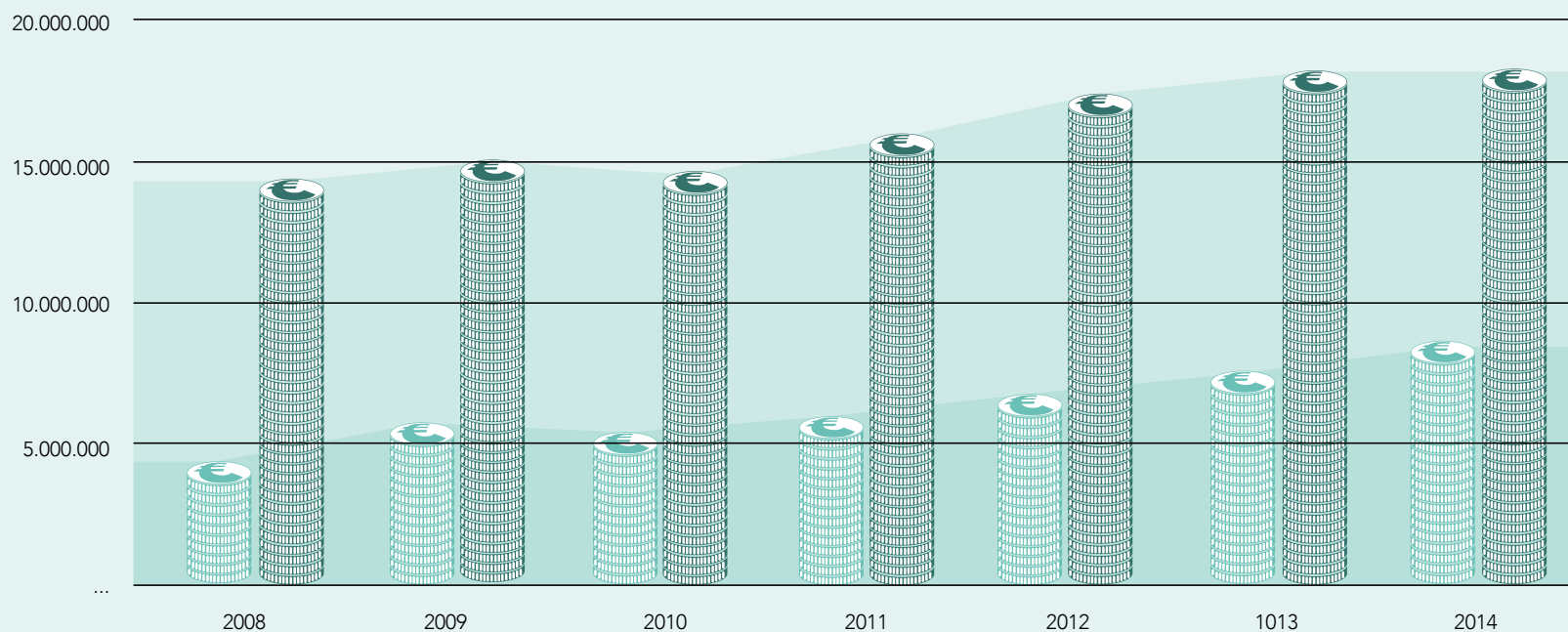
Europa heeft dan ook de ambitie om tegen 2020 de helft van de facturen elektronisch te versturen en ontvangen. De UHasselt geeft alvast het goede voorbeeld. "Sinds enkele jaren gebruikt de universiteit waar mogelijk uitsluitend elektronische facturen. Van alle uitgaande facturen wordt er momenteel reeds 71% elektronisch opgesteld en automatisch verwerkt. Verder wordt 33% van alle inkomende facturen automatisch verwerkt. Deze werkwijze levert de universiteit een aanzienlijke kostenbesparing op", aldus Gust Janssen, directeur Financiën aan de UHasselt.

Onderzoeksexpertise groeit

De onderzoeksexpertise van de UHasselt is de afgelopen jaren enorm gegroeid. Zowel in de domeinen van het niet-gericht als het gericht wetenschappelijk onderzoek. En dat zie je ook aan de evolutie van de inkomsten uit de tweede, derde en vierde geldstroom.

Evolutie opbrengsten UHasselt niet-gericht vs. gericht onderzoek

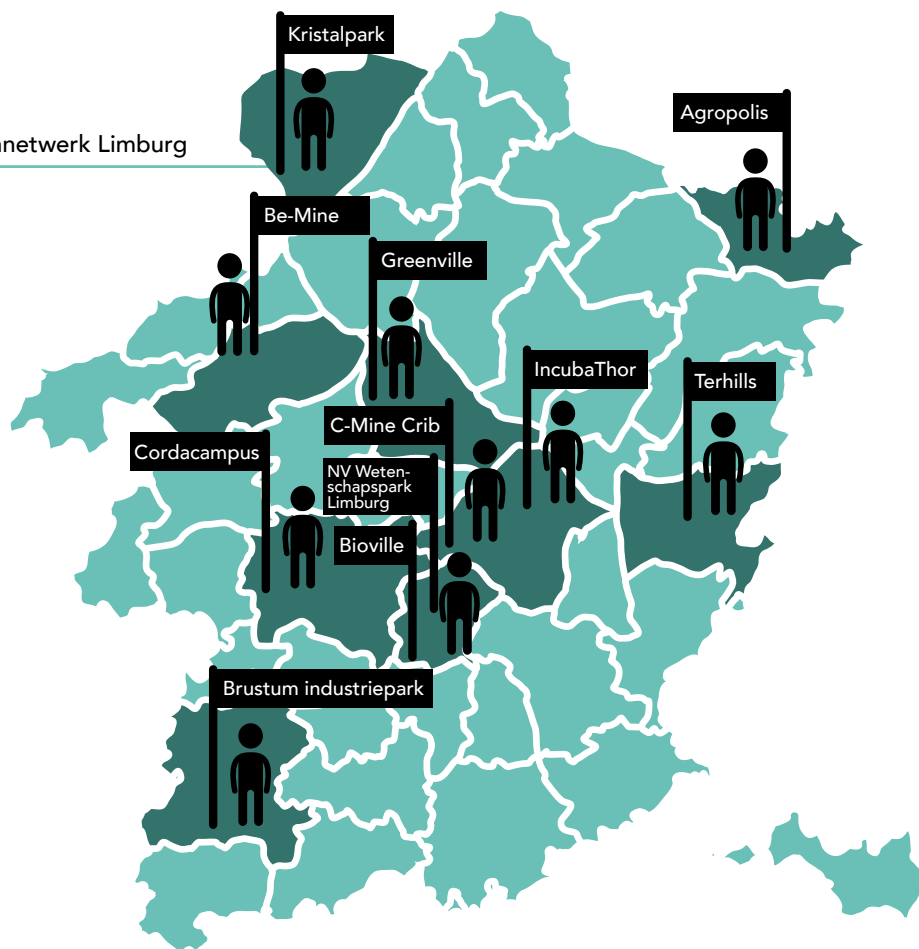
- niet-gericht (2de geldstroom o.a. FWO, BOF)
- gericht (3de en 4de geldstroom o.a. IOF, IWT, EU, dienstverlening)

Bron: financiële dienst opbrengsten UHasselt per geldstroom

Wortels en voelsprietten

De campussen in Hasselt en Diepenbeek vormen de uitvalsbasis van de UHasselt. Maar de universiteit verankerde haar expertise de voorbije jaren ook letterlijk in de regio. “Als universiteit die relevant wil zijn voor haar regio, treden we steeds vaker ook fysiek buiten de universiteitsmuren. We brengen onze expertise naar de plaatsen waar ze meteen relevant kan zijn en waar ze voluit kan bijdragen tot nieuwe ontwikkelingen in de applicatiedomeinen waarin Limburg wil excelleren”, vertelt beheerder Marie-Paule Jacobs.

Incubatorennetwerk Limburg

“Door actief de krachten te bundelen met andere regionale actoren en onze expertise ook fysiek te verweven in zinvolle, lokale projecten willen we die academische kennis nog dieper wortelen in het regionale weefsel”

“Limburg mee op de kaart zetten in domeinen als lifesciences en zorginnovatie, duurzame energie, cleantech en logistiek en mobiliteit: dat is een project waar wij in geloven. En daar willen wij een partner in zijn. Door actief de krachten te bundelen met andere regionale actoren en onze expertise ook fysiek te verweven in zinvolle, lokale projecten willen we die academische kennis nog dieper wortelen in het regionale weefsel”, zegt rector Luc De Schepper. “En die nieuwe thuisbasisen zijn ook de voelsprietten van de bedrijfswereld en de onderzoekers. Vanuit die projecten kunnen we immers nog sneller lokale opportuniteiten opsporen. Waar zijn bedrijven precies naar op zoek? En welke technologieën die we binnen de universiteit ontwikkelen, kunnen daar mee een antwoord op vormen? Die match proberen we zoveel mogelijk op te zoeken.”

Het tweecampusmodel

Door de immense groeisprint van de UHasselt wordt het tekort aan ruimte weer nijpend. En in september 2015 komt daar nog de nieuwe opleiding handelswetenschappen bij. “We zijn dan ook ontzettend blij dat er in de rand van het Strategisch Actieplan Limburg Kwadraat (SALK) mogelijkheden zijn voor twee nieuwe UHasselt-bouwprojecten in de binnenstad”, aldus Marie-Paule Jacobs. “Zo kunnen we de universiteit verder ontwikkelen volgens het tweecampusmodel waarin de centrale diensten en de humane wetenschappen onderdak vinden in campussen in de binnenstad, en de exacte en toegepaste wetenschappen en geneeskunde een plaats krijgen op de groene campus in Diepenbeek.”

“De Herkenrodekazerne is het oudste burgerlijke gebouw van Hasselt op een schitterende locatie. Door zo’n waardevol historisch erfgoed een bruisende en zinvolle herbestemming te geven als universiteitscampus brengen we opnieuw leven in dat prachtige pand. Een deel van de nieuwe opleiding handelswetenschappen krijgt daar haar thuisbasis. De andere vierkanten meters worden gebouwd op de gronden van het GO, aansluitend bij het faculteitsgebouw Rechten. Met een

nieuwe vleugel aan het waaivormige rechtengedebouw breiden we de stadscampus van de UHasselt verder uit”, vertelt Marie-Paule Jacobs. “Doordat de sites maar een boogscheut verwijderd zijn van de Oude Gevangenis kunnen we de bestaande infrastructuur – met cafetaria en auditoria – maximaal benutten voor de faculteiten BEW en Rechten. Op die manier kan de UHasselt een stuk kostprijsefficiënter werken.”

Linken met de juridische wereld

In oktober 2012 opende de RechtsBibliotheek Limburg (RBL) haar deuren in het Hasseltse gerechtsgebouw. Een Belgische primeur, want masterstudenten rechten delen er een collectie met juristen, advocaten en magistraten.

“De Hasseltse rechtenstudenten maken gretig gebruik van hun ‘laboratorium’, de magistraten zijn enthousiast over hun professionele bibliotheek en ook andere juridische partijen sluiten zich graag aan bij dit project”, aldus Tony Heeren, voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg. “De bibliotheek brengt de hele juridische wereld in Limburg dichterbij elkaar.”

Een plek in de stad

De juridische collectie van de bachelorstudenten Rechten kreeg een plek in de Provinciale Bibliotheek Limburg (PBL). En de bibliotheek investeerde ook in extra zelfstudieplekken.

“Door – als goede burens – investeringen samen te leggen en intensief de krachten te bundelen, willen we de best mogelijke bibliotheekvoorziening creëren voor de Limburgse rechtenstudenten. En van dat rijkere aanbod profiteert ook de burger die naar de PBL komt”, aldus directeur van de PBL, Martine Balcer. Vanaf 2014 kregen alle studenten en personeelsleden van de UHasselt ook een gratis bibliotheekkaart.

Hotspot voor ondernemerschap

Studenten die zin hebben om te ondernemen, kan je het best zo snel mogelijk in de juiste biotoop brengen, vinden Hogeschool PXL en UHasselt. Daarom geeft *PXL-UHasselt StudentStartUP* student-starters fysiek een plek op de Corda campus. "Als ze ergens de ondernemersmicrobe te pakken kunnen krijgen dan is het hier. Op de Corda Campus komen ze spontaan in contact met collega-ondernemers: doorwinterde ervaringsdeskundigen naar wie ze kunnen opkijken en jonge starters met wie ze zich kunnen identificeren. Die onderlinge kruisbestuiving kan de ondernemersdynamiek alleen maar aanzwengelen", aldus rector Luc De Schepper.

APPLICATIECENTRUM VOOR BETON EN BOUW (ACB2)

Win-win voor bouwsector, universiteit en maatschappij

Via het *Applicatiecentrum voor Beton en Bouw* wil de UHasselt nieuwe inzichten en onderzoeksresultaten over beton aanzuigen en verder verspreiden. Niet alleen naar de ingenieurs-in-opleiding, maar ook naar de sector, zodat ook zij profiteren van deze kenniswinst. Want hoe meer je weet over een materiaal, des te efficiënter je het kan inzetten.... Dat levert zowel economisch als ecologisch een meerwaarde op. Voor de sector en de maatschappij.

In het *Applicatiecentrum voor Beton en Bouw* zullen de UHasselt-onderzoekers vergaderruimtes en andere faciliteiten delen met de medewerkers van de Confederatie Bouw.

UHasselt-expertise rond energie bundelen in EnergyVille

In EnergyVille verenigen de KU Leuven, VITO en imec hun onderzoek naar duurzame energie en intelligente energiesystemen. En vanaf 2015 verankert ook imo-imomec van de UHasselt haar expertise rond zonne-energie en energieopslag in EnergyVille. "Door de Vlaamse expertise op dit terrein te bundelen en een gezamenlijke onderzoekslijn uit te zetten, kunnen we nog sneller stappen voorwaarts zetten. Naar een markt van goedkopere, kwaliteitsvolle zonnecellen, én naar de energieproducerende gebouwen van de toekomst", aldus prof. dr. Marc D'Olieslaeger. EnergyVille streeft ernaar om bij de top vijf van Europa te horen op het vlak van innovatief energieonderzoek.

Ecotrons & Field Research Centre

Zuurstof voor innovatieve lifesciencesbedrijven

UHasselt-onderzoekers van het Centrum voor Milieukunde (CMK) zoeken mee naar oplossingen voor de grootste uitdagingen van de toekomst: klimaatverandering en biodiversiteitsverlies. Door de installatie van 12 reusachtige Ecotrons en een Field Research Centre in het Nationaal Park Hoge Kempen te bouwen, creëren ze wetenschappelijke en maatschappelijke meerwaarde. “Deze hoogtechnologische, innovatieve onderzoeksinfrastructuur zal niet alleen toponderzoekers uit de hele wereld naar het Nationaal Park brengen. Ook toeristisch kunnen ze een belangrijke aantrekkingspool voor de provincie betekenen”, onderstreept Natalie Beenaerts, projectcoördinator.

Plaats waar de ecotrons gaan gebouwd worden.

Field Research Centre

In 2010 werd BioVille opgericht: de bio-incubator die jonge lifesciencesbedrijven en –organisaties in Limburg ondersteunde met aangepaste hoogtechnologische infrastructuur. Om ondernemingen die het incubatiestadium ontgroeid zijn alle doorgroeikansen te bieden, werd in 2014 – met middelen van LRM en Limburg Sterk Merk (LSM) fase II gerealiseerd: een uitbreiding van 1.500m² in de vorm van een geavanceerd dienstencentrum met modulaire infrastructuur en een “Carehub” die een waaier van zorgprojecten clustert en zorgondernemerschap extra wil stimuleren.

BioVille is een essentiële schakel in het regionale ecosysteem rond lifesciences en healthcare. De intensieve samenwerking met onderzoekersteams in o.a. UHasselt-onderzoeksinstituut BIOMED en binnen het *Limburg Clinical Research Program (LCRP)* biedt extra kansen voor de ontwikkeling en groei van beloftevolle bedrijven in Limburg.

Midden in de ziekenhuispraktijk

De LCRP-doctorandi en – masterstudenten van de UHasselt werken vijf dagen per week in het Ziekenhuis Oost-Limburg (ZOL) of het Jessa Ziekenhuis aan hun onderzoek. “Een luxe, want doordat we hier een interessante proeftuin voorhanden hebben, kunnen we een stuk sneller schakelen. We kunnen de artsen uitgebreid vragen naar feedback, hun concrete verwachtingen en bedenkingen. En bij de patiënten kunnen we meteen uitproberen of een nieuwe aanpassing werkt of niet”, vertelt industrieel ingenieur Lenn Drijkoningen. “Ook de interactie met de andere UHasselt-onderzoekers creëert een ongelooflijke dynamiek. Als je hier binnenwandelt, voel je onmiddellijk: hier gaan grootse dingen gebeuren.”

ZOL - Genk

JESSA - Hasselt

KWALITEIT BEWAKEN IN EEN ORGANISATIE IN VOLLE GROEI

“Om overeind te blijven in onze huidige maatschappij, moet je controleren wat je zelf in handen hebt. Daar moet je ambitieus in zijn en net dat stapje verder gaan dan anderen”

Thomas Friedman

“Die nieuwe
schaalgrootte plaatst
ons beter op de
academische kaart in
Vlaanderen, maar ze
brengt tegelijkertijd
weer nieuwe
uitdagingen met zich
mee”

Nieuwe schaalgrootte brengt nieuwe uitdagingen

Met de integratie van de academische hogeschoolopleidingen maakte de UHasselt de grootste groeisprint in haar – nog jonge - geschiedenis. “Die nieuwe schaalgrootte van de universiteit creëert heel wat nieuwe opportuniteiten, maar stelt ons tegelijkertijd voor nieuwe uitdagingen”, zeggen vicerectoren Jean-Michel Rigo (Onderwijs) en Paul Janssen (Onderzoek). “In een kleine universiteit kan je nog heel veel dingen *ad hoc* aanpakken, maar in een grotere organisatie moet je die processen toch anders gaan organiseren en structureren.”

GROEI CREËERT KANSEN

JEAN-MICHEL RIGO: “De integratie van de academische hogeschoolopleidingen mogen we gerust een succes noemen. Het was een lang en intensief proces, maar de inspanningen hebben gerendeerd. Op het moment van de integratie zelf waren de meeste dingen uitgeklaard. De geïntegreerde opleidingen hebben niet alleen een academiseringsbeweging gemaakt. Ze hebben ook écht iets bijgedragen aan de nieuwe UHasselt. Zowel op vlak van onderzoek als van onderwijs hebben wij ook veel van hen geleerd.”

PAUL JANSSEN: “Door de types opleidingen die we hebben bijgekregen, wordt het voor de UHasselt bovendien een stuk makkelijker om onze maatschappelijke rol in een *Full Regional Innovation System* (FRIS) te spelen. Ingenieurs, kinesisten en architecten hebben, naast de exacte en de biomedische wetenschappers, een duidelijke en complementaire impact

op het maatschappelijk werkveld. Dit resulteert in nieuwe opportuniteiten.”

JEAN-MICHEL RIGO: “Dat het integratieproces vlot verlopen is, wil natuurlijk niet zeggen dat we vanaf nu op onze lauweren kunnen rusten. Het blijft bijvoorbeeld een uitdaging om alle nieuwe personeelsleden – ook diegenen die kozen voor het behoudsstatuut – aan boord te houden en hen te helpen om te blijven groeien in hun nieuwe rol.”

PAUL JANSSEN: “We moeten ook goed blijven bewaken dat het onderzoek in iedere opleiding zo snel en kwaliteitsvol mogelijk kan blijven doorgroeien. Onderzoeksmatig ontwikkelen de nieuwe opleidingen zich op andere snelheden. Zo is bijvoorbeeld het onderzoek in bouwkunde veel recenter opgestart dan het onderzoek in de opleiding architectuur waar enkele jaren geleden doctorandi al klaar stonden om het onderzoek in de opleiding te versterken. Zo’n groeipaden moeten we – ook de volgende jaren – goed blijven managen.”

KWALITEIT ANDERS BEWAKEN

PAUL JANSSEN: “De integratie was voor de UHasselt een unieke kans om te groeien. Die nieuwe schaalgrootte plaatst ons beter op de academische kaart in Vlaanderen, maar ze brengt tegelijkertijd weer nieuwe uitdagingen met zich mee. In een grotere organisatie is het immers moeilijker om het overzicht te behouden en moet je een aantal processen toch anders gaan organiseren. Waar vroeger heel wat dingen decentraal, op het niveau van een faculteit of onderzoeksinstituut, geregeld werden, wordt die centralere kwaliteitsbewaking toch belangrijker. Dat vraagt een serieuze *mindshift*. Je moet continu stilstaan bij vragen als: Hoe werken wij als universiteit? Wat doen we vandaag allemaal? Waar willen we met de UHasselt naartoe? En hoe kunnen we ons het best organiseren om die ambities te realiseren? Zelfreflectie voor gevorderden.”

JEAN-MICHEL RIGO: “Daarnaast zorgen ook ►

“Solide, internationale netwerken van onze onderzoekers worden steeds belangrijker als je wil meedingen naar Europese programmafinanciering”

decretales bepalingen zoals de invoering van de instellingsreview ervoor dat je als universiteit op een andere manier moet gaan nadenken over je onderwijsbeleid en je kwaliteitszorg. Hoe ga je daar als universiteit mee om? Ga je gewoon het oude systeem van de opleidingsvisitaties kopiëren? Of ga je een andere manier bedenken die nuttiger en minder tijdsintensief is voor de opleidingen? Het voorbije jaar hebben we al fors geïnvesteerd in nieuwe studentenbevragingen én in professionaliseringstrajecten voor docenten. Die centrale sturing wordt belangrijker. Studievoortgangsbewaking, toetsbeleid, kwaliteitszorg, academische kalenders,... Tot een paar jaar geleden werden die dingen voornamelijk op het niveau van de faculteiten georganiseerd. Sommige opleidingen werkten met semesters, anderen met trimesters en nog anderen in blokken van x aantal weken. De opleidingen startten, evalueerden én eindigden op andere momenten in het academiejaar. Met 6000 studenten is die aanpak niet langer houdbaar. Bovendien hindert die decentrale aanpak de UHasselt ook in haar ambities. Zo'n systeem maakt het bijvoorbeeld bijzonder moeilijk om multidisciplinair en internationaal samen te werken. Want studenten krijgen misschien wel de kans om een vak in een andere opleiding of in een ander land te gaan volgen, maar wanneer de lesperiodes niet samenvallen, wordt dat praktisch heel erg moeilijk.”

MEER INZETTEN OP INTERNATIONALISERING

PAUL JANSSEN: “Die internationalere reflex zal steeds belangrijker worden. Internationalisering is – terecht – een cruciale uitdaging van Europa. Op dat terrein hebben we nog heel wat werk voor de boeg. Onderwijs en onderzoek bundelen in dat verhaal steeds vaker en intensiever de krachten. Het voorbije jaar hebben we niet alleen per faculteit grondig in kaart gebracht waar we op vlak van internationalisering vandaag al staan, maar hebben we ook actieplannen opgesteld die gericht zijn op het halen van de Europese 2020-doelstellingen.”

JEAN-MICHEL RIGO: “En internationalisering is veel meer dan Erasmus-uitwisselingen. Sommige opleidingen maken werk van *mobility windows* waarin ze in een vast tijdsvenster een programma op maat van internationale studenten uitwerken. Andere opleidingen organiseren *summer schools* samen met partneruniversiteiten in het buitenland en ook op het terrein van *blended learning* zetten we mooie stappen vooruit. Op dit moment volgen studenten uit Ethiopië – in het kader van een pilootproject – vakken uit onze opleiding BioStatistiek via afstandsonderwijs. De bedoeling is om op die manier uiteindelijk te komen tot een *joined masterprogramma* tussen beide universiteiten. *Blended learning* is ook één van de topics waar de UHasselt zich op richt in haar onderzoek van het onderwijs.”

PAUL JANSSEN: “Voor onderzoekers kan het belang van internationalisering nauwelijks overschat worden. Uit een bibliometrische studie die de UHasselt vorig jaar liet uitvoeren, bleek duidelijk dat publicaties die onze onderzoekers samen met buitenlandse collega's schreven, steevast hoger scoorden. Die internationale kruisbestuiving willen we dan ook zo veel mogelijk stimuleren. Niet alleen door *high potential* onderzoekers uit het buitenland naar Hasselt en Diepenbeek te brengen, maar ook door onze eigen onderzoekers en *tenure-track*docenten zo veel mogelijk aan te moedigen om zelf een tijdlang naar het buitenland te gaan. In een andere omgeving aan je onderzoek werken, is altijd verrijkend. Voor je onderzoek en voor jezelf als persoon. Bovendien worden solide, internationale netwerken van onze onderzoekers steeds belangrijker als je wil meedingen naar Europese programmafinanciering, waar je toch al snel drie à vier Europese partners voor nodig hebt. Als je binnen je eigen internationaal onderzoeksnetwerk een kant-en-klaar consortium binnen handbereik hebt, neem je toch meteen een serieuze voorsprong. Zeker voor een kleinere speler als de UHasselt is die aanwezigheid in internationale netwerken cruciaal.”

INTERSECTORELE SAMENWERKING WORDT BELANGRIJKER

PAUL JANSSEN: “Ook valorisatie en samenwerkingen met bedrijven worden steeds belangrijker in die Europese programma's. In het EU-programma rond *Industrial Leadership* nemen de bedrijven zelfs de lead en kunnen universiteiten maar meestappen in zo'n project door de onderzoekssamenwerkingen die ze met industriële partners hebben opgebouwd. De UHasselt heeft in die context mooie partnerschappen met grote spelers als Umicore en Janssen Pharmaceutica, voor wie we niet alleen toegepast, valorisatiegericht, maar ook fundamenteel onderzoek verrichten. En als regionale universiteit hebben we daarnaast ook altijd de ambitie gekoesterd om via technologietransfer bedrijven in de regio te ondersteunen en te helpen innoveren. Met het FRIS-verhaal willen we die samenwerking nog verder intensifiëren. Het voorbije jaar

hebben we heel hard gewerkt aan ons nieuw IOF-beleid (Industrieel Onderzoeksfonds). Op die manier willen we ons onderzoek nog beter afstemmen op de economische behoeften van het (regionale) bedrijfsleven. Elk onderzoeksinstituut krijgt vanaf nu de ondersteuning van een *business developer* die heel concreet nagaat welke valoriseerbare onderzoeksoutput aanwezig is binnen dit UHasselt-onderzoeksinstituut en welke bedrijven interesse hebben in de valorisatie van die expertise. Maar ook of bedrijven bepaalde wetenschappelijke vragen en noden die interessant zijn voor onderzoekers van de UHasselt, en of we daaruit intersectoriële projecten kunnen genereren waarvoor we – optimaal -externe financiering vinden. Daarmee zet de UHasselt de komende jaren nog forser in op de creatie van spin-offs, octrooien, Europese programma's en contractonderzoek."

MEER DOEN MET MINDER MIDDELEN

JEAN-MICHEL RIGO: "Onderwijs, onderzoek, dienstverlening, valorisatie,... De taken van een universiteit zijn de afgelopen jaren alleen maar gegroeid. Maar de financiering van universiteiten stijgt niet samen met die groeiende verwachtingen van de maatschappij. Integendeel. Zo'n strak budgettair kader maakt het niet eenvoudig om al je ambities te realiseren. Onze personeelsleden zetten enthousiast mee hun schouders onder dat UHasselt-verhaal en doen er alles aan om dit project te doen slagen, maar de werkdruk wordt hierdoor wel bijzonder hoog. En we moeten erover waken dat we hen niet continu gaan overbelasten."

PAUL JANSSEN: "De besparingen in het onderzoek zijn nu al voelbaar. De eerste geldstroom is lager dan verwacht, de IOF-middelen dalen significant,... In die context innovatief zijn, is absoluut niet evident. Maar door ons goed te organiseren en door onze doelstellingen scherp te formuleren, willen we ons fundamenteel onderzoek verder versterken en onze populatie onderzoekers verder laten groeien; op die manier zal de onderzoeksexpertise van de UHasselt verder toenemen en kunnen wij mee een antwoord geven op de maatschappelijke uitdagingen." ■

TOPONDERWIJS EN TOPONDERZOEK

UHasselt innoveert! Ook in haar onderwijs

Didactische vernieuwingen, innovatieve werkvormen en een gevarieerd toetsbeleid. Onderwijsinnovatie zit de UHasselt in het bloed. Het afgelopen jaar startte de universiteit niet alleen met een aparte onderzoekslijn om die onderwijsvernieuwing wetenschappelijk te onderbouwen. Om vernieuwing in het onderwijs actief te stimuleren, riep de universiteit bovendien een apart financieringsfonds – het stimuleringsfonds voor innovatieve onderwijsprojecten – in het leven.

Welk innovatief project kan jouw opleiding helpen om haar strategische onderwijsdoelstellingen te realiseren? Elke opleiding kon haar projectaanvraag indienen. Van de 8 ingediende voorstellen zullen er in 2015 een aantal geselecteerd worden die dan effectief uitgerold

worden. Deze projecten krijgen naast de didactische ondersteuning van de dienst onderwijs ook twee jaar lang extra financiering om die onderwijsinnovatie te implementeren.

Onderzoek van het onderwijs

De UHasselt heeft een rijke traditie in onderwijsinnovatie en studentgecentreerd onderwijs. Al van bij de oprichting trok de universiteit resoluut de kaart van interactieve werkvormen, activerend leren en laagdrempelig onderwijs. Maar om vernieuwing te realiseren, moet je eerst onderzoek verrichten. Voor onderwijsinnovatie is dat niet anders.

Het voorbije jaar riep de UHasselt een nieuwe onderzoeksgroep “Onderzoek van het Onderwijs” (O³) in het leven om onderwijsinnovaties op een wetenschappelijke manier te onderbouwen en drie doctoraten werden opgestart. O³ richt zich op drie thema's: hoogbegaafdheid in de leeromgeving en op de werkvloer, blended learning en toetsbeleid.

Onderzoeksrapportering als strategisch instrument

De UHasselt investeert voortdurend in het optimaliseren en efficiënter maken van haar onderzoeksdatabanken. Welke onderzoeksinput en –output werd het voorbije jaar gerealiseerd door onderzoeksinstituut x? Is de onderzoeksexpertise van onderzoeksinstituut y nog steeds aan het groeien? En welke effecten hebben deze resultaten op de financiering? De databanken zijn zo ontwikkeld dat het bijzonder makkelijk wordt om dat soort statistieken en rapporten te genereren. Daarmee krijgen de UHasselt-onderzoeksinstituten een schitterend instrument in handen om na te gaan of ze nog op koers zitten.

KOMPAS

“Twee jaar geleden lieten we – als een soort nulmeting – een uitgebreid bibliometrisch onderzoek uitvoeren van al het academisch onderzoek van de UHasselt. Met die gegevens zijn onze onderzoeksinstituten meteen aan de slag gegaan”, vertelt directeur onderzoekscoördinatie Ann Peters. “In 2014 schreef elk UHasselt-onderzoeksinstituut een strategisch plan waarin ze hun eigen ambities en doelstellingen

duidelijk formuleerden. Onze onderzoeksdatabanken helpen de instituten om kritisch en objectief na te gaan of ze op goede weg zijn. En binnen drie jaar laten we opnieuw zo’n grootschalig bibliometrisch onderzoek uitvoeren om de balans op te maken.”

VLAAMS VERHAAL

“Het verbeteren van onze databanken kadert ook in Flanders Research InformationSpace. Met dit initiatief

beoogt de Vlaamse overheid om de onderzoeksrapportering van alle Vlaamse actoren (universiteiten, hogescholen en strategische onderzoekscentra) op elkaar af te stemmen. Door een consistent systeem van O-O en innovatie-indicatoren te ontwikkelen, willen we de Vlaamse inspanningen op vlak van innovatie, onderzoek en ontwikkeling beter in kaart brengen. De UHasselt is in dit project verantwoordelijk voor het ontwikkelen van de classificatiecodes.”

Onderzoekers nog ‘on track’?

De kwaliteit bewaken van het UHasselt-onderzoek? Dat is een continu proces. De universiteit helpt haar onderzoekers om doelstellingen helder te omlijnen en begeleidt hen intensief bij hun academisch onderzoekstraject.

DOCTORAL SCHOOLS

Aan welke eisen en richtlijnen moet een doctoraat voldoen? Dat is duidelijk omschreven in het UHasselt-doctoraatsreglement en in de richtlijnen van de drie doctoral schools die de instelling rijk is. Maar de UHasselt zet daarnaast ook fors in op begeleiding. Startende doctorandi krijgen een persoonlijke mentor toegewezen, een derde- of vierdejaars doctoraats-

student die de jonge onderzoeker onder zijn vleugels neemt. En de promotoren? Die kunnen voor extra coaching aankloppen in de promotorenopleiding.

TENURE TRACK

Welke doelstellingen moeten de junior professoren de volgende jaren behalen? Dat wordt vastgelegd in een zogenaamde *tenure track*. Een persoonlijke mentor kan ook

deze onderzoekers begeleiden bij hun traject. En de UHasselt houdt de vinger aan de pols en gaat in een jaarlijkse evaluatie na of de *tenure-track*docent nog ‘on track’ is.

ZAP-TRACK

Een gelijkaardig traject werd vorig jaar ook opgestart voor docenten uit de geïntegreerde opleidingen die toegetreden zijn tot het ZAP-kader van de UHasselt. Om de voortgang van deze onderzoekers objectief in kaart te brengen, schakelt de universiteit domeinspecifieke gezaghebbende panels van externe experts in.

PROFESSIONALISERING @ UHASSELT

Het zijn uiteindelijk altijd mensen die organisaties doen groeien. En investeren in *human capital* rendeert altijd. Dat beseft men aan de UHasselt maar al te goed. De universiteit zette het afgelopen jaar fors in op professionaliserings-trajecten voor haar docenten, onderzoekers en voor administratief en technisch personeel.

DOCENTENPROFESSIONALISERING

De UHasselt biedt haar docenten vier soorten professionaliseringstrajecten:

■ **Traject voor beginnende docenten:** "De UHasselt staat bekend om haar innovatieve, studentgerichte onderwijsconcept. Het is dan ook belangrijk dat nieuwe docenten dat concept goed leren kennen en heel concrete tools aangereikt krijgen waarmee ze meteen in hun eigen opleidingsonderdeel aan de slag kunnen", vertelt ir. Nicole Dekelver, directeur Onderwijs.

■ **Traject voor senior docenten:** "Deze modules – over o.a. het opstellen van een competentieprofiel voor de opleiding, het uitzetten van leerlijnen, toetsprogramma's ...- zijn gericht op de ontwikkeling van een kwaliteitsvolle opleiding."

■ **Traject voor OMT-voorzitters:** "Op vraag van OMT-voorzitters introduceerden we in dit traject bijvoorbeeld een aangepaste managementopleiding."

■ **Modules over actuele topics:** "Dit zijn modules over onderwerpen die nauw aansluiten bij het onderwijsbeleid van de UHasselt en die bijzondere aandacht verdienen zoals activerende werkvormen, begeleiden van teamwork, optimaal gebruik van een e-leeromgeving, omgaan met interculturele competenties,..."

"Kampt een opleiding met een heel concrete uitdaging? En kunnen ze daarbij didactische ondersteuning gebruiken? Dan werkt de dienst Onderwijs – naast deze vier professionaliseringstrajecten - een coachingstraject op maat uit", aldus ir. Nicole Dekelver.

PROFESSIONALISERING VAN ONDERZOEKERS

De tijd dat een doctoraatsonderzoek uitmondde in een bloeiende, academische carrière ligt al lang achter ons. Om jonge onderzoekers beter klaar te stomen op een boeiende loopbaan - ook buiten de universiteitsmuren - zet de UHasselt sterk in op de professionalisering van haar onderzoekers.

■ **Doctoral Schools:** Naast de Doctoral School for Medicine & Life Sciences, de Doctoral School of Sciences & Technology werd in 2014 ook de Doctoral School of Behavioral Sciences & Humanities opgericht.

■ **Opleidingen voor post-doctoraal onderzoekers,** die deze excellente senior onderzoekers breder inzetbaar maken in een researchomgeving, in en buiten de universiteit.

PROFESSIONALISERING VAN HET PERSONEELSBELEID VAN HET ADMINISTRATIEF EN TECHNISCH PERSONEEL

Het voorbije jaar werkte de personeelsdienst – samen met externe HR-dienstverlener Hudson – intensief aan nieuwe functiebeschrijvingen en – classificatie.

“Wat zijn de voornaamste resultaatsgebieden van elke functie? Hoe kunnen we de verschillende functies in vijf klassen classificeren? En welke verloning wordt daaraan gekoppeld? Die oefening was nodig”, vertelt personeelsdirecteur Yves Soen. “Want de voorbije jaren is de UHasselt enorm gegroeid. Het aantal personeelsleden steeg exponentieel, er kwamen veel verschillende soorten functies met uiteenlopende verantwoordelijkheden bij en diensten organiseerden zich intern ook anders om die sterke groei te managen.”

“Samen met de personeelsleden zijn we aan de slag gegaan. Ieder personeelslid kreeg de kans om zijn eigen functieomschrijving te schrijven. Nadat de diensthoofden die functiebeschrijving gevalueerd hadden, heeft Hudson daar met hun methodiek een objectieve – marktconforme - weging aan toegekend, en zo zijn we tot vijf verschillende klassen gekomen. Dat hele proces is erg transparant verlopen. Alle functiebeschrijvingen staan – met hun classificatie - vandaag ook gewoon online op het intranet.”

“Voor de UHasselt is dit een belangrijke stap naar een geïntegreerd personeelsbeleid. Deze classificatie leidt immers niet alleen tot een transparant verloningsbeleid. De functieomschrijvingen vormen ook de basis voor een evenwichtig selectie-,

opleidings- en ontwikkelings-, en loopbaanbeleid”, onderstreept Yves Soen. “In een volgende fase vernieuwen we het evaluatie- en bevorderingsbeleid. En dat legt de fundamenten om – als organisatie – je personeelsleden doorheen hun loopbaan te begeleiden, en de talenten van de medewerkers en de noden van de organisatie maximaal te doen matchen.”

“In een volgende fase vernieuwen we het evaluatie- en bevorderingsbeleid”

INSTELLINGSREVIEW

Vanaf 2015 introduceert de Vlaamse overheid – naast de opleidingsvisitaties – een nieuw element in de externe kwaliteitszorg: een review op instellingsniveau. “Tijdens deze audit gaat een externe commissie – in opdracht van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) – na welke visie een universiteit heeft op hoger onderwijs en welke beleidsprocessen ze opzet om te garanderen dat ze haar kerntaak ‘onderwijs’ op een kwaliteitsvolle manier uitvoert”, legt ir. Nicole Dekelver, directeur Onderwijscoördinatie, uit.

Tijdens de review komen vier topics aan bod: Wat zijn de missie, visie en beleidsdoelstellingen van de universiteit? Hoe realiseert ze dat? Op welke manier volgt de universiteit dat op? En wat doet ze om te veranderen en te verbeteren? “Met zo’n instellingsreview wordt de kwaliteitszorg van een universiteit op een totaal nieuwe – en overkoepelende - manier benaderd. Het afgelopen jaar hebben we dan ook veel tijd geïnvesteerd in die voorbereidingen. En in het voorjaar organiseren we zelf een uitgebreide proef-audit”, aldus ir. Nicole Dekelver.

Hoewel de eerste ronde instellingsreviews een soort van ‘nulmeting’ wordt waaraan geen formele consequenties verbonden zijn, kan het belang van deze nieuwe instellingsaccreditatie nauwelijks overschat worden. De bedoeling is immers dat zo’n instellingsreview vanaf 2020 de huidige opleidingsvisitaties

volledig zal vervangen. “Dat brengt toch heel wat veranderingen met zich mee”, beklemtoont ir. Nicole Dekelver. “Waar de VLIR met haar opleidingsvisitaties tot nu toe alle universiteiten een vergelijkend perspectief bood, zullen de opleidingen straks zelf actief moeten *benchmarken* met andere gelijkaardige opleidingen in binnen- en buitenland. En de universiteit zal nog betere kaders – met 360°-bevragingen, peer-reviews en opleidingsportfolio’s - moeten creëren om de vinger aan de pols te houden en continu aan kwaliteitsverbetering te doen. Een grote uitdaging, maar ook een opportuniteit om de dynamische kwaliteitscultuur in de UHasselt nog verder aan te zwengelen. Bovendien kunnen de opleidingen de tijd die ze voordien besteedden aan de voorbereiding van zo’n opleidingsvisitatie in het nieuwe systeem aanwenden om hun onderwijs te verbeteren.”

DE TOEKOMST IS INTER- EN MULTIDISCIPLINAIR

“De globale uitdagingen in de gezondheidszorg, klimaatproblematiek, landbouw en telecommunicatie zijn complex. Eenvoudige oplossingen bestaan niet meer. Maar er zijn ook veel meer mensen die – elk vanuit hun eigen discipline – samen actief mee naar oplossingen kunnen zoeken”

Thomas Friedman

Van onderzoeksidee tot start-up

Het antwoord op heel concrete klinische problemen waarmee artsen dagelijks geconfronteerd worden, ligt vaak op de breuklijn van verschillende disciplines. Dat inzicht stimuleerde dr. Lars Grieten (UHasselt, ZOL) van de *Mobile Health Unit* (MHU) om masterstudenten industriële ingenieurswetenschappen en biomedische wetenschappen – in de proeftuin van een ziekenhuisomgeving – aan hun masterthesis te laten werken. Door hun ideeën multidisciplinair samen te voegen, ontwikkelden ze een medische app die hartritmestoornissen kan opsporen via de smartphone. Veelbelovend, vond ook farmareus Bayer en de start-up Qompium was geboren.

BIOMEDICI EN INGENIEURS

“De cardio-afdelingen van het Ziekenhuis Oost-Limburg (ZOL) en het Jessa Ziekenhuis volgen op dit moment al honderden hartpatiënten op via telemonitoring. De *Mobile Health Unit* (MHU) probeert deze activiteiten niet alleen verder te verfijnen, maar is ook continu op zoek naar nieuwe eenvoudige, gebruiksvriendelijke systemen om de gezondheid van de patiënten accuraat vanop afstand te monitoren”, legt dr. Lars Grieten uit. “Om dat soort toepassingen te ontwikkelen, heb je een grondige biomedische kennis nodig, want je moet de onderliggende biomedische processen begrijpen die je in kaart wil brengen. Anderzijds heb je ook ingenieurs nodig die zo’n toepassing technisch kunnen ontwerpen en bouwen. Dat stimuleerde ons om studenten uit die verschillende disciplines samen te brengen om – in het kader van hun masterthesis – mee na te denken over een app die hartritmestoornissen kan opsporen via de smartphone.”

INSPIRERENDE PROEFTUIN

“De studenten werkten vijf dagen per week in het ZOL aan deze toepassing”, vertelt dr. Lars Grieten. “Een luxe, want in de proeftuin van zo’n ziekenhuisomgeving konden ze bijzonder snel schakelen. Ze konden de cardiologen uitgebreid vragen naar hun feedback, hun concrete verwachtingen en bedenkingen. En bij de patiënten konden ze meteen uitproberen of een nieuwe aanpassing werkte of niet. Ook de interactie met de *Limburg Clinical Research Program*-doctorandi, die in dezelfde vleugel van het ziekenhuis aan hun onderzoek werkten, betekende een flinke meerwaarde. Die stimulerende dynamiek in een omgeving vol frisse ideeën, enthousiasme en ambitie werkte bijzonder aanstekelijk.”

GESPOT DOOR BAYER

“Dat Bayer de CardiMoni-app ontdekt heeft, is ►

“Om apps voor de zorg te ontwikkelen, heb je een grondige biomedische kennis nodig. Anderzijds heb je ook ingenieurs nodig die zo’n toepassing technisch kunnen ontwerpen en bouwen”

huis
mburg

eigenlijk een gelukkig toeval”, vertelt dr. Lars Grieten. “De app trok de aandacht van een medisch vertegenwoordiger die hier in het ziekenhuis kwam. Hij bracht de studenten in contact met de mensen van Bayer Belgium en toen is de bal echt aan het rollen gegaan.” Bayer beloofde de innovativiteit van de studenten niet alleen met 50.000 euro startkapitaal, maar nodigde hen bovendien uit op het hoofdkantoor in Berlijn. Drie maanden lang kregen de UHasselt-studenten daar alle ondersteuning om van hun idee een sterke start-up te maken. “Het medisch-wetenschappelijke onderzoeksluik van de

CardiMoni-app was prima getagd door de UHasselt en het ZOL. Maar in Berlijn maakten de studenten van dat onderzoek ook een echt bedrijf. En daar komt immers veel bij kijken: marketing, financiën, de complexe juridische regulering van zo’n medische app,... Bij al die facetten stelde Bayer haar netwerk en coaches ter beschikking om de studenten bij te staan. De ondersteuning die ze op dat terrein van Bayer hebben gekregen, en het internationale netwerk dat ze in Berlijn hebben kunnen uitbouwen, zal Qompium geen windeieren leggen”, besluit dr. Lars Grieten.

TO BE CONTINUED

Lenn Drijkoningen, Frederic Lenaerts, Jo Van der Auwera en Kobe Leyssen waren de eerste UHasselt-studenten die in het kader van hun masterthesis de kans kregen om in een ziekenhuis in een multidisciplinair team aan een concrete klinische oplossing te werken. Dr. Lars Grieten: “Dat ideeën die hier gelanceerd werden tot concrete start-ups zouden leiden – die zelfs de aandacht van spelers als Bayer krijgen – hadden we nooit durven dromen, maar het scherpt wel de verwachtingen voor de volgende generatie studenten.” ■

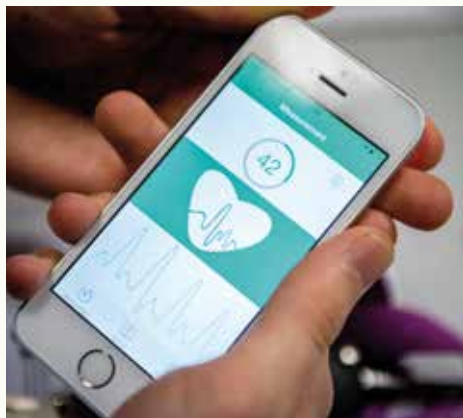
Limburgse lifesciencesbedrijven in de lift

In 2014 regede het goed nieuws voor de Limburgse lifesciences. De start-up Qompium werd opgepikt door Bayer. UHasselt-spin-off Cubigo werd door Google – als één van de 15 meest beloftevolle starters – geselecteerd voor een exclusief *bootcamp*. Het Hasseltse UgenTec, de winnaar van Zorgidee 2014, sleepte ook de ‘Bryo Award 2004’ (in de categorie Flanders Future) in de wacht. En TheraSolve, gevestigd in BioVille, haalde op een recordtijd 2,4 miljoen euro kapitaal op.

“Door volgehouden inspanningen vanuit een gemeenschappelijke strategie en goede samenwerking tussen vele actoren waaronder UHasselt, LRM, de provincie Limburg, de zorgsector en het innovatiecentrum werd een sterke voedingsbodem gelegd voor de Limburgse lifesciences en healthcare-ontwikkelingen”, zegt prof. dr. Piet Stinissen, decaan van de faculteit Geneeskunde en levenswetenschappen, en voorzitter van LifeTechLimburg. “Dit ecosysteem wordt nu verder ontwikkeld vanuit diverse SALK-programma’s. We zetten daarbij extra in op *business development* samen met het bedrijfsleven. Het is niet alleen hoopgevend dat vele jonge ondernemers deze kansen oppakken en zich snel internationaal profileren. Die successen zijn ook inspirerend voor anderen en zetten onze regio op de kaart.”

De CardiMoni-app

Het idee is achter de CardiMoni-app is simpel, legt Lenn Drijkoningen uit: "Als je je vinger op de camera van je smartphone legt en je met het lampje in die vinger schijnt, dan weerkaatst het licht feller bij elke hartslag. Door de pieken en dalen in kaart te brengen, kan je nagaan of je hartslag regelmatig is of niet. Eventuele hartritmestoornissen kunnen op die manier snel en efficiënt opgespoord worden."

"Binnen het komende jaar zouden de *regulations* rond moeten zijn en kunnen we met de CardiMoni-app echt naar de markt. Maar intussen lopen er – dankzij de financiering van iMinds - nog verdere onderzoeken om de kwaliteit en de gebruiksvriendelijkheid van de app nog verder te verfijnen", aldus Kobe Leyssen. "De bedoeling is dat we de app eerst binnen de Mobile Health Unit van het ZOL uittesten. Loopt dat traject goed? Dan is *the sky the limit* en zijn we klaar voor de volgende versnelling."

MULTIDISCIPLINARITEIT TROEF

Wetenschappelijke doorbraken, technologische innovaties en oplossingen voor de grote maatschappelijke problemen van vandaag: ze liggen vaak op de breuklijn van verschillende disciplines. De UHasselt zoekt die kruisbestuiving dan ook heel doelgericht op. In haar onderwijs koos de universiteit 'multidisciplinariteit' als één van de 'employability skills' die in de curricula – instellingsbreed – werd geïntegreerd. En ook in haar onderzoeksinstituten laat ze geen kans onbenut om hierop in te zetten.

De UHasselt-onderzoeksinstituten bevinden zich sowieso al vaak op het snijvlak van verschillende disciplines. In het Instituut voor Biomedisch Onderzoek bundelen biomedische wetenschappers, artsen, kinesisten en revalidatiewetenschappers de krachten. Toxicologen, biologen, chemici, milieu-economen en -juristen buigen zich samen over onderzoeksprojecten in het Centrum voor Milieukunde. Het Expertisecentrum voor Digitale Media brengt expertises uit verschillende wetenschappelijke disciplines samen met informatica-

technologie. De statistici van het Centrum voor Statistiek werken intensief samen met medici, technologen en wetenschappers aan onderzoeken in de meest uiteenlopende disciplines. En in imo-imomec werken industrieel ingenieurs zij aan zij met fysici en chemici rond materiaalonderzoek.

In de volgende projecten uit 2014 ging de UHasselt nog een stap verder en werkten onderzoekers en studenten - over de grenzen van faculteiten en onderzoeksinstituten heen – samen aan innovatieve toepassingen.

Checklijst bij operaties kan levens redden

Als operatieteams in ziekenhuizen bij elke ingreep een checklijst met 22 vragen overlopen, zal het aantal complicaties ten gevolge van chirurgische ingrepen met de helft dalen. Dat concludeerden de UHasselt-onderzoekers van de onderzoeksgroep Patiëntveiligheid, Gezondheidseconomie & Zorginnovatie. Een multidisciplinaire groep waarbij klinische, beleids- en innovatie-aspecten rond patiëntveiligheid op een geïntegreerde manier aan bod komen.

DE HELFT MINDER COMPLICATIES

Bij één op vijf operaties treden complicaties op, bijvoorbeeld omdat de patiënt allergisch reageert op toegevoegde medicatie. Om dit soort vermijdbare incidenten te voorkomen, stelde de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) een checklijst met 22 vragen op. Met de WHO-checklijst kan het operatieteam tijdens drie verschillende fases – voor de anesthesie, voor de incisie en na afloop van de ingreep – een aantal risicofactoren controleren die cruciaal zijn voor de patiëntveiligheid, zoals de identiteit van de patiënt, zijn medische voorgeschiedenis, de beschikbaarheid van het juiste materiaal, ...

“Dankzij deze checklijst heeft elke zorgprofessional binnen het operatieteam een duidelijk zicht op ieders taken en verantwoordelijkheden. En zo kunnen heel wat vermijdbare complicaties voorkomen worden”, zegt prof. dr. Dominique Vandijck van de UHasselt. Dit onderzoek van de UHasselt dat aantoont dat het correct en consequent hanteren van deze checklijst het aantal complicaties en zelfs de mortaliteit doet dalen, wordt sinds kort door de WHO als referentiestudie gebruikt. Door het sterke wetenschappelijke bewijs heeft de Vlaamse overheid de ziekenhuizen verplicht om deze checklijst te implementeren.

Elkaars taal leren spreken

Op de werkvloer werken chemici en handelsingenieurs vaak samen aan eenzelfde project. De ene legt zich toe op de chemische aspecten van een nieuwe technologische ontwikkeling, terwijl de andere voornamelijk focust op de economische rendabiliteit van die innovatie. Maar ze moeten wel elkaars taal spreken om het eindproduct succesvol op de markt te brengen. En dat is niet eenvoudig. Door studenten uit tweede bachelor chemie en handelsingenieur in een opleidingsonderdeel te laten samenwerken aan een gemeenschappelijke opdracht wil de UHasselt haar studenten alvast goed voorbereiden op die dynamische en multidisciplinaire arbeidsrealiteit.

BREDE KIJK VANUIT VERSCHILLENDE DISCIPLINES

Initiatiefneemster prof. dr. An Hardy legt uit: "Studenten werken in multidisciplinaire teams aan een groepswerk dat moet uitmonden in een wetenschappelijke posterpresentatie. Hoewel de opdracht kadert in de cursus chemische technologie, worden ook andere aspecten zoals duurzaamheid, en maatschappelijke en economische relevantie afgedekt. Door nieuwe chemische ontwikkelingen met een brede kijk vanuit verschillende disciplines te benaderen, proberen we de realiteit op de werkvloer na te bootsen. Chemiestudenten ondervinden aan den lijve dat ze misschien wel een geweldige, chemische innovatie kunnen ontwikkelen, maar dat er toch veel meer nodig is om die innovatie ook met succes op de markt te brengen. En de studenten handelsingenieur krijgen veel meer inzicht in de wetenschappelijke-technologische totstandkoming van een nieuwe toepassing of materiaal. Door intensief in team samen te werken, leren ze elkaars taal en elkaars wereld beter kennen. Een ervaring die hen tijdens hun verdere loopbaan geen windeieren zal leggen."

Samen bouwen aan projecten

Industrieel ingenieurs bouwkunde en architecten kijken misschien wel door een andere bril naar 'duurzaam wonen', maar tussen beide disciplines bestaan er immers veel raakvlakken. Hun visies op 'bouwen' vullen elkaar op een schitterende manier aan en wanneer je beide disciplines samenbrengt, creëer je meerwaarde. Economisch, ecologisch en sociaal. Dat hebben de onderzoekers van de UHasselt-faculteiten Industriële Wetenschappen en Architectuur en Kunst als geen ander begrepen. Zij zoeken voluit die onderlinge kruisbestuiving op door samen scripties en doctoraatsonderzoeken te begeleiden. Met de oprichting van het *Applicatiecentrum van Beton en Bouw (ACB2)* willen ze deze samenwerking nog verder intensifiëren.

Virtuele trainingsomgeving verbetert armrevalidatie van MS- en CVA-patiënten

Patiënten met multiple sclerose (MS) en CVA (beroerte) hebben het vaak moeilijk om de arm(en) te bewegen. Daardoor moeten alledaagse handelingen – iets optillen, de arm strekken, zich aankleden... – opnieuw worden aangeleerd. Met I-TRAVLE hebben onderzoekers van de UHasselt, in samenwerking met het Revalidatie en MS Centrum Overpelt en Kenniscentrum Adelante (Hoensbroek, NL) – specifiek voor deze patiënten – een virtuele trainingsomgeving voor armrevalidatie ontwikkeld.

IN REVALIDATIECENTRA ÉN THUIS

“In de trainingsoefeningen en –games moet de patiënt met de arm allerlei avatars door een virtuele omgeving bewegen. Daarbij koppelt de robot een kracht terug aan de gebruiker”, legt prof. dr. Karin Coninx van de UHasselt uit. “I-TRAVLE verbetert de armrevalidatie van de patiënt via trainingsoefeningen en –games en verhoogt op die manier de zelfredzaamheid van de patiënt in het dagelijkse leven.” De onderzoekers ontwikkelden een virtueel trainingssysteem dat zowel gekoppeld kan worden aan een haptische robot als aan een goedkopere ‘tracker’ (joystick) die ook thuis kan gebruikt worden. Via het systeem kunnen zorgverleners vanop afstand opvolgen welke games de patiënten thuis spelen en hoe vaak ze dat doen. De moeilijkheidsgraad kan worden aangepast op maat van de patiënt.”

VEELBELOVENDE RESULTATEN

I-TRAVLE werd uitvoerig getest bij 35 MS- en CVA-patiënten van het Revalidatie & MS Centrum Overpelt en Adelante Hoensbroek. Ook op campus Pellenberg van het UZ Leuven, het Nationaal MS Center in Melsbroek,

De Mick (Brasschaat) en vzw Stijn (Groenhof) werd het programma getest. “Uit de resultaten bleek dat zij er – dankzij dit systeem – beter dan vroeger in slaagden om alledaagse handelingen uit te voeren, zoals hun kleinkind vastpakken, aardappelen schillen of zelfstandig eten”, zegt professor Feys.

I-TRAVLE is een mooi voorbeeld van hoe een multidisciplinaire, grensoverschrijdende samenwerking kan leiden tot innovatieve toepassingen die een antwoord zijn op concrete behoeften van patiënten aan weerszijden van de grens.

KNOOPPUNT IN HET INNOVATIEWEB

“Uiteraard moeten universiteiten blijven duwen tegen de grenzen van de wetenschappen en blijven inzetten op baanbrekend fundamenteel onderzoek, maar tegelijkertijd moeten ze ook de krachten bundelen met nieuwe en bestaande bedrijven om innovatie te stimuleren en de regionale economie een duw in de rug te geven”

Thomas Friedman

PARTNERS IN INNOVATIE

De tijd dat wetenschappelijke doorbraken het resultaat waren van het werk van individuen of afzonderlijke organisaties, ligt al lang achter ons. Om oplossingen te vinden voor de maatschappelijke uitdagingen van vandaag bundelen kennisinstellingen, overheden en bedrijven wereldwijd de krachten. Open innovatie is meer dan een trend. Het is dé manier geworden om innovatieve ideeën en technologieën te ontwikkelen en om maatschappelijke – en economische - winst te boeken. En de UHasselt wil een knooppunt zijn in dat innovatieweb.

PUSH & PULL

De UHasselt ontwikkelt niet alleen 'in huis' technologieën die hun weg naar de markt zoeken (technologie-push), maar speelt ook - samen met andere actoren - in op de opportuniteiten en specifieke competenties van de (lokale) economie. We houden de vinger aan de pols en werken samen met bedrijven, overheden en andere organisaties aan innovatie. Niet als kennis-leverancier, maar als kennis-partner in een genetwerkt proces (technologie-pull).

Het nieuwe IOF-beleid past perfect in dat FRIS-verhaal van open innovatie. IOF-business developers sporen opportuniteiten op voor de UHasselt-onderzoeksinstituten en ondernemingen, en ze zoeken doelgericht naar de perfecte kennis-match. Op die manier wil de UHasselt de volgende jaren haar samenwerkingen met bedrijven nog verder versterken.

687 SAMENWERKINGEN MET BEDRIJVEN

In 2014 voerde de UHasselt totaal 687 onderzoekscontracten uit – voor 14,6 miljoen euro - voor externe partners, met:

600 dienstverleningscontracten waarvan 574 met een contractbedrag van minder dan 10.000 euro.

87 onderzoekscontracten met een sterk innovatief karakter, waarvan 28 met een contractbedrag van meer dan 125.000 euro.

574 Met 574 innovatieve onderzoeksopdrachten met een factuurbedrag onder de 10.000 euro bewijst de UHasselt dat ze haar rol in een *Full Regional Innovation System* ter harte neemt en haar expertise maximaal inzet om de concurrentiekracht van lokale kmo's te versterken.

“Professionele dienstverlening zit in ons DNA”

Imo-imomec staat internationaal bekend om haar *state of the art* onderzoeksinfrastructuur en –expertise rond materiaalonderzoek. En hun gesofisticeerde meet- en analyse-apparaten gebruiken ze niet alleen voor hun academisch fundamenteel en strategisch basisonderzoek. Grote spelers als *Janssen Pharmaceutica*, *Umicore* en *Agfa Gevaert* rekenen al jarenlang op de expertise van het onderzoeksinstituut om hun materiaal te testen, te analyseren en te verbeteren. Met *Limburg Makes It* investeerde de Vlaamse regering het voorbije jaar in een platform dat ook meer Limburgse kmo's in de maakindustrie de weg moet tonen naar het innovatief onderzoek van imo-imomec.

EERSTE HULP BIJ INNOVATIE

De maakindustrie is de motor van de welvaart in Vlaanderen. Ze stelt meer dan 200.000 mensen tewerk in 5.700 bedrijven. Maar de sector heeft de voorbije jaren rake klappen gekregen en staat – in heel Europa – onder zware druk. Om de wereldwijde concurrentie het hoofd te bieden, is innovatie en een structurele verhoging van productiviteit en flexibiliteit noodzakelijk.

“Imo-imomec ondersteunt al meer dan dertig jaar bedrijven bij innovatie op vlak van materiaalgebruik in nieuwe producten, processen en technologieën. Bedrijven in de maakindustrie kunnen bij ons terecht voor kwaliteitscontroles, karakterisatie van hun materiaal, *troubleshooting* of productverbeteringen en –innovaties”, aldus prof. dr. Dirk Vanderzande, directeur van imo-imomec. “Onze chemische en fysische analyses vertellen ons niet alleen hoe dat materiaal er op dit moment uitziet, maar geven ons ook veel inzichten in manieren om het eindproduct sterker, duurzamer of algemeen, optimaler te maken voor zijn toepassing. En dat is toch bijzonder relevante informatie, waar bedrijven direct hun voordeel mee kunnen doen.”

“Bedrijven ondersteunen en helpen innoveren, zit echt in ons DNA. Waar professionele dienstverlening in de meeste universitaire onderzoeksinstituten pas – na onderwijs en onderzoek – op de derde plaats komt, maakte imo-imomec daar al van bij haar oprichting een prioriteit van”, vertelt prof. dr. Marc D’Olieslaeger, vice-directeur van imo-imomec. “Dat maakt ook dat we anders georganiseerd zijn. Imo-imomec is een onafhankelijk expertisecentrum met een vaste ploeg van toegewijde academici en technici – fysici, chemici en ingenieurs – die bijna fulltime bezig zijn met dit soort

contractonderzoek voor bedrijven. Daardoor kunnen we niet alleen ontzettend snel en gericht inspelen op vragen van externen, maar gaan we bovendien een stap verder in die dienstverlening. Bedrijven krijgen niet alleen toegang tot onze wetenschappelijke topinfrastructuur. Ze profiteren ook ten volle van de expertise die we de afgelopen dertig jaar hebben opgebouwd in het brede spectrum van materiaalonderzoek. Bij ons krijgen ze niet gewoon onderzoeksresultaten, maar ook een interpretatie en het advies van een team experts die elke case multidisciplinair benaderen en sterk oplossingsgericht werken. Op die manier proberen we echt toegevoegde waarde te creëren.”

“Eigenlijk hebben kmo's ontzettend veel te winnen bij deze vorm van dienstverlening”

1 + 1 = MEER DAN 2

“Eigenlijk hebben kmo's ontzettend veel te winnen bij deze vorm van dienstverlening: ze hebben minder financiële middelen en geen aparte R&D-afdeling in huis. En toch merken we dat precies voor deze bedrijven de drempel naar een academisch onderzoeksinstituut nog vaak te hoog is. Wanneer ze in hun productie

op een probleem stoten, weten ze vaak niet goed wat ze precies moeten laten onderzoeken om daar een antwoord op te formuleren. Vanuit de partnerrelatie die wij met bedrijven hebben, kunnen wij hen helpen bij die wetenschappelijke vertaalslag. Maar dan moeten ze ons natuurlijk wel weten te vinden”, zegt prof. dr. Dirk Vanderzande.

“Sinds de industriële ingenieurs – door de integratie – zijn toegetreden tot imo-imomec is die barrière wel wat gezakt. Kmo’s zullen in het algemeen sneller aankloppen bij een ingenieur dan bij een wetenschapper. En de imo-imomec-ingenieurs staan ook dicht bij het werkveld. Hun masterstudenten lopen stage in bedrijven uit de sector of maken hun masterthesis over een concrete vraag van een bedrijf. Op die manier helpen ze de drempel naar imo-imomec te verlagen”, aldus Marc D’Olieslaeger.

“Door de toetreding van de industriële ingenieurs kunnen we de bedrijven ook een veel bredere en sterkere dienstverlening aanbieden”, beklemtoon prof. dr. Dirk Vanderzande. “1 + 1 = in dit geval echt veel meer dan 2. Onze expertises waren perfect complementair en daardoor kunnen we nu echt de hele onderzoekspipeline afdekken. Een immense meerwaarde op academisch vlak, maar het vergroot ook de toegevoegde waarde die we kunnen bieden aan de industrie.”

REGIONAAL INDUSTRIEEL WEEFSEL VERSTERKEN

Om die Limburgse maakindustrie meer slagkracht te geven, investeerde de Vlaamse regering het voorbije jaar fors in *Limburg Makes It*.

Marc D’Olieslaeger: “Op dit moment voeren we al zo’n 600 onderzoeken per jaar uit voor de industrie. Met die

“Door de toetreding van de industriële ingenieurs kunnen we de bedrijven een veel bredere en sterkere dienstverlening aanbieden”

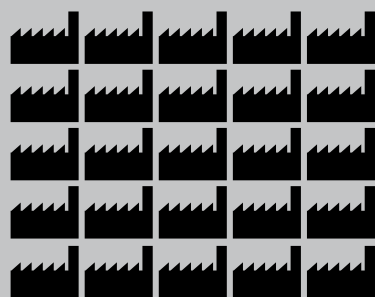
extra middelen kunnen we de beschikbaarheid, toegankelijkheid van onze infrastructuur nog versterken, het kennisniveau van ondernemingen verhogen én de industriële toepassing van innovatie en technologie verder stimuleren. We willen echt intense partnerschappen aangaan met die regionale bedrijven, hun producten en processen van dichtbij leren kennen en hen inzichten aanreiken om hun producten nog verder te verbeteren, duurzamer, efficiënter en sterker te maken. Daar kunnen wij écht een rol in spelen. Via workshops, symposia en netwerkevents zetten we ook zelf de stap naar de kmo’s en willen we onze dienstverlening meer zichtbaarheid geven.”

“Imo-imomec wil met haar expertise niet alleen de maakindustrie in onze regio mee ondersteunen. Met onze expertise rond biosensoren, hernieuwbare energie,.. zijn we ook een actieve partner in de regionale clusters rond zorginnovatie en CleanTech”, aldus prof. dr. Dirk Vanderzande. “We willen onze expertise zoveel mogelijk inzetten om de regio te versterken.”

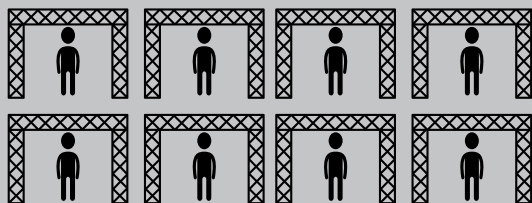

Meer dan 600 onderzoeksopdrachten voor bedrijven per jaar

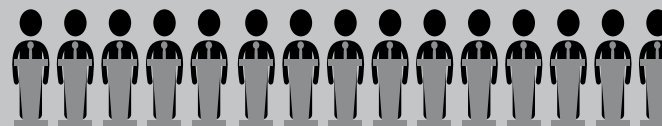
Elk jaar voert imo-imomec zo'n 600 onderzoeksopdrachten voor bedrijven uit. Kwaliteitscontroles, materiaalkarakterisaties, troubleshooting of lange-termijnsamenwerkingen die gericht zijn op productverbetering en -innovatie. En met de toetreding van de industrieel ingenieurs is dat aantal alleen maar gestegen.

35 bedrijven die via een bedrijfsbezoek of bezoek aan de imo-imomec-laboratoria nieuwe kennis hebben opgedaan

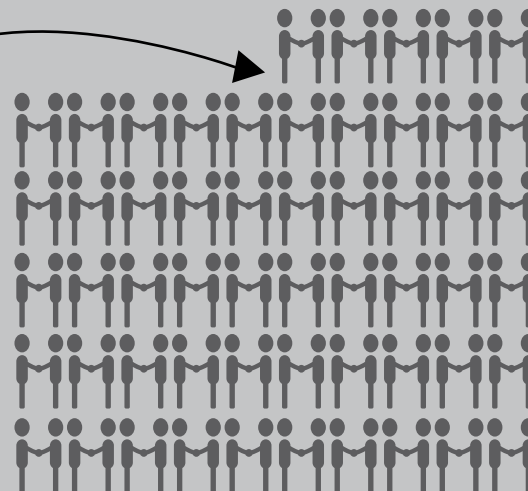
8 deelnames aan technologiebeurzen

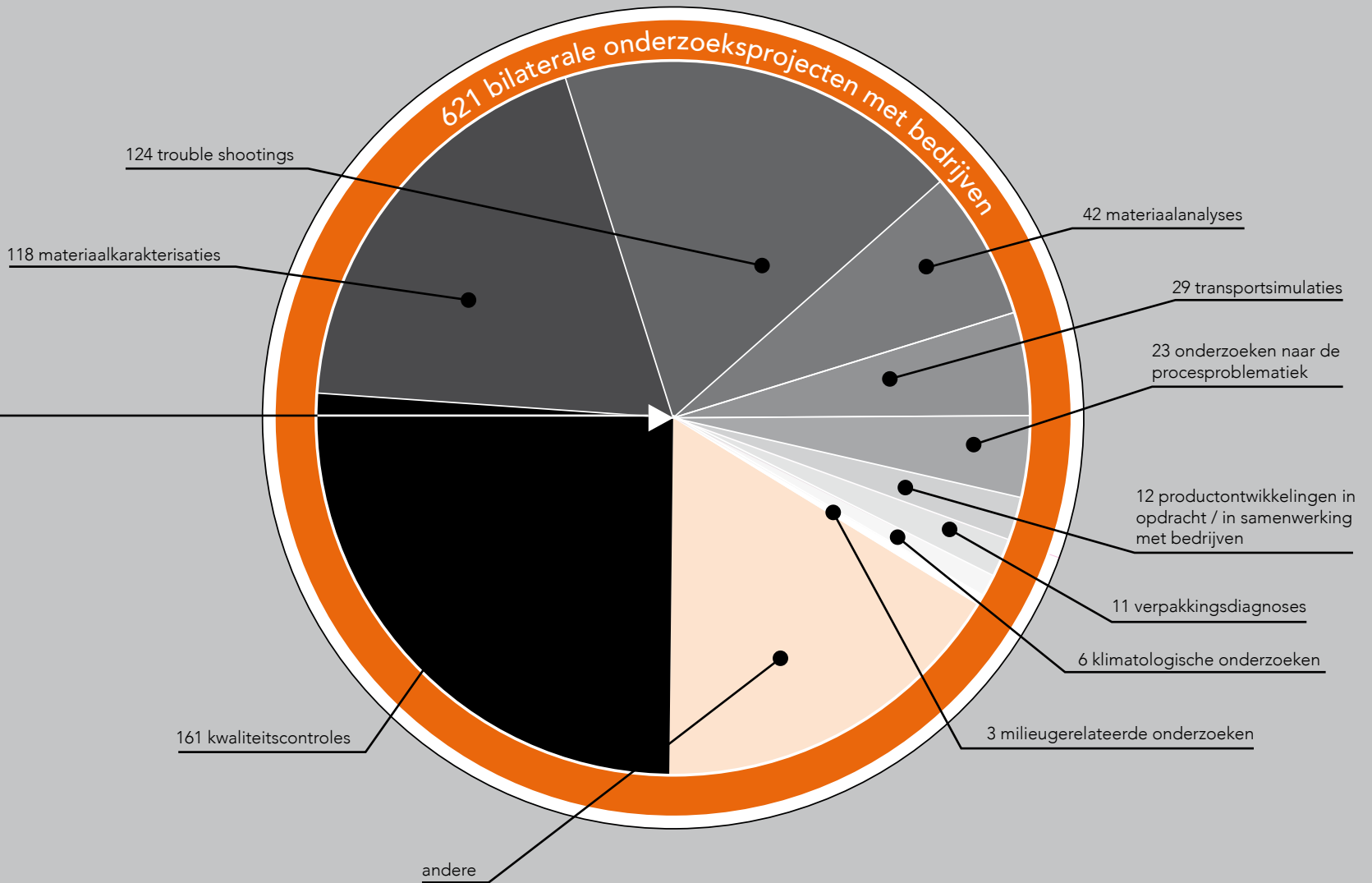
15 seminars en workshop voor bedrijven

7 subsidiedossiers ingediend bij het IWT (KMO-portefeuille, O&O-projecten, KMO-innovatieprojecten, TET-RA)

55 nieuwe bedrijven waarmee een samenwerking werd opgezet

SPARC, één adres voor alle vragen rond kunststoffen en polymer-energie

Op campus Diepenbeek is ontzettend veel expertise aanwezig rond polymeren en kunststoffen. Kennis en ervaring die het verschil kunnen maken voor Limburgse bedrijven die actief zijn in de sector. Vijftig ervaren en gespecialiseerde onderzoekers voeren jaarlijks al honderden opdrachten uit voor het bedrijfsleven. En toch vinden kmo's vandaag nog te moeilijk de weg naar academische, wetenschappelijke expertise. Om die drempel te verlagen en efficiënter te communiceren met het Limburgse bedrijfsleven, bundelden de Cel Kunststoffen (KU Leuven@UCLL) en imo-imomec (inclusief het Verpakkingscentrum, UHasselt) in 2014 de krachten in de cluster SPARC (*Sustainable Polymers and Applications Research Cluster*).

Kunststoffen testen en analyseren? Of kmo's helpen om toepassingen te verbeteren zodat ze sterker, duurzamer en efficiënter zijn? Bedrijven kunnen voortaan met al hun vragen en problemen rond kunststoffen terecht bij één aanspreekpunt.

www.uhasselt.be/sparc

Expertise rond zonne-energie bundelen in EnergyVille

Imo-imomec boekte de afgelopen jaren mooie successen op vlak van zonne-energie en energieopslag. Met al die expertise stappen ze in 2015 in EnergyVille. "Door de Vlaamse expertise op dit terrein te bundelen en een gezamenlijke onderzoekslijn uit te zetten, kunnen we nog sneller stappen voorwaarts zetten. Naar een markt van goedkopere, kwaliteitsvolle zonnecellen én naar de energieproducerende gebouwen van de toekomst", aldus prof. dr. Marc D'Olieslaeger.

WERELDTOP

Bij onderzoek naar verschillende types *dunnefilm*zonnecellen vestigde imo-imomec – met een rendement van 9% - efficiëntierecords van wereldniveau. En ook op het vlak van *Building Integrated Photovoltaics* (BIPV) groeit hun expertise gestaag. "In onze nieuwe onderzoekslijn – die we samen met Umicore uitgerold hebben – focussen we op energieopslag", vertelt prof. dr. Marc D'Olieslaeger. "Om de gebouwen van de toekomst om te vormen tot energiezuinige – en zelfs energieproducerende – eenheden, wordt dat een belangrijk topic."

EUROPESE KENNISCLUSTER

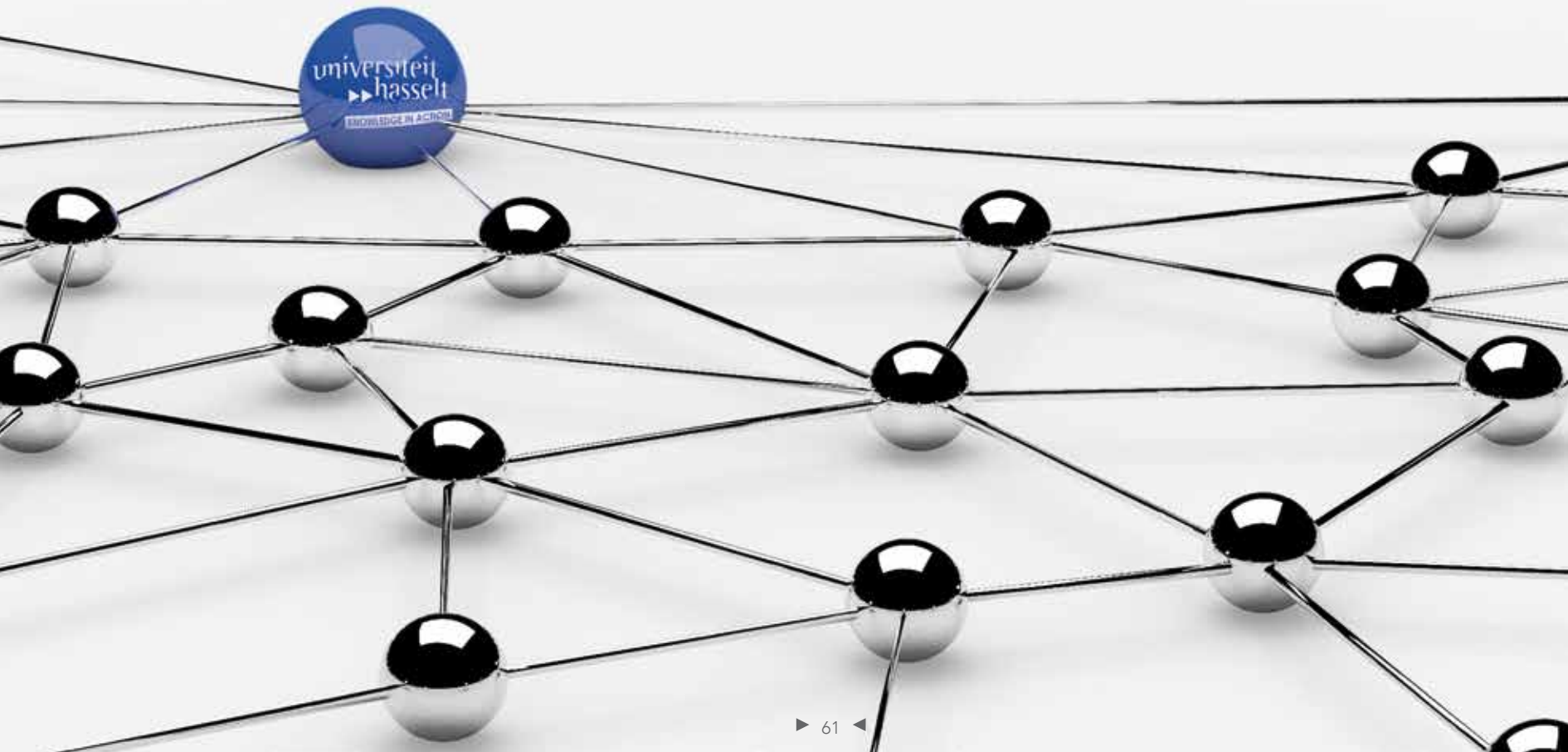
Het onderzoeksinstituut van de UHasselt bundelt niet alleen haar expertise met de onderzoekers van de KU Leuven in EnergyVille. In 2014 trad imo-imomec ook toe tot *Solliance*, een samenwerkingsverband van de TNO, TU/e, het Holst Centre, ECN, imec en het Forschungszentrum Julich. "Door alle R&D-expertise rond dunnefilm photovoltaïsche zonne-energie in de ELAT-regio te bundelen, willen we wereldwijd een voortrekkersrol spelen op dit terrein."

PARTNERS IN INNOVATIE

Vanuit onze wetenschappelijke expertise een antwoord helpen formuleren op vragen en behoeften van bedrijven en andere organisaties. En met kennis economische en maatschappelijke meerwaarde creëren. Dat is de ambitie van de UHasselt. Ook het voorbije jaar zetten we onze schouders onder heel diverse onderzoeks- en dienstverleningssamenwerkingen.

Nieuwe impulsen voor Limburgse logistieke sector

Volgens het gerenommeerde *Prime Logistics-rapport* van Cushman & Wakefield bevindt Limburg zich in de top drie van logistieke hotspots. Limburg herbergt een groot aantal succesvolle logistieke spelers en beschikt over ontzettend veel logistieke expertise. En de regio heeft nog veel groeipotentieel. Maar de sector innoveert te weinig en staat daardoor onder zware druk. Met *Smart Logistics Limburg (SLL)* wil Limburg alle actoren samenbrengen om heel gericht impulsen te geven aan innovatie. Het *Instituut voor Mobiliteit (IMOB)* en de onderzoeksgroep Logistiek van de UHasselt zetten mee hun schouders onder dit project.

KENNIS VERMENIGVULDIGEN DOOR ZE TE DELEN

Het SALK-uitvoeringplan voorziet 2.5 miljoen euro om de Limburgse logistieke sector extra impulsen te geven. Met *Smart Logistics Limburg (SLL)* wil ze – geheel in de geest van een *Full Regional Innovation System (FRIS)* - alle actoren in een regionale en sectorspecifieke setting samenbrengen en voluit de krachten bundelen. SLL verenigt niet alleen alle bestaande kennis van het *Logistiek Platform Limburg (POM)*, het *Instituut voor Mobiliteit (IMOB, UHasselt)* en de onderzoeksgroepen *Logistiek* van de UHasselt en de PXL in één virtueel kennisplatform. Het platform gaat ook na op welke manier deze kennis een verschil kan maken bij de lokale, logistieke bedrijven.

SLL-business developers stappen naar de Limburgse, logistieke ondernemingen om de problemen uit de sector te detecteren, én ze brengen de bedrijven ook in contact met de juiste wetenschappelijke onderzoekers. De UHasselt-onderzoekers van IMOB en de onderzoeksgroep Logistiek zullen in die context de specifieke probleemstellingen uit het werkveld vertalen in een wetenschappelijk onderbouwde projectaanvraag. Daarbij stellen ze niet alleen hun wetenschappelijke expertise, maar ook hun – internationale – netwerk ter beschikking en zoeken ze actief mee naar de beste partners die de bedrijven kunnen ondersteunen in hun innovatietraject.

Welk subsidiekanaal kunnen ze het best aanboren om dat innovatietraject te (helpen) financieren? Past hun

projectaanvraag binnen de context van de KMO-portefeuille, een O&O-bedrijfsproject of kiezen ze best voor Europese projectfinanciering? Daarin ondersteunt het Innovatiecentrum Limburg de bedrijven met haar expertise.

DE KRACHT VAN EEN COMMUNITY

Innoveren doe je niet alleen. Het is een intensief proces dat de gebundelde inzet vraagt van een hele *community*. Dat is het uitgangspunt – én de grootste uitdaging - van *Limburg Smart Logistics*. Enkel door de krachten te bundelen en als globale Limburgse, logistieke *community* te groeien, kunnen we stappen vooruit zetten.

Een stap dichterbij de vaste-stofbatterij

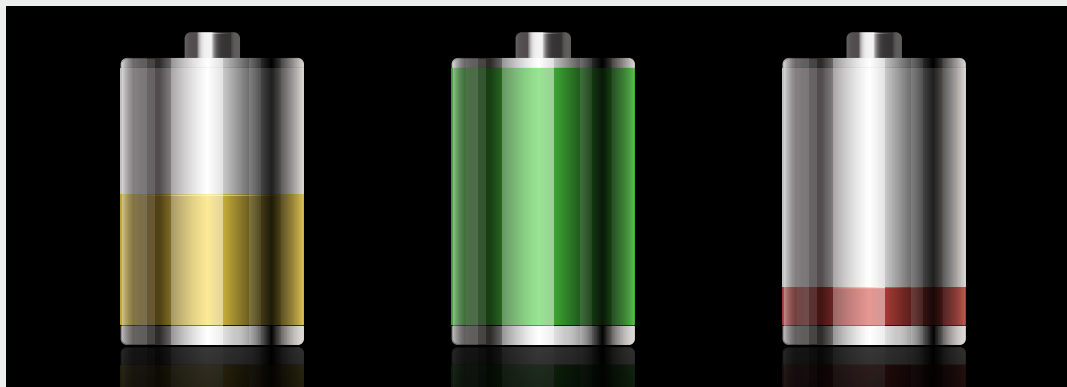
Volledig geïmplementeerde hoorapparaten en zonnecellen die – geïntegreerd in gevels van gebouwen – niet alleen energie opwekken, maar die deze energie ook kunnen opslaan? Binnenkort liggen die toepassingen misschien binnen ieders handbereik. De imo-imomec-groep van de UHasselt heeft het voorbije jaar immers een belangrijke stap gezet in de ontwikkeling van goedkope en opschaalbare technologie voor het deponeren van materialen in veilige vaste-stof-lithiumionbatterijen. De onderzoekers slaagden erin om met een simpele spraycoat-techniek een 3D-gestructureerd substraat conform te bedekken met een elektrode materiaal voor lithiumionbatterijen. Er werd alvast een patent aangevraagd en een IOF-project opgestart om de valorisatiemogelijkheden verder uit te breiden.

COMPLEXE ONTWIKKELING

“Vaste-stofbatterijen zijn moeilijk om te ontwikkelen omdat de diffusie van Li-ionen doorheen een vaste stof veel trager is dan in de huidige gebruikte vloeibare elektrolyten”, legt prof. dr. Marlies Van Bael uit. “Tegelijkertijd moet ook een nieuwe batterijarchitectuur ontworpen worden zodat er voldoende vermogen en opslagcapaciteit kan gerealiseerd worden. In het kader van een IWT SBO-project ‘SOSLion’ werd een vaste-stofbatterij ontwikkeld vanuit een batterijarchitectuur die toelaat om een heel groot oppervlakte te creëren op een kleine voetafdruk.”

GOEDKOPER. SNELLER. EN OPSCHAALBAAR.

“Om zowel een aanvaardbare opslagcapaciteit als vermogen te creëren, moet er een conforme laag van elektrodes en elektrolyt op een reeks Si-pillaartjes gedeponerd worden. Dat kan je doen met vacuüm-gebaseerde technieken uit de microelektronica, maar die methode is heel duur, traag en bovendien niet geschikt voor de grootschalige depositie van de dikkere lagen die nodig zijn voor batterijen. In 2014

toonde de imo-imomec-AFC-groep nu aan dat eenzelfde resultaat kan geboekt worden met een goedkopere, atmosferische spraycoattechniek. En dat is veelbelovend.”

FUNDAMENTEEL ONDERZOEK MET GROTE RELEVANTIE VOOR BEDRIJVEN

Een goedkope en opschaalbare technologie voor het deponeren van materialen in veilige vaste-stof-materialen: het is de droom van heel wat bedrijven. “Vaste-stofbatterijen zijn veel veiliger dan de huidige

commerciële lithiumionbatterijen en ze openen immers veel mogelijkheden voor de ontwikkeling van o.a. nieuwe medische implantaten en ‘smart photovoltaics’, aldus professor An Hardy. Het is dan ook niet verwonderlijk dat het fundamenteel onderzoek dat imo-imomec in samenwerking met imec uitvoert op een brede interesse van het bedrijfsleven kon rekenen. Wereldspelers als Duracell, Umicore, Cochlear, Solvay, Toyota en Soltech maken deel uit van het consortium. Dit patent is als eerste kennisprojectie belangrijk voor de verdere uitbouw van het onderzoek in EnergyVille.

Van *problem solving* tot fundamenteel onderzoek

Het Centrum voor Statistiek (CenStat) van de UHasselt werkt al sinds de jaren '90 samen met Janssen Pharmaceutica. "Hier is ontzettend veel expertise in huis rond analyse van *missing data*, *repeated measures*, *surrogate markers*, 'omics' en epidemiologische gegevens aan de hand van zowel Bayesiaanse als frequentistische methoden: topics die immens relevant zijn voor ons onderzoek", vertelt dr. Luc Bijmens, senior director Biostatistics bij Janssen Pharmaceutica.

PRODUCTIE EN INNOVATIE

"Geneesmiddelen ontwikkelen is onze *core business*. Daar ligt onze focus, maar als nieuwe, innovatieve statistische methodes tot betere resultaten kunnen leiden, zijn we daar uiteraard wel in geïnteresseerd. Door de krachten te bundelen met de onderzoekers van CenStat kunnen we naast het productieproces ook inzetten op dat innovatietraject. Door die twee pistes bij elkaar te laten komen, kunnen we de statistische methodes die we gebruiken, continu verfijnen en verbeteren zonder dat we daar zelf te veel tijd en energie in moeten investeren."

"Soms gebruiken we de datasets van Janssen Pharmaceutica om nieuwe statistische methodes te ontwikkelen. Maar het gebeurt ook dat zij met een heel concrete vraag bij ons komen aankloppen, omdat ze tijdens dat productieproces plots met een statistische uitdaging geconfronteerd worden", vertelt CenStat-professor Ziv Shkedy. "Hoe kan je omgaan met data die ontbreken? Hoe kan je historische data die je ter beschikking hebt op een zinvolle manier inzetten in een nieuwe studie? Of kan je een nieuwe methode vinden om bij een bepaald soort probleemstelling sneller tot resultaat te komen."

Wanagogo

Met Wanagogo wou Studio 100 een virtueel paradijs creëren, waarin kinderen – samen of alleen – op avontuur kunnen gaan. “Een warme en veilige 3D-omgeving waar ze kunnen spelletjes spelen, raadsels oplossen, films bekijken, boeken lezen, naar muziek luisteren en met elkaar chatten. Aan creatieve ideeën hadden we bij Studio 100 geen gebrek, maar we misten wel ervaring met het technologische aspect rond games en online platformen”, vertelt Trees De

Bruyne, executive producer van Wanagogo. “Het Expertisecentrum voor Digitale Media (EDM), een onderzoeksgroep binnen iMinds - UHasselt, voerde in het kader van een MiX-ICON project heel gericht onderzoek uit naar het – op een kostefficiënte manier – schaalbaar maken van de serverstructuur. Dankzij het wetenschappelijk onderbouwd advies van EDM kon Studio 100 de gereputeerde Canadese gamebouwer Frima nog beter aansturen.”

Van mestverwerking tot mestvalorisatie

Belgische en Nederlandse varkenshouders kampen elk jaar met miljoenen kubieke meters mestoverschot. En door de strengere eisen van de Europese Unie zal dat overschot de komende jaren enkel maar stijgen. Kan je de ‘probleemstof’ varkensmest omzetten in een nuttig product? En hoe doe je dat op een manier die niet alleen technisch haalbaar en economisch rendabel is, maar ook ecologisch verantwoord? De onderzoekers van het Centrum voor Milieukunde (CMK) van de UHasselt – een interdisciplinair team van chemici, biologen, toxicologen en milieu-economen - onderzochten het voor Renovia in samenspraak met i-Cleantech Vlaanderen en GreenVille. De eerste resultaten zijn al vast bijzonder positief.

De haalbaarheidsstudie past in een reeks van 14 haalbaarheidsstudies die met steun van LSM en de provincie Limburg werden uitgevoerd.

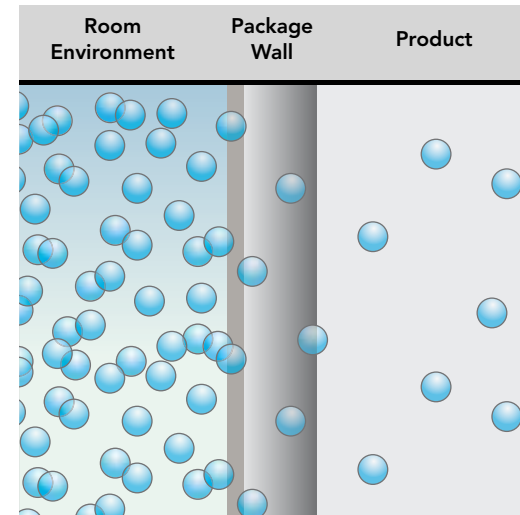

Thermovorming beïnvloedt de gasbarrière van verpakkingen

Thermovorming wordt veel gebruikt voor het produceren van verpakkingen in de voedingsindustrie. Maar dat thermovormingsproces heeft een grote impact op de zuurstofbarrière van verpakkingsmaterialen. Dat bleek uit het Flanders's FOOD-project MaProDe_Ox. De keuze van het materiaal, dieptrekdiepte, rechte of ronde hoeken; het maakt een verschil. Zeker voor verpakkingen onder gemodificeerde atmosfeer (MAP) kan dit relevant zijn.

Voor dit onderzoek werkten de imo-imomecc-onderzoekers van het VerpakkingsCentrum en Toegepaste en Analytische Chemie de UHasselt intensief samen met Pack4Food en 11 bedrijven uit de voedings- en verpakkingsindustrie, zoals Imperial Meat Products, Mars Food Europe, Cobelplast en EVAL Europe. De resultaten van dit toegepast onderzoek werden eind 2014 gepubliceerd in het wetenschappelijk journal *Polymers*

FIETSAPP VOOR HARTPATIËNTEN

UHasselt-informaticastudente Eva Geurts ontwikkelde in het kader van haar masterthesis een mobiele fietsapp die de hartpatiënt begeleidt en motiveert tijdens zijn fietstocht.

Voor hartpatiënten is het belangrijk om op een medisch verantwoorde manier voldoende te bewegen. Maar vaak zijn ze zo bang voor een terugkerend hartlijden dat ze dat advies van hun cardioloog niet of onvoldoende opvolgen. "Zonder ondersteuning hervalt de overgrote meerderheid binnen één tot twee jaar na opname terug in een inactieve toestand", zegt prof. Dr. Paul Dendale, diensthoofd cardiologie van het Jessa Ziekenhuis en docent aan de UHasselt.

APPS DOEN BEWEGEN

Wanneer mag de patiënt zijn inspanningen wat opdrijven? En wanneer doet hij het beter wat rustiger aan? De fietsapp geeft de hartpatiënt duidelijke instructies op basis van de persoonlijke, veilige hartslagzone van de fietser zoals die vooraf bepaald werd door een medisch team. De evolutie van de hartslag, de afgelegde afstand en andere gegevens worden zorgvuldig geregistreerd zodat de patiënt zijn evolutie zorgvuldig kan opvolgen en zelfs kan doorsturen voor verdere medische opvolging.

De mobiele applicatie werd ontwikkeld in samenwerking met een team van medici van het Jessa Ziekenhuis.

PARTNERS MET EEN MISSIE

Vanuit onze academische expertise mee zoeken naar oplossingen voor maatschappelijke vragen. En overheden en andere organisaties met onze kennis adviseren en ondersteunen bij hun beleid. Dat is de ambitie van de UHasselt. Ook in 2014 voerde de UHasselt heel wat beleidsondersteunend onderzoek uit.

VLAAMSE LIGA TEGEN KANKER

Rookverbod heeft impact

In 2006 werd het rookverbod op het werk en in openbare ruimtes ingevoerd. Maar welk effect heeft die maatregel precies op onze gezondheid? Dat becijferden UHasselt-milieu-epidemiologen Bianca Cox en Tim Nawrot in opdracht van de Vlaamse Liga tegen Kanker (VLK).

MINDER STERFGEVALLEN DOOR HARTINFARCT

Na de invoering van het rookverbod op het werk en openbare ruimtes (in 2006) stelden de UHasselt-onderzoekers een onmiddellijke daling in het aantal sterfgevallen door een hartinfarct vast. Jaarlijks konden er maar liefst 429 dodelijke hartinfarcten vermeden worden. Het effect was het sterkst bij vrouwen jonger dan 60 jaar: de daling bedroeg daar maar liefst 33.80% (tegenover 13.10% bij mannen jonger dan 60 jaar). Deze resultaten werden gepubliceerd in het cardiologische vakblad Heart.

MINDER VROEGGEBOORTEN

In een eerdere studie toonden Tim Nawrot en Bianca Cox aan dat ook het aantal te vroeg geboren kinderen in Vlaanderen daalde na de invoering van de rookwetgevingen. Die studie vormde de aanleiding voor een internationaal samenwerkingsverband met vorsers van Hasselt, Maastricht, Edinburgh en Harvard. Wereldwijd werden alle beschikbare gegevens hieromtrent verzameld en geanalyseerd. Op basis van gegevens van 2,5 miljoen baby's constateerden de onderzoekers een daling van ruim tien procent in het aantal vroeggeboorten als gevolg van antirookmaatregelen. De resultaten van het onderzoek werden in 2014 gepubliceerd in het toonaangevende wetenschappelijke tijdschrift The Lancet.

EUROPEES CENTRUM VOOR ZIEKTE-
PREVENTIE- EN BESTRIJDING

Ebola becijferd en voorspeld

De Ebola-epidemie die in maart 2014 in West-Afrika uitbrak, was de zwaarste en dodelijkste epidemie van het virus ooit. Hoe verspreidt de infectieziekte zich in een populatie? En hoe krijgen we het virus zo snel mogelijk onder controle? De UHasselt-onderzoekers van I-BioStat maakten wiskundige en statistische modellen om de risico's op verdere verspreiding correct in te schatten.

“Het is letterlijk en figuurlijk van levensbelang om de evolutie van de epidemie te kunnen vatten én voorspellen. Op basis van de resultaten van onze modellen, kunnen beleidsmakers een betere inschatting maken en gericht hulp inzetten”, zegt prof. dr. Niel Hens. “We bekijken niet alleen of interventies – zoals het inzetten van vaccins – zin hebben, maar becijferen ook welke regio's eerst bedeed moeten worden.” Dit is een voortdurende samenwerking tussen I-BioStat, Het Expertisecentrum voor Digitale Media (UHasselt-EDM) en het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding.

Vlaanderen verkeersveiliger maken

De afgelopen twintig jaar boekte Vlaanderen een opmerkelijke vooruitgang wat betreft de verkeersveiligheid. Het aantal verkeersdoden halveerde, er vielen 40% minder zwaargewonden op Vlaamse wegen en ook het aantal lichtgewonden verminderde met 25%. En toch hinken we met deze cijfers nog steeds ver achterop in vergelijking met andere Europese landen. Met een nieuw Verkeersveiligheidsplan wil Vlaanderen hier verandering in brengen. Het Instituut voor Mobiliteit (IMOB) van de UHasselt, dat het Vlaamse Steunpunt Verkeersveiligheid coördineert, bracht de huidige stand van zaken grondig in kaart en formuleerde alvast een aantal aanbevelingen.

“Waar zitten de angels precies in ons Vlaamse verkeersbeleid? Welke weggebruikers lopen vandaag het meeste risico om het slachtoffer van een verkeersongeval te worden? Wat zijn de belangrijkste risicofactoren? En met welke maatregelpakketten kunnen we Vlaanderen verkeersveiliger maken? Op die vragen probeerde IMOB een antwoord te formuleren. Om de juiste maatregelen te kunnen invoeren, heeft de overheid immers nood aan een goede cijfermatige onderbouw”, vertelt professor Mobiliteitswetenschappen

Stijn Daniels. “In ons achtergrondrapport inventariseerden we nauwgezet de problemen op basis van de literatuur en een gedetailleerd ongevalanalyse. We analyseerden niet alleen de huidige situatie, maar formuleerden ook enkele specifieke aandachtspunten rond bepaalde risicogroepen zoals motorrijders, fietsers en voetgangers, en risicofactoren als alcohol en snelheid. Met dit achtergrondrapport willen we de overheid wetenschappelijk ondersteunen om Vlaanderen verkeersveiliger te maken.”

Is Vlaanderen klaar voor de elektrische auto?

De elektrische wagen wordt vaak dé auto van de toekomst genoemd. Dit nieuwe vervoermiddel biedt immers interessante kansen om de milieupact van ons verkeer drastisch terug te dringen en dat is een mooie stap voorwaarts in de richting van duurzame mobiliteit. Maar is Vlaanderen klaar voor een grootschalige implementatie van de elektrische auto? Dat werd de voorbije drie jaar intensief onderzocht binnen het EU-FP7-project DATA SIM dat het *Instituut voor Mobiliteit* (IMOB) van de UHasselt coördineerde. Het project kreeg – uitzonderlijk – de hoogst mogelijke score die werd toegekend door een jury van experts tijdens de final review in Pisa op 11 oktober 2014.

“Via gps- en gsm-data beschikken we over immens veel informatie over het verplaatsingsgedrag van mensen. In DATA SIM hebben we wetenschappelijke oplossingen aangereikt om die informatie nog verder te verrijken en beter te analyseren. Daarnaast hebben we een transportmodel ontwikkeld dat kan voorspellen wat er gebeurt wanneer we morgen allemaal elektrisch gaan rijden. Hoeveel mensen zouden – op basis van de huidige technologische ontwikkelingen op vlak van EV – op welk moment en voor welke afstand elektrisch rijden? En hoe evolueert dit als de technologie straks verbetert? Als we morgen alle traditionele wagens zouden vervangen door een elektrisch alternatief stijgt ons elektriciteitsverbruik natuurlijk ook drastisch. Kan ons systeem dat aan? En hoe vermijden we onnodige energiepieken en extra druk op ons elektriciteitsnet? Ook dat zijn belangrijke vragen waarop dit model een antwoord kan formuleren”, aldus professor Davy Janssens.

Vrouwenquota werken!

In beursgenoteerde bedrijven is slechts 1 op 10 bestuurders vrouw. Als het van onze politici afhangt, moeten er in de raden van bestuur binnenkort verplicht minstens een derde vrouwen zetelen. Maar een grote meerderheid van de bestuurders van Belgische beursgenoteerde bedrijven is principieel gekant tegen vrouwenquota. Tegelijkertijd erkennen de bestuursleden echter dat zulke quota ook positieve gevolgen kunnen hebben. Dat blijkt uit het onderzoek dat dr. Hannelore Roos (SEIN, UHasselt-onderzoeksgroep rond diversiteit) in 2014 uitvoerde.

MINDER VERSPILLING VAN VROUWELIJK TALENT

Op dit moment bedraagt het aantal vrouwen in beursgenoteerde bedrijven voor België 16.7%. Daarmee scoort ons land onder het Europese gemiddelde van 17.8%, maar de quotawetgeving heeft impact, want sinds de invoering van de wet gaan de cijfers in stijgende lijn. Toch kunnen de vrouwenquota op weinig enthousiasme rekenen bij de Belgische bestuursleden. Dat bleek uit de diepte-interviews die dr. Hannelore Roos afnam van 40 CEO's, voorzitters van raden van bestuur, uitvoerende en onafhankelijke leden van raden van bestuur. "Een grote meerderheid van de twintig mannen en twintig vrouwen die ik bevroeg is uit principe gekant tegen vrouwenquota. Driekwart van de bedrijven die ze ver-

tegenwoordigen – 28 in totaal – halen die quota in de huidige overgangperiode trouwens niet", zegt dr. Roos. "Toch reageren ze niet alleen negatief op de gevolgen van de wet. De bevroegden zijn blij met het 'vers bloed' in de raden van bestuur en ze juichen ook toe dat bedrijven – door de quota – ook gevoeliger zijn voor de verspilling van vrouwelijk talent."

Maar klopt het dat een kleine groep vrouwen door de invoering van quota overbevroegd zou worden? Het onderzoek van dr. Roos kon dat veel aangehaalde argument ontkrachten. "Uit mijn interviews bleek immers dat vrouwen niet méér mandaten cumuleren dan hun mannelijke collega's in de raad van bestuur", aldus de UHasselt-onderzoekster.

BLIK OP DE WERELD

“In een hyperverbonden wereld ligt – door de globalisering, het internet en de informatietechnologie – de lat voor iedereen een stuk hoger. We gaan immers niet alleen lokaal de competitie aan, maar moeten op wereldschaal excelleren om het verschil te kunnen maken”

Thomas Friedman

UHASSELT @ DE WERELD

Internationalisering is meer dan een modewoord. Het is een essentieel kenmerk van elke universiteit. Een naar buiten gerichte blik is immers noodzakelijk voor onderwijs en onderzoek van topniveau. Onderzoekers uit de hele wereld zoeken elkaar op, wisselen ideeën uit en werken samen aan projecten. Enkel door de krachten te bundelen, komen ze weer een stap vooruit.

Het voorbije jaar gaven heel wat UHasselt-onderzoekers, -studenten en -docenten in het buitenland een gezicht aan onze onderzoeksexpertise en hielpen zij het internationale netwerk van de UHasselt versterken.

CIJFERS

167 In het academiejaar 2013-2014 trokken 167 UHasselt-studenten een tijdlang naar het buitenland om er te studeren of stage te lopen. In het academiejaar 2014-2015 zullen dat er zelfs 210 zijn.

8 8 UHasselt-docenten gaven – via Erasmus docentenmobiliteit – les in 4 landen.

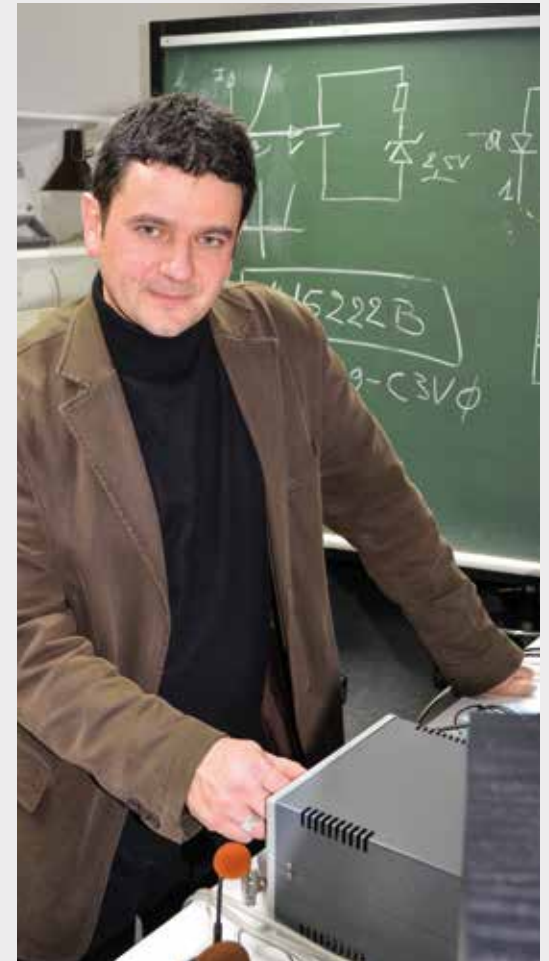
... Honderden UHasselt-onderzoekers gingen naar het buitenland voor internationale congressen, samenwerkingsprojecten met partneruniversiteiten en onderzoeksuitwisselingen

Sabbatical leave in Stanford en MIT

Van Stanford University in het zonovergoten Californië naar het MIT in Boston, met een tussenstop in top-onderzoeksinstituten in Australië. Het klinkt als dé ultieme *brain spa* voor elke gepassioneerde wetenschapper. Voor UHasselt-professor Jean Manca was 2014 onvergetelijk. Zijn *sabbatical leave* bracht nieuwe zuurstof en inspiratie.

“Een jaar lang heb ik me volledig op mijn onderzoeksdomein kunnen storten, omringd door toonaangevende wetenschappers in mijn domein. Amerikaanse en Australische collega's met wie ik tot dan toe alleen maar samen gepubliceerd had, heb ik het afgelopen jaar echt goed leren kennen”, vertelt professor Manca. “De contacten die ik heb aangehaald, zijn van onschatbare waarde voor het onderzoek dat we aan de UHasselt voeren. En door mee te draaien in een ander onderzoekslabo en wekelijks de teammeetings van een andere onderzoeksgroep bij te wonen, krijg je vanzelf veel inspiratie en nieuwe ideeën: zowel op het gebied van onderwijs, onderzoek als voor valorisatie en maatschappelijke dienstverlening. Door de tijd te nemen om te herbronnen, is de drive om naar wetenschappelijke excellentie te streven alleen maar gegroeid.”

Een semester studeren in Parijs

“Voor een Belgisch jurist is een goede kennis van het Frans een echte must. En er bestaat geen betere manier om die talenkennis naar een hoger niveau te tillen dan een semester in Frankrijk te gaan studeren”, vertelt rechtenstudente Laura Sallaerts.

“Parijs had altijd al een grote aantrekkingskracht op mij, maar – als plattelandsmeisje - schrok het leven in zo'n grootstad mij toch ook een beetje af. *L'Université de Cergy-Pontoise* was het beste van twee werelden: studeren in een rustige omgeving op een boogscheut van Parijs.”

“De universiteit van Cergy-Pointoise is – net als de UHasselt - nog een jonge universiteit waar in kleine groepen les wordt gegeven. Dat vond ik een mooie surplus. Op eigen benen staan in een vreemd land is niet evident. Maar het was een onvergetelijke ervaring. Mijn Frans kreeg een flinke boost, mijn zelfvertrouwen groeide en ik heb er een toffe, internationale vriendengroep bij gekregen.”

Lesgeven in Almeria

“Als we op zoek gaan naar partners voor Erasmusuitwisselingen, kijken we graag naar buitenlandse universiteiten waar we al een link mee hebben. UHasselt-professor Swinnen had al meer dan tien jaar een goed contact met zijn Spaanse collega marktonderzoek van de Universiteit van Almeria. Hij had ook al intensief meegewerkt aan drie PhD-onderzoeken van deze universiteit, die in veel opzichten op de UHasselt lijkt: ze is 36 jaar jong, dynamisch en telt 12.000 studenten. Die herkenbaarheid kan drempelverlagend werken”, vertelt Wouter Faes, Erasmuscoördinator van de faculteit Bedrijfseconomische wetenschappen.

“Toen de Universiteit van Almeria in het kader van haar *Master of International Management* op zoek was naar een expert in internationaal onderhandelen, heb ik geen moment getwijfeld. Het was de ideale manier om onze banden te intensifiëren. Intussen geef ik al drie jaar op rij een week les in dat programma en dat heeft ontzettend veel kansen gecreëerd. In 2015 vertrekken niet alleen onze eerste studenten op Erasmus naar Almeria, ze kunnen er tijdens de zomermaanden ook een internationale zomerschool volgen. Naast Jordanië en Polen is dat de derde *summer school* voor BEW-studenten. In de toekomst willen we ook met onze *Master of Management*opleiding intenser samenwerken.”

Foreign Law Clerk in Zuid-Afrika

Toen hij hoorde dat het Grondwettelijk Hof in Johannesburg *foreign law clerks* selecteerde om zijn rechters te assisteren, aarzelde dr. Toon Moonen geen seconde. Hij stelde zich kandidaat, doorstond de zware selectie en trok zes maanden naar Johannesburg. “Het is een prachtige manier om bij te leren over andere juridische systemen. En als ik met mijn eigen juridische kennis ook kan bijdragen tot het grondwettelijk project van Zuid-Afrika, dan wil ik die kans met beide handen grijpen”, aldus de kersverse doctorandus.

Werk van architectuurstudenten op grootste designbeurs van Azië

België was 2014 het gastland op de gerenommeerde *Business of Design Week* in Hongkong. De grootste designbeurs van Azië richtte alle spots op Belgische architectuur, design en mode. En tussen al die artistieke pareltjes prijkte ook het werk van de UHasselt-masterstudenten architectuur. De UHasselt werkte, onder leiding van Peter Bongaerts en Nick Ceulemans, voor dit project samen met de Chinese University of Hong Kong.

Op stage bij Volvo in Zweden

Supergrote vrachtwagens van 50 ton kunnen voor een land als België – waarin logistiek zo belangrijk is – bijzonder interessant zijn. De milieuvoordelen en de positieve resultaten in Nederland en Zweden pleiten voor de invoering ervan. Maar de overheid wil eerst de effecten op de verkeersveiligheid onderzoeken. Dat onderzoek wou vrachtwagenproducent Volvo echter niet afwachten. Bij een positief advies willen ze immers zo snel mogelijk kunnen schakelen. In het kader van haar stage bij Volvo in Zweden maakte UHasselt-mobiliteitsstudente Liessa Iliens alvast een analyse.

“Mijn stage in Zweden was een ongelooflijke verrijking. Ik leerde – bij Volvo en het onderzoeksinstituut SAFER – echte toppers in mijn vakgebied kennen. Inspirerende professionals die ik voordien enkel kende door de papers die ze schreven. Op het vlak van netwerking heeft deze mij stage dus absoluut geen windeieren gelegd. Maar ook op persoonlijk vlak heeft deze internationale ervaring mijn blik verruimd. De ontspannen werksfeer, de openheid en de manier waarop de Zweden samenwerken: dat inspireerde.”

Twee jaar onderzoek in Japan

“Om wetenschappelijk stappen vooruit te zetten, moet je internationaal de krachten bundelen met je collega-onderzoekers uit alle hoeken van de wereld”, zegt prof. dr. Ken Haenen, vice-decaan van de faculteit Wetenschappen.

De imo-imomec onderzoeksgroep Wide Band Gap Materials (WBGm) werkt al jaren succesvol samen met Japan. “Ons onderzoeksdomein is zo gespecialiseerd dat we al snel bij collega’s van buiten de landsgrenzen terecht komen. Ook uit financiële noodzaak, want het onderzoek dat wij verrichten, vereist ontzettend dure hoogtechnologische infrastructuur. Het is onmogelijk om al die apparatuur zelf aan te schaffen.”

UHasselt-onderzoeker Stoffel Janssens verbleef in het kader van zijn postdoctoraat twee jaar in Tsukuba: “Op wetenschappelijk vlak heeft die internationale

uitwisseling mij enorm geïnspireerd en ook wanneer ik straks terug in België ben, zal ik die contacten blijven onderhouden. Na twee jaar ken ik de onderzoekers persoonlijk en weet ik echt perfect welke technieken en onderzoeksinfrastructuur zij gebruiken.”

ONDERWIJS EN ONDERZOEK BUNDELEN DE KRACHTEN

Internationaal, internationaler, internationaalst

De UHasselt bouwde in de loop van de jaren een stevig internationaal netwerk -uit. Dat is belangrijk om de mobiliteit van studenten en staff te stimuleren, de academische expertise van de UHasselt internationaal meer zichtbaarheid te geven, de netwerken van de universiteit te verstevigen en vanuit haar expertise een maatschappelijke bijdrage te leveren in ontwikkelings-samenwerking. Maar waar in het verleden de faculteiten en onderzoeksgroepen – los van elkaar – stevig

timmerden aan hun internationale netwerk, is de UHasselt het voorbije jaar op het overkoepelende niveau van de universiteit – vanuit het totaalpakket van onderzoeks-speerpunten en onderwijsprogramma - op zoek gegaan naar structurele partnerschappen. “Een helse opdracht, maar een cruciale stap om de UHasselt-expertise nog beter te verankeren in het internationale weefsel”, aldus vicerectoren Paul Janssen (onderzoek) en Jean-Michel Rigo (onderwijs).

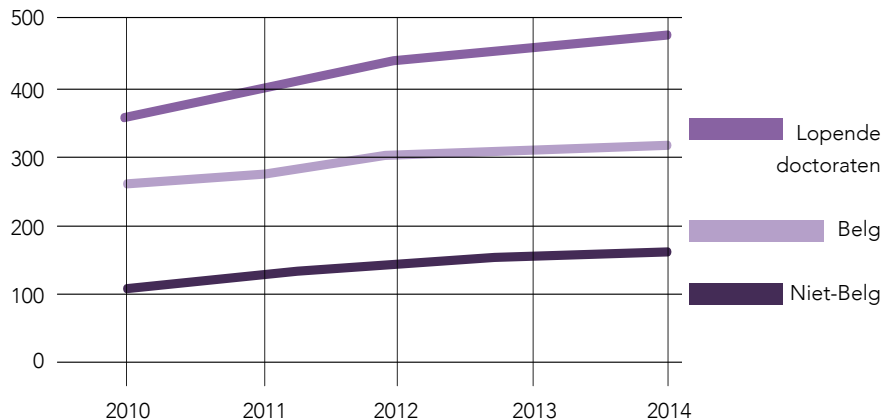

DE WERELD @ UHASSELT

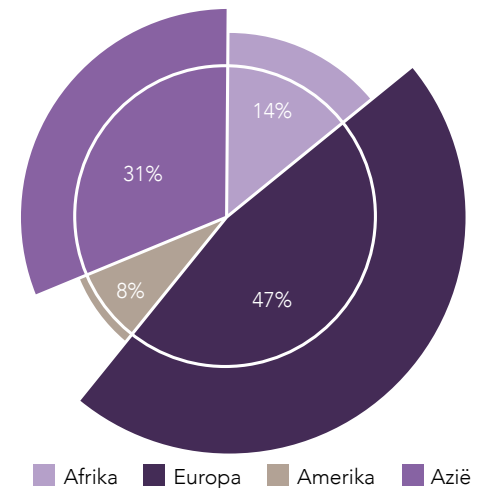
In 2020 zouden 20% van de studenten een deel van hun studie of stage in het buitenland moeten afwerken: dat is een mooie doelstelling. Maar ook de 80% thuisblijvers kunnen aan UHasselt een internationale dimensie aan hun studieloopbaan of onderzoekscarrière toevoegen. De universiteit brengt de wereld immers steeds meer naar de campus.

ACADEMIEJAAR LOPENDE INSCHRIJVING DOCTORAAT	NATIONALITEIT (BELGISCHE / NIET-BELGISCHE)		
	BELGISCHE	NIET-BELGISCHE	TOTAAL
2010	259	108	367
2011	273	127	400
2012	300	144	444
2013	305	156	461
2014	313	160	473
TOTAAL	489	261	750

LOPENDE DOCTORATEN 2010 - 2014

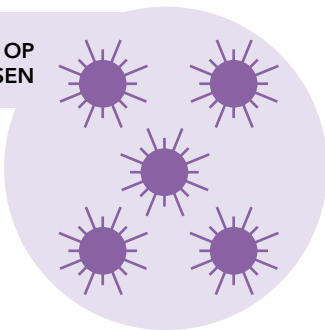
LOPENDE DOCTORATEN 2010 - 2014
NIET-BELGISCH

INTERNATIONALE SUMMER SCHOOLS OP DE UHASSELT-CAMPUSSEN

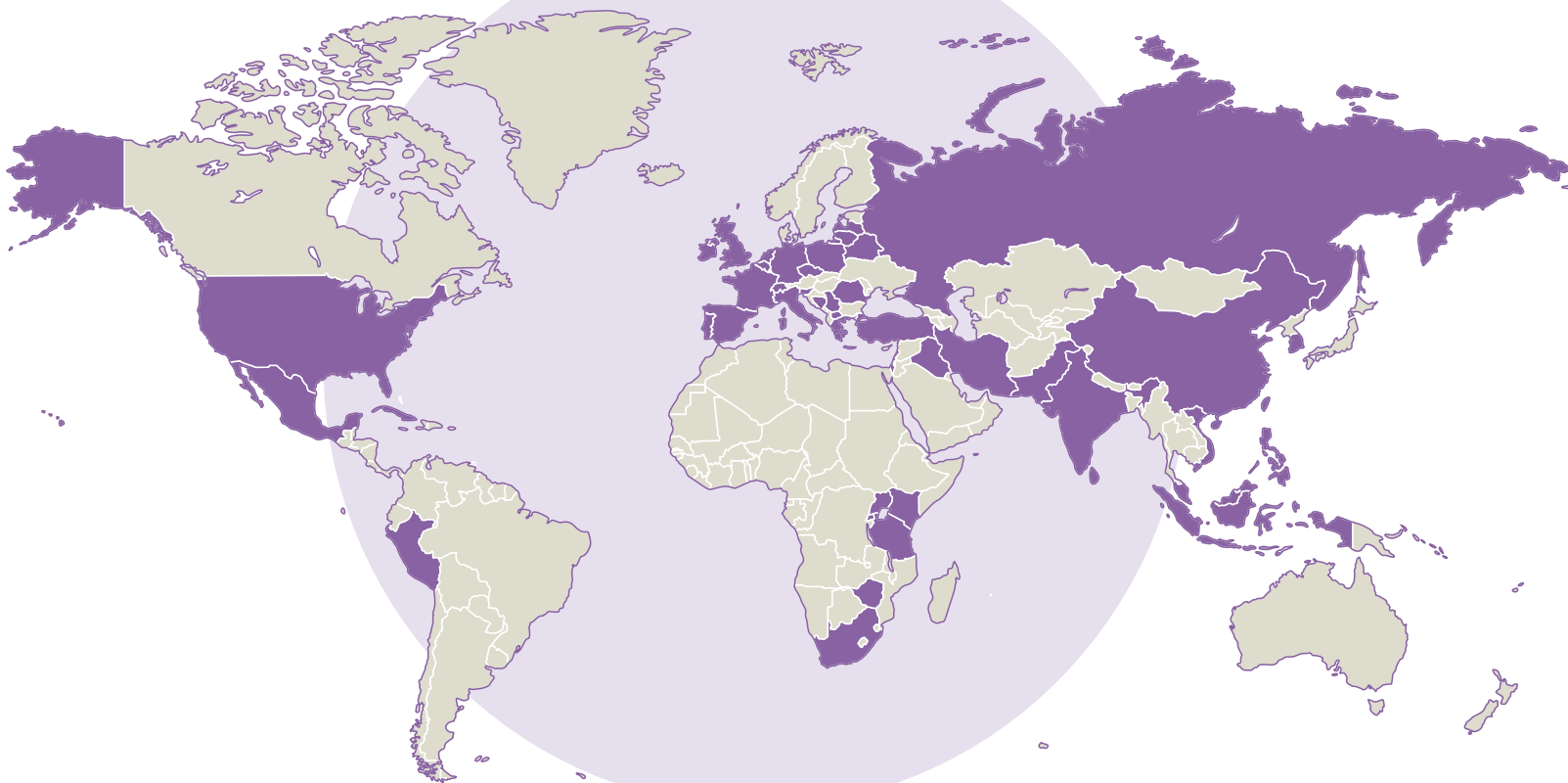

In 2013-2014 kwamen 98 buitenlandse uitwisselingsstudenten een periode naar de UHasselt om hier te studeren of stage te lopen. In het academiejaar 2014-2015 zijn dat er nu al 106.

30 BUITENLANDSE DOCENTEN

147 ONDERZOEKERS UIT 48 LANDEN

Een forum voor Vlaamse en internationale studenten

Elk jaar komen er honderden internationale studenten en onderzoekers een tijdlang naar de universiteitscampussen in Diepenbeek en Hasselt. Een unieke kans voor UHasselt-studenten om op een gezellige en laagdrempelige manier andere talen en culturen te leren. En toch ontmoeten die internationale gemeenschap en de UHasselt-studenten elkaar te weinig. Om daar verandering in te brengen werd in 2014 het International Platform opgericht. Een stimulerende ontmoetingsplek. Met een buddy-systeem voor internationale studenten, Language Cafés, een facebookpagina *Hasselt University International* en bruisende thema-avonden en sport-events.

De winkel van de toekomst

Hoe ziet de winkel van de toekomst eruit? Op welke manier zal de retailer de menselijke beleveniscomponent en het digitale medium integreren in zijn winkelinrichting? Dat was de centrale vraag in de zomercampus die de faculteit Architectuur en kunst in augustus 2014 in Diepenbeek organiseerde. vijf Vlaamse, zes Nederlandse, vijf Italiaanse en een Chileense werkten vanuit verschillende disciplines – retail design, architectuur, interieurarchitectuur, industrieel ontwerp en marketing – intensief samen aan een concrete ontwerpopdracht. Een inspirerende, internationale ervaring die heel wat innovatieve ideeën opleverde.

EEN BREDE BLIK OP RETAIL DESIGN

“Elke voormiddag deelden (gast)docenten hun inzichten en ervaringen rond retail design met de studenten. Binnen onze faculteit hebben we heel wat expertise rond retail design opgebouwd: het is niet alleen één van de vier afstudeerrichtingen in interieurarchitectuur, maar ook een speerpunt in het onderzoek van onze faculteit. Toch passeerden niet alleen docenten van de UHasselt en de partnerinstellingen PXL Hogeschool, TU/Delft en de Politecnico di Milano, School of Design de revue. Ook gerenommeerde retail experts en professionals uit ontwerp- en adviesbureaus deelden hun visie op retail design met de studenten en begeleidden hen – in de namiddag - bij hun ontwerpbeurt. Die mix van heel diverse benaderingen werkte bijzonder verfrissend en verrijkend”, aldus initiatiefneemster dr. Katelijn Quartier.

INTERNATIONALE ERVARING

“We investeerden ook sterk in het groepsgevoel en de internationale ervaring van alle studenten”, vertelt co-promotor prof. dr. Jan Vanrie. “De UHasselt-studenten verbleven – samen met hun internationale collega’s - tijdens de zomercampus in de studenten-huisvesting van de universiteit. En de studie-uitstapten naar Antwerpen en Brussel, en de ‘retail safari’ in Hasselt vormden niet alleen een fantastische gelegenheid om onze Vlaamse cultuur in beeld te brengen. Ze gaven ook de teamspirit een flinke boost.” De zomercampus seamless retail design past binnen een driejaarlijkse cyclus en werd – in het kader van internationalisation @Home - georganiseerd met co-financiering van *Flanders Knowledge Area*.

Afstandleren maakt combinatie job-masterstudies haalbaar

Naast de reguliere Nederlandstalige masteropleiding mobiliteitswetenschappen en de Engelstalige master of Transportation Sciences heeft de UHasselt ook een Engelstalig programma voor studenten die een job combineren met hun studies. Via *blended learning* speelt de UHasselt School voor mobiliteitswetenschappen in op de concrete noden van deze – vaak internationale – werkstudenten.

LEREN VANOP AFSTAND

“Deze werkstudenten, die vaak al professioneel actief zijn in de mobiliteitssector, volgen het hele programma via afstandsonderwijs”, zegt Caroline Ariën, navorsers in het *Instituut voor Mobiliteit (IMOB)*. “Het Engelstalig masterprogramma is verspreid over vier semesters. Elk semester volgen de werkstudenten vier dagen gezamenlijk les: drie keer op de campus in Diepenbeek, en één keer in de

partneruniversiteit in Slovenië. Die momenten zijn niet alleen leermomenten waarop de docenten uitgebreid stilstaan bij de topics in de cursus, maar ook ontmoetingsmomenten waarop ze elkaar en de docenten beter leren kennen. De rest van de tijd studeren ze de cursus zelfstandig en werken ze van thuis uit aan hun opdrachten. Uiteraard kunnen ze via Skype, mail en andere online fora wel continu in interactie treden met hun docenten en medestudenten.”

EXAMINEREN IN DIEPENBEEK

“Voor twee opleidingsonderdelen is er geen lesdag voorzien in het *residential block*. Die lessen van internationale gastdocenten – die voor de reguliere studenten wel op de campus plaatsvinden – nemen we dan op video op en stellen we online ter beschikking aan de werkstudenten als ondersteuning bij het cursusmateriaal”, aldus Caroline Ariën. “Vanop afstand evalueren, gebeurt op dit moment nog niet. Tot nu toe leggen deze studenten al hun examens nog in Diepenbeek af. Indien we in de toekomst vanop afstand zouden kunnen examineren – de opleiding BioStatistics onderzoekt momenteel de mogelijkheden op dit terrein – ontstaan er echter kansen om de invloedssfeer van deze masteropleiding te vergroten.”

Over de grenzen heen doctorandi begeleiden

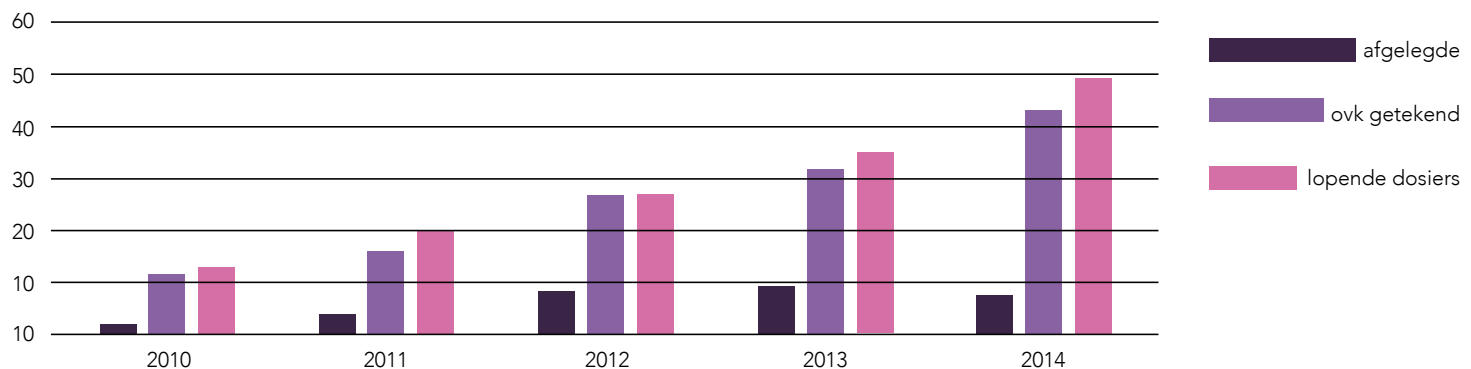
Uit een bibliometrische doorlichting van de UHasselt bleek duidelijk dat publicaties die voortvloeien uit internationale samenwerking een veel hogere impact hadden dan andere publicaties. Een bewijs dat het loont om over de grenzen heen de krachten te bundelen. Onder meer met het BOF-programma bilaterale samenwerking waarin financiering van gezamenlijke doctoraten mogelijk is, probeert de UHasselt daarop in te spelen.

“Als twee professoren uit andere universiteiten samen vier jaar lang een doctorandus begeleiden, dan intensifieer je vanzelf dat partnerschap”, zegt Ann Peters, directeur onderzoekscoördinatie. “En dat is niet alleen immens interessant voor de promotoren. Ook de doctorandus profiteert daarvan: hij krijgt immers de unieke kans krijgt om zijn onderzoek in twee verschillende instellingen uit te voeren.” De voorbije jaren is het aantal gezamenlijke doctoraten exponentieel gestegen.

Overzicht gezamenlijke doctoraten afgelegde - ovk getekend - lopende dosiers

	AFGELEGD		OVK GETEKEND		LOPENDE DOSIERS
	ISM VLAAMSE UNIEF	ISM BUITENLANDSE UNIEF	ISM VLAAMSE UNIEF	ISM BUITENLANDSE UNIEF	
2010	1	1	2	10	13
2011	1	3	4	12	20
2012	1	7	10	17	27
2013	5	4	10	17	27
2014	2	5	19	24	49
TOTAAL	10	20	51	79	144

Evolutie gezamenlijke doctoraten afgelegde - ovk getekend - lopende dosiers

Hartfalen in Congo

“Om een goede diagnose te kunnen stellen, moeten de lokale artsen beschikken over de juiste apparatuur. En ze hebben medische experts nodig die zo’n toestel kunnen bedienen”

Hart-en vaatziekten zullen binnen vijf jaar wellicht doodsoorzaak nummer één zijn in de Afrikaanse landen ten zuiden van de Sahara. Dat blijkt uit verschillende internationale, wetenschappelijke studies. “Om die stijgende ziektegolf te kenteren, moet je vandaag al actie ondernemen”, vertelt em. prof. dr. Paul Steels, copromotor van het Zuidinitiatief-project (VLIR-UOS) rond hartfalen in Congo. In het kader van dit nieuwe project dat de UHasselt coördineert, worden de diagnostische en therapeutische benaderingen die vandaag gehanteerd worden in de ziekenhuizen van Lubumbashi, in kaart gebracht.

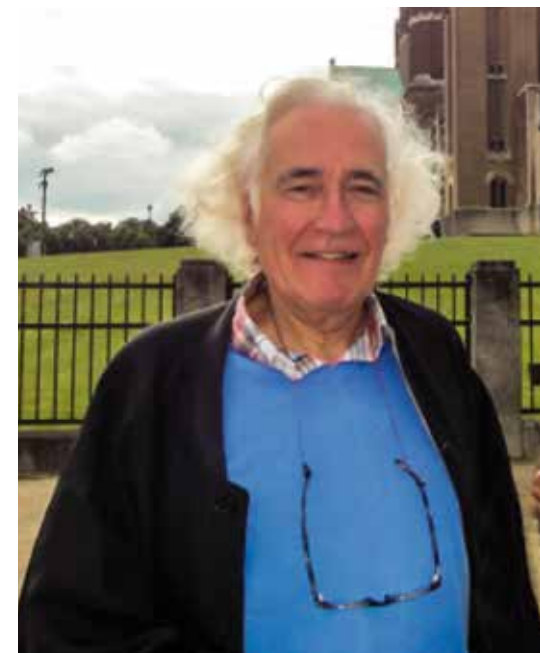
EEN SNEL GROEIEND PROBLEEM IN AFRIKA

“Hoge bloeddruk en hartaandoeningen vormen een snel groeiend probleem in Afrika. Door de verwestering van de bevolking en de groeiende verstedelijking krijgen Afrikaanse landen steeds meer te kampen met een grote toename van hart- en vaatziekten. Academisch onderzoek in Zuid-Afrika toonde aan dat patiënten al rond de leeftijd van 50 jaar te maken krijgen met hartfalen, terwijl gelijkaardige medische problemen bij westerse patiënten gemiddeld pas twintig jaar later opduiken. Ook in Congo stelt zich dit probleem. Via dit onderzoeksproject willen we nu nagaan: waar ligt pre-

cies de oorzaak? En hoe doeltreffend is de behandeling die artsen op dit moment geven? Van daaruit kunnen we dan kijken hoe we de diagnosestelling en de behandelingen kunnen verbeteren.”

APPARATUUR EN EXPERTISE OM JUISTE DIAGNOSE TE STELLEN

“Om een goede diagnose te kunnen stellen, moeten de lokale artsen natuurlijk wel beschikken over de juiste apparatuur”, stelt em. prof. dr. Paul Steels. “En ze hebben medische experts nodig die zo’n toestel kunnen bedienen. Daarom kwam in het kader van dit project dr.

Didier Malamba, de eerste assistent van prof dr. Ngoy Nkulu Dophra, het hoofd van de dienst cardiologie in het universitair ziekenhuis van Lubumbashi, drie maanden naar België. Dankzij een bilaterale BOF-beurs van de UHasselt heeft hij in het Ziekenhuis Oost-Limburg (ZOL) intensief kunnen leren werken met de echocardiograaf. Dr. Pieter Vandervoort en zijn team leerden hem echo's uitvoeren bij hartpatiënten en ze op de juiste manier interpreteren. Prof. dr. Tatiana Kouznetsova (KU Leuven), die heel wat expertise heeft in het uitvoeren van epidemiologische studies, reikte hem vervolgens alle handvaten aan om het protocol op te stellen voor een correcte, betrouwbare epidemiologische studie. Met al die expertise op zak en echocardiografen – enerzijds gefinancierd door VLIR-UOS, anderzijds geschonken door het ZOL - trok hij eind juni terug naar Congo en ging hij meteen aan de slag met zijn onderzoek naar het epidemiologische patroon van hartfalen in Lubumbashi."

EEN EERSTE STAP NAAR EEN BETERE BEHANDELING

"Intussen werden de eerste 20 patiënten gerekruteerd en onderzocht. Uit dat kleine aantal blijkt al dat de patiënten met hartfalen - met een gemiddelde van 55 jaar – relatief jong zijn en dat vooral multipare vrouwen gevaar lopen. Hoewel het nog veel te vroeg is om definitieve conclusies te trekken – en dr. Malamba in de lente van 2015 nog een tweede keer terugkeert naar de UHasselt zodat we zijn onderzoek eventueel nog verder kunnen bijsturen, is wel meteen duidelijk dat de resultaten van dit onderzoek essentieel zullen zijn voor een betere behandeling van hartpatiënten in Congo."

"Het is ontzettend belangrijk om de diagnostische en therapeutische benaderingen die vandaag in de dagelijkse ziekenhuispraktijk in Lubumbashi gehanteerd worden, nauwgezet in kaart te brengen. Pas nadat we patiënten zes maanden lang opvolgen, kunnen we immers nagaan hoe we op basis van een goede diagnose een betere behandeling voor die Congolese hartpati-

enten kunnen voorzien", aldus em. Prof. dr. Paul Steels. "Het is zeker niet onze bedoeling om ons hierbij tot Lubumbashi te beperken. Van zodra deze studie ons voldoende informatie geeft over de huidige diagnose- en behandelingsmethode willen we een groter project opzetten met de Oost-Congolese universiteiten van Lubumbashi, Bukavu en Kisangani. Ook de huidige studie wordt lokaal al opgevolgd door prof. dr. Philippe Katchunga, diensthoofd cardiologie aan de Université Catholique de Bukavu (UCB). We hopen op die manier echt een verschil te kunnen maken in de behandeling van Congolese hartpatiënten."

In deze epidemiologische studie van hartfalen in Oost-Congo, die gecoördineerd wordt door prof. dr. Wilfried Mullens (UHasselt), bundelen medische onderzoekers uit de UHasselt en KU Leuven de krachten met academici van lokale Congolese universiteiten.

"We hopen een verschil te kunnen maken in de behandeling van Congolese hartpatiënten"

Kennis maakt een verschil

De UHasselt trekt resoluut de kaart van ontwikkelingssamenwerking. Met haar kennis wil ze dingen in beweging zetten. Tot ver buiten de landsgrenzen. In 2014 engageerde de UHasselt zich in:

9 IUS-programma's in Congo, Tanzania, Cuba, Viëtnam, Suriname, Zuid-Afrika, Peru, Mozambique, Ethiopië

Met een programma voor Institutionele Universitaire Samenwerking (IUS) maakt VLIR-UOS (Vlaamse Universitaire Raad voor Universitaire Ontwikkelingssamenwerking) een 12-jarig partnerschap mogelijk tussen een universiteit in het Zuiden en verschillende Vlaamse universiteiten en hogescholen. Het programma wil – vanuit verschillende deelprojecten – de universiteit ondersteunen in haar onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening. Enkel door de lokale universiteit in het Zuiden te versterken, kan ze immers haar rol van ontwikkelingsactor beter vervullen.

Het IUS-programma in Kisangani (Congo) wordt door de UHasselt gecoördineerd. In de andere IUS-programma's is de UHasselt steeds promotor van een deelproject.

2 Zuidinitiatieven: hartfalen in Congo en eco-toerisme in Tanzania

Met Zuidinitiatieven financiert VLIR-UOS kleinschalige projecten die vaak pilootprojecten zijn. Vlaamse academici nemen het initiatief om een concreet lokaal probleem in het Zuiden aan te pakken vanuit hun expertise. Hierbij bundelen ze de krachten met academici van een lokale universiteit of een onderzoeksinstelling in een ontwikkelingsland en betrekken ze ook andere sociale actoren in het Zuiden.

In het kader van het Zuidinitiatief in Tanzania werken onderzoekers van de faculteit Architectuur en kunst – samen met hun studenten – aan een mas-

terplan voor een duurzame, toeristische ontwikkeling van de kuststrook van Dar Es Salaam. Dit academiejaar kwamen er niet alleen twee ARU-studenten uit Tanzania een jaar lang naar de UHasselt. Een aantal UHasselt-studenten gingen ook samen met prof. Jo Berben, arch. Peggy Winkels en Arck-onderzoekers naar Dar Es Salaam om meer voeling te krijgen met het gebied en de concrete lokale noden. Die ervaring en onderlinge kruisbestuiving monden straks ongetwijfeld uit in succesvolle mastertheses én in een duurzaam masterplan voor de omgeving.

1 cross-cutting-project in statistiek

Met dit 5-jarig VLIR-UOS-project wil de UHasselt de expertise in statistiek aan Afrikaanse universiteiten verhogen. De eerste twee jaar lag de focus op het ontwikkelen van nieuwe cursussen in lokale partneruniversiteiten. In 2014 werd dit cursusmateriaal verder gefinaliseerd en werd hard gewerkt aan de uitbouw van nieuwe, lokale masterprogramma's.

In 2015 en 2016 zal nog een opleiding voor docenten en een samenwerkingsgroep tussen partners uitgebouwd worden. Bovendien gaat de UHasselt na of dit project kan uitgebreid worden naar andere VLIR-UOS-partners in Afrika en Latijns-Amerika.

1 Internationale Conferentie (INCO) in Zuid-Afrika

In 2013 ontwikkelden onderzoekers van de University of Colorado, de UHasselt en het Ziekenhuis Oost-Limburg (ZOL) een low-cost IVF-techniek die een grote impact kan hebben op het leven van miljoenen onvruchtbare koppels in ontwikkelingslanden. Vorig jaar kon die wereldprimeur al op heel wat persaandacht rekenen in binnen- en buitenland. In november ontvingen de onderzoekers voor die technologische innovatie nu ook "The Best of What's New Award" van het Amerikaanse Popular Science Magazine in de categorie 'gezondheid'. Bovendien werd het project geselecteerd door VLIR-UOS voor de financiering van een Internationale Conferentie in november 2014 in Zuid Afrika.

De studie maakt deel uit van The Walking Egg Project dat het bewustzijn rond kinderloosheid in de Derde Wereld wil vergroten.

Prof. Dr. Willem Ombelet van The Walking Egg.

KNOWLEDGE IN ACTION

“Professoren worden betaald met geld van de samenleving om wetenschappelijk onderzoek uit te voeren waar de samenleving beter van wordt. En dat onderzoek moeten we ook uitdragen naar die samenleving”

Christine Van Broeckhoven

Geef wetenschap een STEM!

De UHasselt voert heel wat wetenschappelijk onderzoek uit in verschillende – maatschappelijk relevante – domeinen. En dat wetenschappelijk onderzoek wil ze ook breed uitdragen naar de maatschappij. Ook het voorbije jaar nam de universiteit heel wat initiatieven op dat terrein.

228 leerlingen kwamen de UHasselt-sfeer opsnuiven tijdens onze **meeloopdagen**.

293 zesdejaars namen deel aan onze **proefritten** in de verschillende UHasselt-opleidingen.

8 teams van (in totaal) 20 jonge onderzoekers deelden hun passie voor onderzoek met een breed publiek tijdens de **UHasselt Science Slam**. Op een wetenschappelijke correcte, maar humoristische manier toonden ze – in 6 minuten – aan dat wetenschappen zowel fascinerend als bruikbaar is in het alledaagse leven.

600 leerlingen experimenteerden voluit op onze campussen tijdens de **Vlaamse Wetenschapsweek** in oktober.

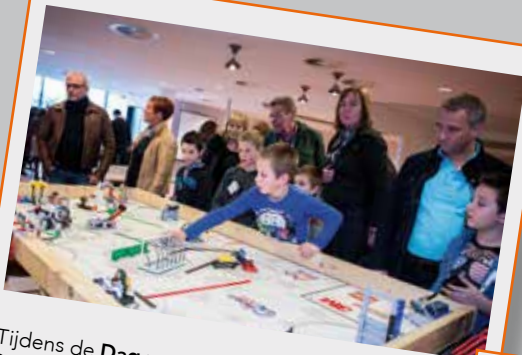

24 jongeren programmeerden LEGO MINDSTORMS®-robots en namen deel aan de UHasselt **RoboChallenge**.

65 kinderen tussen 8 en 14 jaar kwamen op de **Kinderuniversiteit 'Rocket Science'** op een boeiende en leuke manier in aanraking met wetenschap en techniek. 62 leergierige kids kwamen naar Kinderuniversiteit 'Beestig onder de microscoop'.

Tijdens de **Dag van de Wetenschap** op zondag 23 november bezochten 1000 nieuwsgierigen de UHasselt.

Meer dan 2000 leerlingen uit het secundair onderwijs volgden een **leerlingenworkshop** aan de UHasselt.

40 laatstejaars secundair onderwijs namen deel aan de **Science & Engineering Days**.

Meer dan 500 kinderen kregen op 10 **Coder Dojo's** de smaak van het programmeren te pakken.

Ook de UHasselt **Wetenschapscafés** werden gesmaakt. 120 geïnteresseerden schoven aan voor 'Over leven in onze broeikas'. Meer dan 60 deelnemers wilden meer weten over 'Wetenschappelijke fraude: de regel of de uitzondering?'.

Een 60-tal proffen trok naar de middelbare school. In het kader van '**prof voor de klas**' maakten ze leerlingen uit de derde graad warm voor hun onderzoekstopics.

630 artsen en tandartsen-in-wording werden klaargestoomd voor hun ingangsexamen tijdens de UHasselt-**coachingsdagen**.

25 tieners bouwden en lanceerden hun eigen raket op onze **Rocket Science Launch Day**.

Professionaliseer de professional!

In de huidige samenleving evolueert kennis voortdurend en aan een razendsnel tempo. Om optimaal professioneel te kunnen functioneren in een dynamische arbeidsrealiteit volstaat statische academische kennis niet langer. Leren? Dat is een levenslang proces. “Toch volgt slechts 6% van de Vlamingen na het behalen van zijn diploma hoger onderwijs nog een vervolgopleiding. Daarmee scoren we 15% onder het Europese gemiddelde. En in Limburg ligt dat cijfer zelfs nog lager. Met de *UHasselt School of Expert Education (SEE)* wil de UHasselt haar opleidingsaanbod voor heel uiteenlopende beroepsbeoefenaars, zoals ondernemers, vrije beroepers, ambtenaren en managers, verder uitbouwen om zo op dat terrein haar steentje bij te dragen”, aldus prof. dr. Piet Pauwels, academisch directeur van SEE.

LIMBURGSE ECONOMIE MEER SLAGKRACHT GEVEN

“De oprichting van SEE past perfect in de ambities die de UHasselt voor haar regio koestert”, beklemtoont Tinne Lommelen, directeur van SEE. “De UHasselt heeft immers heel wat unieke onderzoeksexpertise in huis. En die kennis kan ook op de werkvloer het verschil maken. Tenminste als we ze vertalen in praktische programma’s

op maat. In opleidingen waarmee professionals in specifieke fasen van hun carrière meteen mee aan de slag kunnen. Door goed te luisteren naar de behoeften van het werkveld en de krachten te bundelen met externe partners proberen wij met SEE die match te maken. We zijn ervan overtuigd dat we - door mee te investeren in de verdere, levenslange kennisontwikkeling van professionals en bedrijven – de Limburgse economie meer slagkracht kunnen geven.”

“Limburg is voor een groot stuk een kmo-landschap en in kleinere bedrijven heerst er nog vaak een andere bedrijfscultuur als het om opleidingen voor hun werknemers gaat. Toch hebben ook die kleinere bedrijven er alle baat bij om te investeren in de professionalisering van hun personeelsleden”, vertelt prof. dr. Piet Pauwels. “In het huidige economische landschap is er immers veel mogelijk. Ook kleine Limburgse bedrijven kunnen als nichespeler de concurrentie met de grote reuzen aangaan – het liefst zelfs buiten onze landsgrenzen. Een klein Genks bedrijf maakt bijvoorbeeld toetsenborden voor duikboten. Daarmee zijn ze een wereldspeler op dit terrein. Twintig jaar geleden zou dat ondenkbaar geweest zijn, maar in een sterk geglobaliseerde wereld kan het. Die nieuwe sectoren en niches zijn echter zo veeleisend dat bedrijven niet anders meer kunnen dan professionaliseringsslagen maken. Elk bedrijf moet – of het nu 10, 100 of 1000 werknemers telt – investeren in zijn mensen om onderscheidend te blijven in concurrerende markten.” ▶

“We zijn ervan overtuigd dat we – door mee te investeren in de verdere, levenslange kennisontwikkeling van professionals en bedrijven – de Limburgse economie meer slagkracht kunnen geven”

“SEE brengt ook de beroepspraktijk letterlijk binnen in de universiteit”

THE PERFECT MATCH

“Met SEE wil de UHasselt haar expertise maximaal delen met professionals die hun competenties willen verdiepen, verbreden of die hun netwerk willen versterken. Maar er zijn al heel wat opleidingsverstrekkers voor professionals op de markt die een antwoord bieden op heel diverse opleidingsnoden op het terrein, en het is nooit onze ambitie om die concurrentie aan te gaan en het volledige opleidingspectrum af te dekken”, zegt Tinne Lommelen. “We vertrekken altijd vanuit onze eigen kracht en willen enkel op de terreinen waarin de UHasselt over unieke onderzoeksexpertise beschikt, die inzichten maximaal laten doorstromen naar de bedrijfs-wereld zodat professionals er meteen mee aan de slag kunnen.”

“Om dat te realiseren, zoeken we voortdurend naar kruisbestuivingen tussen verschillende vakgebieden enerzijds en naar synergiën tussen academici en professionals anderzijds”, legt prof. dr. Piet Pauwels uit. “In onze opleiding *Advanced Retail Design* bundelen retailers en interieurarchitecten de krachten om retail-professionals te helpen om de klantenbeleving in hun

winkels naar een hoger niveau te tillen. In de opleiding *International Management Excellence Program* - IMEX sloegen we de handen in elkaar met VOKA Limburg en zetten we in op meer en beter internationaal ondernemen. Steeds leggen we vanuit onze eigen academische expertise linken naar de praktijk. Door doelbewust stimulerende synergiën op te zoeken met de bedrijfs-wereld en bruggen te bouwen tussen de academische wereld en het werkveld, leveren onze programma’s niet alleen een meerwaarde voor de professionals die deze opleidingen volgen, maar ook voor onze eigen UHasselt-onderzoekers. SEE brengt ook de beroepspraktijk letterlijk binnen in de universiteit. De inzichten die uit deze kruisbestuiving ontstaan, voeden het academische onderzoek en zullen ongetwijfeld ook resulteren in nog meer succesvolle samenwerkingen met bedrijven.”

BOEIENDE SYNERGIEËN

“Met een multidisciplinair opleidingsaanbod – ondernemerschap voor dierenartsen, innovatiemanagement voor industrieel ingenieurs, consumentengedrag ontrafeld voor retailarchitecten,... - trekken we resoluut de kaart van complementariteit en samenwerking. Tussen de faculteiten onderling en tussen de universiteit en alle mogelijke externe partners. Onze academische experts bundelen in elke opleiding de krachten met externe (praktijk)docenten – ervaringsdeskundigen die met twee voeten in het werkveld staan – om een juiste balans tussen academische en praktische relevantie te garanderen”, aldus prof. dr. Piet Pauwels.

“We doen er alles aan om de perfecte match te vinden tussen een opleidingsprogramma en de doelgroep”, onderstreept Tinne Lommelen. “We stemmen niet alleen de inhoud van onze programma’s af op de concrete noden van de doelgroep, maar variëren ook in de intensiteit van de opleidingen. SEE organiseert zowel postgraduat en expertopleidingen als themareeksen. Vaak willen beroepsbeoefenaars zichzelf wel bijscholen, maar hebben ze niet de behoefte om echt effectief een extra getuigschrift te behalen of ontbreekt hen gewoonweg de tijd om zich te engageren in een opleiding die een heel academiejaar lang loopt.”

“De aandacht voor levenslang leren is *an sich* niet nieuw aan onze universiteit”, zegt prof. dr. Piet Pauwels. “De UHasselt investeerde van in haar beginjaren al heel intens in opleidingen voor professionals. Tot nu toe was dat aanbod echter verspreid over de verschillende faculteiten en onderzoeksgroepen, waardoor het voor externen vaak minder zichtbaar was. Door al die initiatieven nu onder één noemer – met één gezicht – in SEE te bundelen, willen we ons aanbod op dat terrein nog verder professionaliseren en sterker uitbouwen.” ■

SEE

De UHasselt School of Expert Education? Dat zijn opleidingen voor professionals (ondernemers, vrije beroepers, managers, ambtenaren...) in verschillende vakgebieden, tijdens verschillende fases van hun loopbaan.

GEËNT OP UNIEKE UHASSELT-
ONDERZOEKSEXPERTISE IN HAAR
FACULTEITEN EN SCHOOLS

VERTAALD NAAR DE
PRAKTISCHE NODEN VAN
PROFESSIONALS IN

POSTGRADUATEN

EXPERTOPLEIDINGEN

THEMAREEKSEN

(WAAR MOGELIJK) SAMEN MET
EXTERNE PARTNERS

WERKGEVERSORGANISATIES

BEROEPSVERENIGINGEN

BEDRIJVEN / OVERHEDEN

CleanTech (Cleantech Community Limburg, Postgraduaat Milieucoördinator niveau A, Green Growth and Travelism summer school, Postgraduaat CleanTech)

Industriële wetenschappen (Postgraduaat Innovierend ondernemen voor ingenieurs, Postgraduaat Stralingsdeskundige, Stralingsbescherming voor Verpleegkundigen en Paramedici)

Medicine & life sciences (Navormingsaanbod kine en geneeskunde, Leerstoel Medische Ethiek, stralingsbescherming voor verpleegkundigen en paramedici)

Management (International Management Excellence Program (IMEX), Management in de Sociale Economie, Open innovatie management in KMO's, OpenBordersMBA, Postgraduaat Bedrijfskunde)

Marketing (masterclasses Advanced Retail Design)

Transportation sciences (Mobiliteitsacademie, Verkeersveiligheidsauditor, Green Growth and Travelism summer school)

Management & entrepreneurship

(OndernemersUniversiteit, Aanbod voor ambtenaren, Familiale opvolging, IMEX | International Management Excellence Program, Management in de Sociale Economie, Open innovatiemanagement in KMO's, OpenBordersMBA, postgraduaat Bedrijfskunde, SOFIA)

People management (CIGO | Consultancy In Groepen en Organisaties, HR Leadership, Postgraduaat Relatie- & communicatiewetenschappen)

Law (Francquileerstoel, Themis | juridische vorming, Aanbod voor ambtenaren, Onderhandeling en Bemiddeling in Advocatuur)

Varia (Limburg School for Excellence, Open Universiteit, Seniorenuniversiteit, opleidingen op maat, The interdisciplinary Course North-South)

POSTGRADUAAT STRALINGSDESKUNDIGE

Een bredere kijk op radiologische en nucleaire technieken

Het postgraduaat stralingsdeskundige is een samenwerking tussen het *Nucleair Technologisch Centrum (NuTeC)* van de UHasselt en de *SCK-CEN Academy for Nuclear Science and Technology*. Met een mix van theoretische inzichten en praktijkervaring willen ze

professionals die actief zijn in de sector beter ondersteunen en hun wetenschappelijke en technologische basiskennis rond radiologische en nucleaire technieken verruimen.

ZEVEN-DAAGSE OPLEIDING ADVANCED RETAIL DESIGN

Haal meer uit je winkelinrichting!

Dat de juiste inrichting, een passende achtergrondmuziek en een prettige geur impact kunnen hebben op het verkoopsgedrag van consumenten, is geen geheim. Maar hoe doe je door een aangepaste retail design je verkoopcijfers ook effectief stijgen? In de

SEE-opleiding slaan de academische retail- en designer-onderzoekers van de UHasselt niet alleen de brug tussen beide expertisedomeinen. Ze bundelen ook de krachten met experts uit het veld.

STUDIEDAGEN RECHTEN

Vinger aan de juridische pols

Onze wetgeving verandert voortdurend, en aan een hoog tempo. Voor juristen is het niet altijd even eenvoudig om al die nieuwe ontwikkelingen nauwgezet op te volgen. Vanuit haar groeiende onderzoeksexpertise in domeinen zoals bestuursrecht, familiaal recht en

fiscaal recht organiseert de faculteit Rechten heel wat studiedagen voor juridische professionals. Het voorbije jaar vonden er op de universiteitscampussen maar liefst 6 – officieel erkende - studiedagen over heel diverse topics plaats.

Begeleid doctorandi naar de markt

De tijd dat een succesvol doctoraat automatisch uitmondde in een lange, academische carrière is al lang voorbij. Vandaag kan slechts 3% van alle doctorandi – en 10% van de postdoctorale onderzoekers – een duurzame academische loopbaan uitbouwen. Wat zijn de andere mogelijkheden? Hoe bereid je die jonge academici zo goed mogelijk voor op de competitie met vakgenoten die meteen in de bedrijfswereld stapten? En hoe maak je de bedrijfswereld, overheden en andere organisaties bewuster van de meerwaarde die doctorandi voor hen kunnen bieden? UHasselt zette het voorbije jaar tal van initiatieven op touw om doctorandi en de markt dichter bij elkaar te brengen.

Doctoral School of Behavioral Sciences and Humanities

Op 3 april lanceerde de UHasselt – na de *Doctoral School for Medicine and Life Sciences* en de *Doctoral School of Sciences and Technology* - haar derde 'school voor doctorandi'. De *Doctoral School of Behavioral Sciences and Humanities* wil doctoraatsstudenten in de architectuur en kunst, bedrijfseconomische wetenschappen en rechten opleiden tot excellente research-professionals die breed inzetbaar zijn binnen en buiten de academische wereld.

Doctorandi zijn gepassioneerde experts met een uitzonderlijke vakkennis. Ze bijten zich vier tot zes jaar lang intensief vast in één heel specifiek onderzoeksdoel. Maar specialiseren kan je blik op wetenschap en op jezelf soms ook verengen. Met de *Doctoral Schools*

wil de UHasselt de vaardigheden en kennis van haar doctorandi niet alleen verdiepen, maar ook verbreden. Bovendien wil ze de jonge onderzoekers bewust maken van de professionele en persoonlijke ontwikkeling die ze doormaken tijdens het werken aan hun doctoraat. "We

willen de jonge onderzoekers beter omkaderen en hen een veelzijdiger traject laten afleggen. Voor elke vervolgtask hebben ze immers veel meer nodig dan vakkennis alleen", aldus prof. dr. Sandra Streukens, directeur van de nieuwe *Doctoral School*.

Betere carrièrebegeleiding van doctorandi

Van de minstens 450 onderzoekers die momenteel aan de UHasselt aan een doctoraat werken, kiest de meerderheid uiteindelijk voor een job buiten de academische wereld. En toch stemmen de verwachtingen van ondernemingen en onderzoekers vaak niet overeen. "Samen met de VDAB en het Innovatiecentrum Limburg startten we in 2014 met een structurele samenwerking. Door bedrijven en academisch onderzoekers dichter bij elkaar te brengen en doctorandi goed te begeleiden bij hun carrièreplanning proberen we een betere *match* te vinden", aldus directeur Onderzoekscoördinatie Ann Peters.

Waar liggen mijn concrete troeven en ambities? Welke soorten loopbaan kan ik uitbouwen? Doctorandi van de UHasselt kunnen een antwoord zoeken op deze vragen tijdens individuele loopbaanadviesgesprekken en een tweejaarlijks evenement waarop ze in contact gebracht worden met mensen uit de bedrijfsweld. "De academische wereld kennen de doctorandi

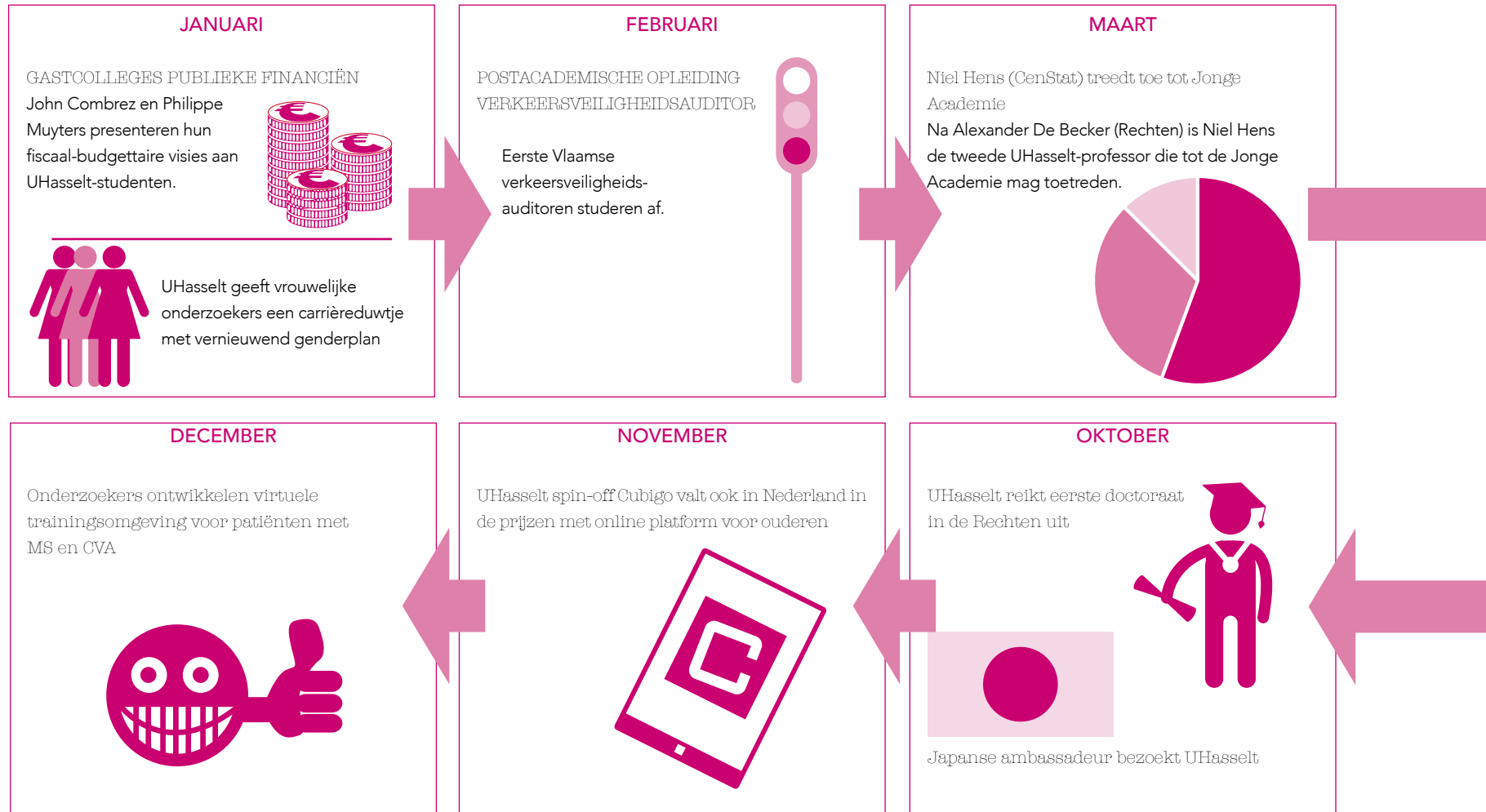
bijzonder goed, maar hun mogelijkheden in het bedrijfsleven schatten ze vaak minder goed in. Door een 'meet & greet' te organiseren met managers en hen voor te stellen aan bedrijven die interesse hebben om een onderzoeker aan te werven, proberen we hen meer inzicht te geven in het brede scala van carrière-mogelijkheden. Op die manieren hopen we dat ze op

een doordachtere manier kiezen voor een functie als postdoctoraal onderzoeker, een job in een onderzoekscentrum, een managersfunctie in een bedrijf, een carrière in het onderwijs,... De mogelijkheden zijn immens, maar dat beseffen de meeste doctorandi vandaag nog te weinig", aldus Ann Peters.

MIJLPAALMOMENTEN

De UHasselt is een dynamische organisatie in beweging. Elke dag groeit onze onderzoeksexpertise en zetten onze onderzoekers weer kleine en grote stappen naar wetenschappelijke doorbraken. En elke dag groeien ook de expertise en de skills van onze studenten. Er gebeurt zó veel op onze campussen, dat we bij de meeste ontwikkelingen niet lang blijven stilstaan. Maar een aantal mijlpaalmomenten uit het voorbije jaar staan in ons collectieve geheugen gegrift.

APRIL

UHasselt lanceert Doctoral School of Behavioral Sciences and Humanities

om doctorandi in de architectuur en kunst, bedrijfseconomische wetenschappen en rechten op te leiden tot onderzoekers die breed inzetbaar zijn binnen én buiten de universiteitsmuren.

ABEONaconsult (opgericht op 30 april 2014)

MEI

BioVille II wordt geopend

Rechtenstudenten UHasselt behalen goud én zilver op Interuniversitaire Pleitwedstrijd NautaDutilh

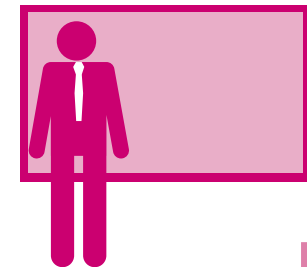
UHasselt wint elfde regata

JUNI

UHasselt lanceert UHasselt School of Expert Education (SEE)

Om haar onderzoeksexpertise nog beter te vertalen in opleidingen voor professionals.

SEPTEMBER

Het Biomedisch Onderzoeksinstituut (BIOMED) viert haar 15de verjaardag

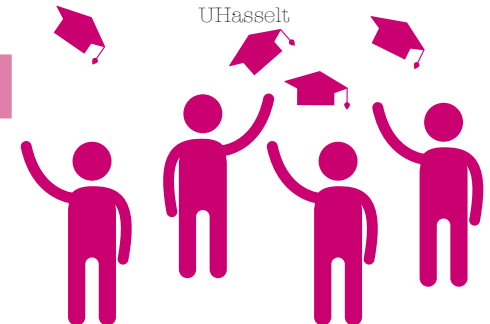
AUGUSTUS

Masterstudent informatica legt beveiligingsrisico bij Apple bloot

JULI

Eerste kinesisten, (interieur)architecten en industrieel ingenieurs studeren af aan de UHasselt

VIER NIEUWE EREDOCTOREN

Think Global, Connect Local is voor de UHasselt veel meer dan een motto. Met een blik op de wereld de uitdagingen en kansen voor deze regio zien én benutten: dat is de ambitie van de universiteit. “In de naweeën van Ford en met de start van het SALK-plan is die visie voor Limburg vandaag actueler dan ooit”, aldus rector Luc De Schepper. In 2014 stonden de eredoctoraten van de UHasselt dan ook in het teken van *Think Global, Connect Local*.

Thomas Friedman, Bijoy Jain, S. Tamer Cavusgil en Christine Van Broeckhoven traden in de voetsporen van 51 topwetenschappers, architecten, journalisten... die de afgelopen 41 jaar de titel van doctor honoris causa van de UHasselt hebben ontvangen. Met hun eredoctoraat wilde de UHasselt hen uitdrukkelijk eren voor de manier waarop zij – elk vanuit hun eigen discipline – kennis ontwikkelen die alle grenzen overschrijdt en tegelijkertijd lokale opportuniteiten creëert.

THOMAS FRIEDMAN

De blik van Thomas Friedman was altijd al gericht op de wereld. De invloedrijke Amerikaanse auteur-journalist verdiende zijn sporen als verslaggever in het Midden-Oosten en Washington D.C. En in zijn journalistiek werk richt hij zich voornamelijk op de Amerikaanse politiek, internationale betrekkingen, globalisering en klimaatissues.

De columnist van The New York Times maakte wereldfurore als bestseller-auteur van o.a. 'Lexus and the Olive Tree', 'The World is Flat', 'Hot, Flat and Crowded' en co-auteur van 'That Used to Be Us'. Daarin onderstreept hij stevast het belang en de kracht van lokale community's om in een globale wereld overeind te blijven. "Investeren in *Full Regional Innovation Systems* (FRIS) zoals jullie dat hier in Limburg doen, is niet alleen de juiste manier om de globale uitdagingen aan te pakken. Het is ook de enige manier", aldus de drievoudige Pulitzer-winnaar.

BIJOY JAIN

Vakmannen en architecten die – vanuit wat er leeft en voorhanden is in de lokale gemeenschappen – projecten samen ontwerpen en ook effectief zelf bouwen: dat is het handelsmerk van Studio Mumbai. Het architectencollectief dat werd opgericht door de Indiase architect Bijoy Jain wordt internationaal geprezen om de manier waarop het lokale vakmanschap van steenkappers, houtbewerkers en andere ambachtsslui maximaal wordt ingezet in het ontwerpproces. Architectuur als een creatief proces dat innovatie en traditie op een harmonieuze – bijna poëtische – manier met elkaar verbindt.

Sinds de curator van de Biënnale van Venetië Bijoy Jain in 2010 uitnodigde om zijn workshop tijdens de tentoonstelling op te stellen, staat Studio Mumbai op de wereldkaart. De internationaal gerenommeerde architect werd bekroond met de *Global Award for Sustainable Architecture* en werd *finalist in de Agha Kahn Awards 2010 Cycle*.

CHRISTINE VAN BROECKHOVEN

UAntwerpen-professor Christine Van Broeckhoven is een wereldautoriteit in het neurologisch erfelijkheidsonderzoek, maar haar gedrevenheid reikt veel verder dan haar wetenschappelijk onderzoek. Als ‘ambassadeur van dementie’ heeft ze het globale belang van hersenonderzoek hoog op de agenda geplaatst van de lokale beleidsmakers én de farmaceutische industrie.

Christine Van Broeckhoven is als gewoon hoogleraar verbonden aan de Universiteit Antwerpen en is departementsdirecteur van het VIB-departement moleculaire genetica departementsdirecteur van het VIB-departement moleculaire genetica (Vlaams Instituut voor Biotechnologie) waar ze meer dan honderd onderzoekers aanstuurt. Daarnaast is ze onderzoeksdirecteur van het laboratorium voor neurogenetica in het Instituut Born-Bunge, dat de grootste hersenbank van België beheert. Voor haar baanbrekende onderzoeksresultaten ontving Christine in haar loopbaan al vele prestigieuze onderscheidingen, zoals de Potamkin-prijs van de Amerikaanse Academie voor Neurologie, de *European Inventor Award* van het Europese Octrooibureau en de *MetLife Award for Medical Research*.

TAMER CAVUSGIL

Prof. dr. S. Tamer Cavusgil (Georgia State University, VS) verwierf wereldfaam met zijn baanbrekend onderzoek naar de exportprestaties van kleine en middelgrote ondernemingen. Hij was de eerste die focuste op ‘born globals’: kleine, kennisintensieve bedrijven die al snel na hun oprichting wereldleider worden in een marktniche. Zijn werk wordt niet alleen gelauwerd in academische middens, maar inspireert ook bedrijven, regio’s en overheden die het potentieel van lokale industrieën, ondernemingen en economieën op de wereldmarkt willen waarmaken.

“Regio’s - zoals Limburg - die in economische transitie zijn, hebben geen andere keuze dan zich proactief te positioneren op de wereldkaart. De kennis, technologie en infrastructuur is al aanwezig. Maar om lokaal stappen vooruit te zetten, moet de regio – met gebundelde krachten van overheden, ondernemingen en kennisinstellingen – aantrekkelijker worden voor talent, ondernemers, bedrijven en kennisinstellingen uit de hele wereld”, stelde de kersverse eredoctor.

“Er wordt écht naar ons geluisterd”

Studentenparticipatie: het is geen loos begrip aan de UHasselt. 23 vertegenwoordigers uit elke faculteit geven de UHasselt-student een stem in het beleid van de universiteit. “En er wordt écht naar ons geluisterd”, vertelt Dorien Eerdeken, voorzitter van StuRa.

DE LIJNEN ZIJN KORT

“Uurroosters of cijfers die niet op tijd online geplaatst worden, de faciliteiten in het studentenrestaurant, parkeerproblemen, het tekort aan stopcontacten in de aula’s, het verhoogd inschrijvingsgeld,... StuRa zorgt dat alle mogelijke bezorgdheden van studenten gehoord worden. We zijn vertegenwoordigd in alle raden van de UHasselt. En daar worden we écht serieus genomen”, aldus Dorien Eerdeken.

“Als je vergelijkt met mijn collega-vertegenwoordigers van andere Vlaamse universiteiten, dan kan je alleen maar vaststellen dat de lijnen aan de UHasselt bijzonder kort zijn. Naast die vertegenwoordiging in de officiële raden, zitten we ook op vaste tijdstippen samen met Marie-Paule Jacobs, de algemeen beheerder van de universiteit, en Barbara Swennen, de coördinator van de studentenvoorzieningen. Die informele overleggen zijn onze rechtstreekse lijn naar de top van het beleid. En dat is bijzonder efficiënt.”

“Met de nakende verbouwingen in Diepenbeek en de nieuwe bouwplannen voor de economische campus in Hasselt wordt ons expliciet gevraagd naar onze concrete bedenkingen, behoeften en wensen. Waar hebben de studenten in een nieuwe campus nog extra nood aan? En die vraag mag heel breed geïnterpreteerd worden en omvat zowel de faciliteiten in de leslokalen als het sportaanbod, de bibliotheek of het restaurant. De vanzelfsprekendheid waarmee studenten in dit soort verhalen betrokken worden, is volgens mij uniek in Vlaanderen.”

DE STEM VAN ELKE STUDENT

“Het is niet altijd eenvoudig om alle studenten van de universiteit op een doeltreffende manier te vertegenwoordigen. Met heel concrete problemen die zich in jouw faculteit voordoen, heb je spontaan wat meer voeling, maar het blijft toch een hele uitdaging om de vele – vaak versnipperde - opmerkingen en vragen van studenten te vertalen in globale verzuchtingen van ►

“De vanzelfsprekendheid waarmee studenten bij het beleid betrokken worden, is volgens mij uniek in Vlaanderen”

'de UHasselt-student'. Om al die input toch wat te objectiveren, hebben we dit academiejaar een grootschalige studentenbevraging georganiseerd. Met bijna 800 volledig ingevulde enquêtes mogen we over de respons alvast niet klagen. Het bewijst ook dat studenten vertrouwen hebben in StuRa."

"Voor de internationale studenten hebben we recent een apart participatieorgaan opgericht. Zij verblijven gedurende kortere periodes aan de UHasselt, maar ook hun stem moet gehoord worden. Waar lopen zij tegenaan? Met welke problemen worden zij geconfronteerd? En op welke manier kunnen we daar op inspelen? Via de *International Council*, een aparte adviesraad aan StuRa, kunnen we voortaan ook hun belangen beter behartigen." ■

EERSTE VROUWELIJKE VOORZITTER STURA

Dorien Eerdeken werd op 2 juni 2014 verkozen tot nieuwe voorzitter van de StudentenRaad (StuRa). Daarmee is de masterstudente handelsingenieur in de beleidsinformatica de eerste vrouwelijke voorzitter in de elfjarige geschiedenis van StuRa.

STUDENTS IN ACTION

De UHasselt leeft! En haar studenten dragen die bruisende UHasselt-spirit mee uit. Ze zetten enthousiast hun schouders onder maatschappelijk relevante projecten en zorgen voor leven én inspiratie op de campussen.

TEDDY BEAR HOSPITAL

Met de zieke knuffel naar de dokter

Kinderen reageren heel verschillend op een dokters- of ziekenhuisbezoek. Het ene kind reageert ontzettend angstig, terwijl het andere eerder nieuwsgierig is naar wat een dokter allemaal doet. Met het Teddy Bear Hospital wil BeMSA Hasselt – in samenwerking met de UHasselt en het Jessa Ziekenhuis – de angst bij jonge kinderen voor het ziekenhuis weg nemen én hun nieuwsgierigheid prikkelen.

De tweede editie van het Teddy Bear Hospital was een succes. Op 26 april 2014 kwamen maar liefst 120 kinderen tussen de 4 en 7 jaar met hun zieke knuffelberen op consultatie bij de geneeskundestudenten – en voleerde teddybear-dokters. Een speelse manier om het reilen en het zeilen van het ziekenhuis te leren kennen: van de consultatieruimte, de ziekenhuiskamer en het operatiekwartier tot de apotheek en de röntgenafdeling.

Unexpected connections

Boeiende topsprekers uit binnen- en buitenland. Inspirerende ideeën in talks van maximum 18 minuten. Hands-on workshops en laagdrempelige netwerkactiviteiten. Dat was het recept van de vierde editie van TEDxUHasselt die op 29 maart plaatsvond op de universiteitscampus in Diepenbeek.

Onder het motto *Unexpected Connections* spraken grote namen zoals Jeanne Devos over de verfrissend nieuwe inzichten die ontstaan wanneer je 'verrassende' mensen, culturen of vakgebieden samenbrengt. En ook de deelnemers zelf konden uitgebreid nieuwe 'connecties' leggen in de pauzes. Een recept dat werd gemaakt!

Elke druppel telt

Slechts 3% van de Belgen geeft bloed. En dat terwijl 70% van hen ooit een bloedtransfusie nodig heeft. Een goede reden om daar verandering in te brengen, vinden de geneeskundestudenten van de UHasselt.

"Jongeren zijn zwaar ondervertegenwoordigd bij de bloedgevers, hoewel ze zeer geschikte donoren zijn. Met de actie Bloedserieus willen we studenten over de drempel heen helpen om op die manier de groep trouwe donoren uit te breiden", vertellen Nele Castelein en Tine van Hunsel die de actie coördineerden. De twee bloedinzamelacties van Bloedserieus UHasselt waren een succes en brachten in totaal 1242 donoren naar de universiteitscampus, onder wie 448 die voor het eerst bloed gaven.

Salon Fou: designed by UHasselt

De Pukkelpopweide kleurde afgelopen zomer een beetje UHasselt, want het Salon-Fou-paviljoen – de houten sjoerconstructie waarin de festivalgangers een make-over kregen – werd ontworpen door bachelorstudent architectuur Jakob Ghijsebrechts. Zijn ontwerp werd door de Pukkelpoporganisatie uit 91 inzendingen gekozen.

"Een paar maanden voordien stond mijn maquette van satéstokken en tandenstokers nog op de keukentafel. Op de Pukkelpopweide kwam dat ontwerp echt tot leven en liepen er hippe kappers en jongeren rond in het gesjorde festivalpaviljoen. Dat is onbeschrijflijk", vertelt Jakob Ghijsebrechts trots.

Missie India

Geneeskunde beoefenen is veel meer dan een diagnose stellen en hoogtechnologische onderzoeken aanvragen en interpreteren. Gewoon de patiënt die voor jou zit, proberen te helpen – zonder dure onderzoeken en vaak zelfs zonder stroom: dat is de basis. Om studenten die brede, menselijke visie op geneeskunde mee te geven, organiseert de opleiding geneeskunde van de UHasselt al jarenlang inleefstages in ontwikkelingslanden. In 2014 liepen tien UHasselt-studenten stage in Calcutta en Jaipur (India).

Back to the basics van de geneeskunde. Zo kan je de inleefstage van studenten geneeskunde het beste omschrijven. “De beperkte middelen die we in India ter beschikking hadden, staan in schril contrast met de eindeloze technische mogelijkheden in onze westerse geneeskunde. Maar op het gebied van klinisch onderzoek leer je ontzettend veel bij. Op medisch én persoonlijk vlak is zo’n stage echt een eye-opener. Een onvergetelijke ervaring”, aldus Karlijn de Vocht, die met een VLIR-UOS-beurs naar Jaipur trok.

52 bedrijven en 1.300 *young potentials* ontmoeten elkaar

“In moeilijke economische tijden is het voor jongeren niet evident om werk te vinden. Met de Limburgse Jobbeurs willen we hen de kans bieden om alvast eerste, waardevolle contacten te leggen met een brede waaier aan bedrijven”, zegt rector Luc De Schepper.

En dus sloegen de UHasselt en Hermes Alumni ook in 2014 weer de handen in elkaar voor de Limburgse Jobbeurs. Een succes, want met 52 bedrijven en meer dan 1.300 studenten, doctorandi en alumni bereikte deze achtste editie een recordaantal bezoekers.

IN DE PERS

De UHasselt? Dat is *knowledge in action*. Kennis die – ook buiten de universiteitsmuren – een verschil maakt. En dat is ook de pers niet ontgaan. De succesvolle onderwijsresultaten en baanbrekende wetenschappelijke onderzoeken van de UHasselt kregen het voorbije jaar een plaats in Vlaamse en internationale kranten, magazines, radio- en tv-programma's.

Het Nieuwsblad

Virtueel revalideren door nieuw onderzoek UHasselt, Het Nieuwsblad/Limburg - 23 Dec. 2014

425 doden minder door rookverbod, Het Belang van Limburg - 08 Sep. 2014

dS De Standaard

Rookverbod maakt wereld spectaculair gezonder, De Standaard - 28 Mar. 2014

dS De Standaard

Studenten zijn automatisch lid van provinciale bibliotheek, De Standaard/Limburg - 22 Nov. 2014

dS De Standaard

Bayer steunt Hasseltse start-up, De Standaard - 25 Aug. 2014

Mediafed

UHasselt laat beleven hoe je leeft met dementie (video), rss. feedsportal.com - 06 Feb. 2014

"Alles beter dan toelatingsproef", Het Belang van Limburg - 18 Nov. 2014

Het Nieuwsblad

Smartphone-app moet hartritme-toornissen opsporen, Het Nieuwsblad/Limburg - 08 Aug. 2014

dS De Standaard

Eerste Vlaamse verkeers-veiligheids-auditoren studeren af, De Standaard/Limburg - 05 Feb. 2014

Indiana Jones van UHasselt zoekt nooit-geziene nachtzwaluw in Ethiopië, HBVL, - 31 Okt. 2014

Levenslang studeren met School of Expert Education, Het Belang van Limburg - 12 Jun. 2014

metro

Limburgse wetenschappers sporen sneller zwangerschapsvergiftiging op, Metro - 09 Okt. 2014

HET LAATSTE NIEUWS

Japanse ambassadeur bezoekt Limburg, Het Laatste Nieuws/Limburg - 23 Okt. 2014

Het Nieuwsblad

UHasselt wint regatta, Het Nieuwsblad/Limburg - 15 Mei 2014

Het Nieuwsblad

Studenten blokken in koele Heilig Hartkerk, Het Nieuwsblad/Limburg - 16 Jun. 2014

DMorgen

1 op 7 artsen vreest schadeclaims, De Morgen - 22 Okt. 2014

HET LAATSTE NIEUWS

Hart voortaan altijd en overal gescreend, Het Laatste Nieuws/Limburg - 17 Apr. 2014

Onderzoeker UHasselt spoort kankercellen op met thermometers, www.hbvl.be - 13 Mar. 2014

Unief bouwt klimaatkamers Bijlage
HBVL, - 08 Feb. 2014

EOS-debat over fijnstof: "Hoe vuil is
onze lucht?" (Tim Nawrot / 11 april)

TVL // 13/11/2014 // Goedkope
IVF-methode gelauwerd door
Amerikaans wetenschapsmagazine

UHasselt richt leerstoel
hoogbegaafdheid op, De Morgen -
24 Jan. 2014

UHasselt-student ontdekt
beveiligingsprobleem bij Apple
(27/08/2014)

TVL // 5/11/2014 // Ex-
staatssecretaris John Crombez gaat
doceren aan UHasselt

Universiteit Hasselt geeft zwangere
docentes een extra onderzoeksjaar,
De Standaard - 17 Jan. 2014

Checklist in operatiezaal redt
mensenlevens (18/02/2014)

TVL // 28/08/2014 // Student
UHasselt ontdekt veiligheidsfout in
toestellen van Apple

Vrouwelijke docenten krijgen
van UHasselt carrièreduwtje, De
Standaard - 17 Jan. 2014

Ook Getest op Mensen // prof. dr.
Tom Brijs over sms'en achter het
stuur // 5 september 2014

De wiskunde achter ebola (Niel
Hens)

TVL // 19/11/2014 // Online platform
voor ouderen Cubigo valt ook in
Nederland in de prijzen

#UHASSELT

Ook op sociale media als Facebook, LinkedIn en Twitter liet de UHasselt zich opmerken in 2014. #UHasselt was omnipresent. Een overzicht:

universiteit Hasselt 41w

36 vind-ik-leuks

universiteit Hasselt Must be a school day... #uhasselt #campushasselt #weekvandemobiliteit

universiteit Hasselt

23 vind-ik-leuks

universiteit Hasselt Bekerselfie #uhasselt #roeiteamuh #debeker #regatta14

Pukkelpop is dit jaar extra speciaal voor, student architectuur, Jakob Ghijsebrechts. Hij ontwierp dit jaar het Salon Fou. Geniet ervan! — met Jakob Ghijsebrechts

Foto taggen • Locatie toevoegen • Bewerken

Vind ik leuk • Reactie • Delen

Nela Strickens, Fotograaf Kits Hermans, Céline Ansan en 379 anderen vinden dit leuk.

18 keer gedeelt

Urban Lemmens Juist begonnen met zijn studio en nu al het talent! Proficiat Jakob! Vind ik leuk • Beantwoorden • 8 • 15 augustus 2014 om 14:29

Melissa Evers Proficiat Jakob! Vind ik leuk • Beantwoorden • 2 • 16 augustus 2014 om 11:34

Martine Vroegels Amal, mooi gedaan!! Heel origineel! Vind ik leuk • Beantwoorden • 16 augustus 2014 om 14:21

Lyndon Lecaya Awwesome!

Schrijf een reactie...

universiteit Hasselt 41w

40 vind-ik-leuks

universiteit Hasselt 1979: de bushalte op campus Diepenbeek #uhasselt #tbt #throwbackthursday #nofilter

Universiteit Hasselt heeft 4 nieuwe foto's toegevoegd
Geplaatst door Birgit Leen · 26 september 2014 ·

Rechtenstudente Hatice Genc (26) is de winnares van de Diversiteitsprijs 2014. De jury loofde "het doorzettingsvermogen en de onmiskenbare inzet" die de 26-jarige studente tijdens haar studieloopbaan toonde (en toont).

Lees er alles over op: <http://bit.ly/1DC2OHn>

Universiteit Hasselt heeft 8 nieuwe foto's van april 2014 toegevoegd aan het album Biologiestudenten op stage in Wimereux — met Renske Hoevers en 9 anderen.
april 2014 · 20 ·

Tijdens de stage aan het veldstudiecentrum van de Université Lille 1 combineren onze studenten veldwerk geologie, plant- en dierkunde en ecologie aan de rotskusten tussen Calais en Boulogne.

Vind ik leuk · Reactie · Delen · Hootlet · 18 · 2

Begga Martens, Eva Creemers, Isabel Thys en 15 anderen vinden dit leuk.

Schrijf een reactie...

